THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART
3 0620 00513662 6

1192 T02

LIBRARY
OF THE
METROPOLITAN MUSEUM OF ART
NEW YORK CITY.

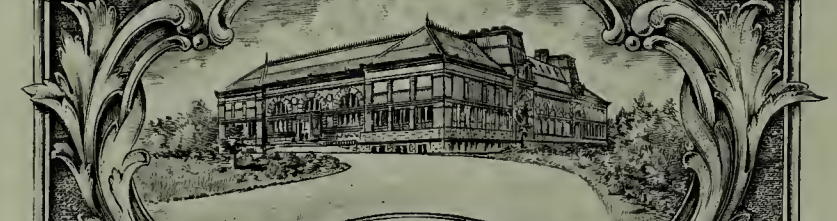

PRESENTED BY
Joseph Baer & Co.
No. 65170
CASE..... SHELF.....

A M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR ÁRVERÉSI CSARNOKÁNAK

AUKCIÓJA

BUDAPESTEN, A MŰCSARNOKBAN

A TISZADOBI ÉS TŐKETEREBESI GRÓF ANDRÁSSY KASTÉLYOK

MŰTÁRGYAI

BUDAPEST — MŰCSARNOK

KIÁLLITÁS

NOVEMBER HÓ 23-TÓL (VASÁRNAP) NOVEMBER 30-IG (VASÁRNAP) NAPONTA 10 ÉS 2½ ÓRÁK KÖZT. 27-, 28- ÉS 29-ÉN (CSÜTÖRTÖK, PÉNTEK ÉS SZOMBATON), A KIÁLLÍTÁST DÉLUTÁN 4½ ÉS 7 ÓRÁK KÖZT IS NYITVA TARTJUK

ÁRVERÉS

DECEMBER 1-ÉN ÉS 2-ÁN (HÉTFŐ, KEDD) DÉLUTÁN 4 ÓRAI KEZDETTEL A FÜGGELÉKEN FELTÜNTETETT SORRENDBEN

A GRÓF ANDRÁSSY-CSALÁDOT AZ AUKCIÓN SZILÁRD VILMOS KÉPVISELI

A M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR ÁRVERÉSI CSARNOKA, BUDAPEST

KUNSTWERKE

AUS DEN SCHLÖSSERN TISZADOB UND TŐKETEREBES DES GRAFEN ANDRÁSSY

KÜNSTLERHAUS-MŰCSARNOK-BUDAPEST

AUSSTELLUNG

GEÖFFNET VOM 23. NOVEMBER (SONNTAG) BIS 30. NOVEMBER (SONNTAG), TÄGLICH VON 10 UHR VORMITTAGS BIS 2½ UHR NACHMITTAGS. AM 27., 28. UND 29. NOVEMBER (DONNERSTAG, FREITAG, SAMSTAG) KANN DIE AUSSTELLUNG AUCH NACHMITTAGS VON 4½ BIS 7 UHR BESICHTIGT WERDEN

VERSTEIGERUNG

AM 1. UND 2. DECEMBER (MONTAG UND DIENSTAG). AB 4 UHR NACHMITTAGS, IN DER IM ANHANGE ANGEGEBENEN REIHENFOLGE

BEAUFTRÄGTER DER FAMILIE ANDRÁSSY WILHELM SZILÁRD

AUCTIONSHAUS DER KÖN. UNG. POSTSPARKASSA BUDAPEST

DEC 9 1930

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. A vevő a vételár 10 százalékát fizeti árverési járulék, illeték és fényűzési forgalmi adó címén.

2. Az árverésen a vevő a vételárat tartozik készpénzben azonnal kifizetni. Kivételes esetekben a vételár fedezésére csekket is elfogadunk.

3. Az árverés úgy történik, hogy a venni szándékozók kézfelmutatással teszik meg ajánlatukat. Minden további ajánlatnál a legkisebb áremelkedés 25 pengőig 50 fillér, 25 pengőtől 50 pengőig 1 pengő, 50 pengőtől 100 pengőig 2 pengő, 100 pengőtől 250 pengőig 5 pengő, 250 pengőn felül 10 pengő.

A leütéssel a tárgyak a vevő tulajdonába mennek át. A vevő kívánságára elvállaljuk, hogy a tárgyakat legkésőbb az aznapi árverés befejezését követő harmadik köznap déli 12 órájáig gondosan őrizzük, de anélkül, hogy azokért bárminemű felelősséget is vállalnánk. A 3 nap alatt el nem vitt tárgyakat a vevő fél költségére beraktározhatjuk és további 8 nap után — minden értesítés nélkül elárverezhetjük.

4. Egy már kifizetett, illetőleg megvett tárgyat visszavenni és újra árverés alá bocsátani tilos. Kétes esetben azonban, ha a vevő személye pontosan meg nem állapítható, vagy ha egy megtörtént ajánlatot az árverésvezető nem vett észre, az árverés folytatható.

5. A katalógus adatai és leírásaiért felelősséget nem vállalunk. Úgyszintén nem vállaljuk a felelősséget a szakértők esetleges tévedéseiért sem.

Az árverésre kerülő tárgyak hiányosságait és sérüléseit, amennyire azokat észrevesszük, közöljük. A közlés hiánya azonban nem jelenti azt, hogy a tárgy hibátlan.

6. A kiállításon és közvetlenül az árverés előtt minden tárgy megtekinthető. A tárgyak szavatosság nélkül abban az állapotban adatnak el, amelyben az árverés idején vannak.

7. Az eladásra kerülő tárgyakat a becsértéken alul nem adjuk el. A kikiáltási ár azonban a becsérték összegénél alacsonyabb is lehet.

8. Ha a vevő fél nem kíván személyesen résztvenni az árverésben, az általa adott megbízás folytán helyette az Árverési Csarnok *hivatalból árvereztet* a megbízó fél érdekeinek megfelelően.

A vételi megbízás adása alkalmával a meghatározott összeg 50 százaléka előlegképen lefizetendő, miről a megbízó fél átvételi elismervényt kap.

Sikeres vétel esetén, melyről a megbízó fél postai értesítést nyer, vételi megbízási díj címén a tényleges vételár 1 százaléka fizetendő.

Az igazgatóság.

VERSTEIGERUNGSBEDINGUNGEN.

1. An Versteigerungsgebühr, Luxus- und Verkehrssteuer sind vom Käufer 10% des Kaufpreises zu bezahlen.

2. Bei der Versteigerung ist der Kaufpreis vom Käufer sofort in Bargeld zu entrichten. Die Begleichung des Kaufpreises kann eventuell auch mittels Scheck erfolgen.

3. Gelegentlich der Versteigerung haben die Käufer ihre Absicht zum Ankaufe des betreffenden Gegenstandes durch Erheben der Hand kundzugeben. Bei jedem weiteren Angebot beträgt die Steigerung des Kaufpreises bei Gegenständen mit einem Ausrufspreise bis zu 25 Pengő mindestens 50 Fillér, bei einem Ausrufspreise von 25—50 Pengő mindestens 1 Pengő, von 50—100 Pengő mindestens 2 Pengő, von 100—250 Pengő mindestens 5 Pengő und bei einem Ausrufspreise von über 250 Pengő mindestens 10 Pengő.

Mit dem Abklopfen des Gegenstandes geht dieser in den Besitz des Käufers über. Auf Wunsch des Käufers übernehmen wir die sorgfältige Aufbewahrung der Gegenstände bis längstens 12 Uhr mittags des dritten Werktages, gerechnet von dem Versteigerungstage, an welchem der Kauf erfolgt ist. Für die zur Aufbewahrung übergebenen Gegenständen übernehmem wir jedoch keine wie immer geartete Verantwortung.

4. Es ist verboten, einen bereits ausgezahlten, resp. gekauften Gegenstand zurückzukaufen und neuerdings zu versteigern. In zweifelhaften Fällen, wenn die Person des Käufers nicht festgestellt werden kann oder wenn ein erfolgtes Angebot vom Leiter der Versteigerung überhört worden ist, kann jedoch die Versteigerung fortgesetzt werden.

5. Betreffs der Richtigkeit der im Kataloge enthaltenen Angaben und Beschreibungen übernehmen wir keine Verantwortung. Ebenso entziehen sich eventuelle Irrtümer von seiten der Sachverständigen unserer Verantwortung.

Mängel und Defekte an den zur Versteigerung gelangenden Gegenständen werden von uns, insofern wir dieselben bemerken, bekanntgegeben. Das Fehlen solcher Angaben bedeutet jedoch nicht, dass der Gegenstand sich in tadellosem Zustande befindet.

6. Während der der Versteigerung vorausgehenden Ausstellung und unmittelbar vor der Versteigerung können sämtliche Gegenstände besichtigt werden. Die Gegenstände werden ohne Gewährleistung unsererseits in dem Zustande verkauft, in welchem sie sich zur Zeit der Versteigerung befinden.

7. Die zur Versteigerung gelangenden Gegenstände werden nicht unter dem Schätzwerte verkauft. Der Ausrufspreis jedoch kann auch niedriger als der Schätzwert sein.

8. Falls der Käufer an der Versteigerung nicht persönlich teilzunehmen wünscht, kann sich die Auktionshalle auf Grund einer von der Partei ausgestellten Bevollmächtigung von amstwegen im Interesse des Käufers an der Versteigerung beteiligen.

Gelegentlich der Erteilung eines solchen Kaufauftrages sind 50% des festgesetzen Kaufpreises als Angabe zu erlegen, worüber die Partei eine Empfangsbestätigung ausgehändigt erhält. Falls der Kauf gelingt, wird der Auftraggeber hievon im Postwege verständigt und hat eine Vermittlungsgebühr von 1% des tatsächlichen Kaufpreises zu entrichten.

Die Direktion.

CONDITIONS DE VENTE.

1. Les frais de vente, y compris l'impôt de luxe et l'impôt sur le chiffre d'affaire sont fixés à 10% du prix d'achat. Ils sont perçus à charge de l'acquéreur.

2. Le prix d'achat est à acquitter sur-le-champ par paiement au comptant ou, si la Direction y consent, par chèque.

3. Les marchands font savoir leur intention de vendre en levant la main. A chaque nouvelle offre les prix de vente s'élèvent comme suit: jusqu' à 25 Pengő minimum 50 fillér, de 25—50 Pengő minimum 1 Pengő, de 50—100 Pengő minimum 2 Pengő, de 100—250 Pengő minimum 5 Pengő, plus de 250 Pengő minimum 10 Pengő.

L'objet de vente passe au plus offrant et dernier enchérisseur. Sur demande de l'acquéreur nous gardons les objets achetés pendant trois jours, sans assumer aucune responsabilité.

4. Il est interdit de racheter des objets une fois payés resp. vendus. Cependant la vente peut être continuée, si l'acquéreur ne peut pas être identifié ou si une offre échappe au commissaire de l'enchère.

5. Nous n'assumons aucune responsabilité ni quant à l'exactitude des données et des descriptions du catalogue, ni quant aux erreurs éventuelles des experts.

Notification est faite des manques et des défauts des objets à vente, en tant que nous les apercevons. L'omission d'une telle notification ne veut dire, cependant, que les objets soient en bon état.

6. Tous les objets peuvent être regardés pendant la durée de l'exposition précédant la vente et à l'occasion de la vente. Nous donnons les objets sans garantie de notre part et dans leur état actuel.

7. Les objets à vente ne se vendent sous le prix d'appréciation. Le prix à criée, cependant, peut être plus bas que le prix d'appréciation.

8. Si l'acheteur ne veut prendre part à la vente personnellement, il peut autoriser l'Administration de la Salle de Vente de faire l'offre pour lui.

A l'occasion de l'intimation de l'instruction d'achat 50% du prix d'achat établi sont à payer contre quittance, laquelle est remise au client. Si l'achat réussit, le client en est avisé par lettre. Une taxe de commission de 1% du prix d'achat effectif est perçue à la charge du client.

La Direction.

CONDITIONS OF AUCTION.

1. The buyer has to pay a commission of 10% of the actual price of purchase, all rates and taxes included.

2. The price of purchase has to be paid on the spot. As a rule payment has to be effected against cash, eventually also against check.

3. The buyers participate in the sale by raising their hand. At each further bid the prices rise as follow: Up to 25 Pengő with minimum 50 fillér, from 25—50 Pengő with minimum 1 Pengő, from 50—100 Pengő with minimum 2 Pengő, from 100—250 with minimum 5 Pengő, above 250 Pengő with minimum 10 Pengő.

The objects put up for sale are knocked down to the highest bidder. If desired, we take upon us the safekeeping of the purchased objects for a period of three days at the most, without assuming any responsibility.

4. It is not allowed to buy back objects from the purchaser and to put them up for sale once more. If, however, the identity of the buyer cannot be stated or if the auctioneer has missed a bid, the auction may be continued.

5. We do not guarantee for the accuracy of the particulars and the descriptions of the catalogue nor do we assume responsibility for eventual mistakes of the experts.

Defects of the objects put up for sale are made known in as far as we notice them ourselves. The omission of such an information does, however, not mean that the object is in perfect condition.

6. During the exhibition preceding the sale as well as in the course of the auction all objects may be inspected. The objects are sold in their actual condition without any responsibility on our part.

7. The objects are not sold under their estimated value, but they may be called out at an inferior price.

8. If the buyer does not want to participate personally in the sale, he may authorize the Management of the Auction-Premises to bid in his stead.

On the occasion of the giving of the buying-order 50% of the agreed price have to be paid against acknowledgement.

If the bargain succeeds we advise the buyer by mail and charge a commission of 1% of the actual price of purchase.

The Management.

ELŐSZÓ

Egy nagy művészeti gyüjteménynek jelentékeny része készül most elhagyni régi otthonát. Ennek a gyüjteménynek különös patinája van. Különböző művészetek képviselői vannak benne, különböző országokból és időkből. Alapítói nagyszabású emberek voltak, kik az élet magaslatán álltak és hazájuk sorsának intézői közé tartoztak. Életük nagy vonása tükröződik abban a képben, melyet művészeti gyüjteményük ad. Ez a gyüjtemény, mondhatni, Magyarország legjobb korának képviselői közé tartozik.

Amint épen az általa gyakorolt összbenyomás tarkaságából látjuk, nem egyöntetű. Több tulajdonos gyüjtötte, különböző időben. Alapját már idestova kétszáz évvel ezelőtt vetették meg. Kifejlesztői azután az egykori nagy osztrák-magyar külügyminiszter, id. Andrássy Gyula gróf és fiai: Tivadar, a festőművész és ifj. Andrássy Gyula, a politikus lettek.

Magyarországon az utóbbiakról tudták különösen, hogy sokat jelentett nekik a művészet. A mult év júniusában elhúnyt Andrássy Gyula gróf egyike volt, egyetemes mértékkel mérve, a legműveltebb, legolvasottabb és legművészibb érzékű embereknek. És művészetszeretetében nem jutott kifejezésre kicsinyes vonás. Nem gyüjtött előre megállapított korlátolt program szerint, hanem úgy, ahogy épen érzése hajtotta. Egyéniségének lényeges mély vonása volt a művészi érzék.

Gyüjteményének nagyobb része különben örökség volt. Egy csoportja gróf Szápáry Péter gyüjteményéből származott, ki sokat gyüjtött a XVIII. század közepe táján, különösen olaszországi utazásai alkalmával. Örököse Szápáry Etelka grófnő volt, kit Andrássy Károly gróf, Andrássy Gyula gróf nagyatyja vett el. Igen fontos anyaggal szaporította azután a gyüjteményt a világpolitikai jelentőségéről ismert Andrássy Gyula gróf. Azt a stílust, melyben idősebbik fia, Tivadar gyüjtött, a nagyszerű Füger-kép jellemzi legjobban, a mester legfényesebb alkotásainak egyike, Mária Lujza Beatrix császárnénak és királynénak, I. Ferenc feleségének felséges képmása. (38. sz.)

Ifjabb Andrássy Gyula, mint említettük, nem ismert a művészetben megszabott útirányt. Megfelelt neki minden nagy érték: a régi olaszok épen úgy mint a nagy németalföldiek és angolok, vagy a modern francia impresszionisták és saját hazájának művészei. A magyar művészeti élet eseményeiben sem foglalt el pártállást A legnagyobb művészeti egyesületek elnökükké választották és támogatói körébe vonta csaknem minden jelentősebb művészeti mozgalom. Támogatta a konzervativ akadémikus irányzatok képviselőit, de amellett az újítókat is. Sőt a legelsők közé tartozott azok közt, kik nálunk az impresszionista mozgalom alapján támadt, mindent felüdítő művészi érzés bevonulását lehetővé tették. Térbeli határokat sem ismert. Finom érzése felismertette vele nemcsak a nálunk otthonos nyugati művészet legnagyobb értékeit, hanem a keleti művészetekét is. Nemcsak az úgynevezett „nagy művészetben", hanem a művészi ipar területén is.

Volt valami nagyszerű abban is, hogy a művészet iránti szeretete nem hajtotta a fórumra. Tartózkodó álláspontját akkor hagyta el, ha kiszólították belőle. A művészet nem volt nála eszköz egyénisége érvényrejuttatására, hanem életet adó légkör. Legbizalmasabb barátainak egyike, egy sokat utazott, rendkívüli művészi érzékű arisztokrata jegyezte meg egyszer, mikor a legmegfoghatatlanabb művészeti kérdésekről monologizált: „De kivel is lehetne nálunk ilyesmiről beszélni? — Andrássy Gyulával". — Az ilyen túlzásokat meg lehet érteni. Egyáltalában nem vagyunk szegények olyan emberekben, kiknek sokat jelent a művészet. Andrássy Gyula grófnak azonban volt csakugyan valami ritka sajátossága: a művészeten át nézve eltörpült előtte a világ.

Az Andrássy gyüjteménynek most árverés alá kerülő része főképen azon művekből áll, melyek előbb a tőketerebesi kastélyban voltak. A cseh megszállás után, mikor a kastélyt kaszárnyává alakították át, Csonkamagyarországra, Tiszadobra szállíttatták a műtárgyakat, hol a kommunista és a román megszállás alatt jórészük elpusztult vagy sérüléseket szenvedett. Ezekből a hányatott művekből áll most az árverés alá kerülő anyag legnagyobb része.

A kiállított alkotások egy részét már többízben méltányolták a szakemberek. Így Jacopo Palma il Vecchio szent családját (134. sz.), a Madonna gyöngéd jelenségével és az épen olyan finom, mint kifejezésteljes gyermek Jézussal. Azok közé a képek közé tartozik ez, melyek a mester egyéniségét, különösen festőművészetének mesteri finomságát, legjobban juttatják kifejezésre. Tintoretto Domenico Robusti erőteljes férfi képmása (163. sz.) is markáns alkotás. Az olasz cinquecento arcképfestészetének egy másfajta vonása egy szakállas férfi képmásában jut kifejezésre (155. sz.), mely Francesco Salviati stílusát mutatja. Egy ismeretlen XVI. századi olasztól festett Orpheusnak (112. sz.) az alakja csaknem túlzott mértékben felel meg az érett olasz renaissance szépségeszméjének. Kifejezésre jut benne amellett az időnek teljesen megfelelő festői színvonal is. A régi olaszok közt meg kell említenünk még egy, bizonyára a Vivarini iskolából való velencei Madonnaképet is (172. sz.). A későbbi olasz festészet jó képviselői: Valerio Castello (Proserpina elrablása, 18. sz.), Pietro della Vecchio (Mars és Venus, 171. sz.), Giovanni Battista Pittoni (Szent Domonkos csodatétele, 138. sz.), és mások. A régi németalföldiek közül megemlítjük David Vinckeboonstól a „Szerelmes aggastyán"-t (180. sz.), Adrian Frans Boudewynstől az „Állomás"-t (10. sz.), és Abraham Govaertstól az „Erdei táj"-at (41. sz.) és a „Vaddisznó vadászat"-ot (40. sz.). A hollandi XVI. századot Jan Lievens (Férfi turbánnal, 64. sz.), a flámot Pieter van Lint (Ámor nyila, 65. sz.) és mások képviselik. A franciák közt sok meg nem határozható mester van itt igen jó képekkel. Egy tükör előtt ülő nő (136. sz.) Anton de Peterstől a legvonzóbb darabok közé tartozik. Egy állatkép hattyúval és pulykával (141. sz.) Jean Baptiste Oudrytól az annak idején annyira kedvelt állatképek legjobbjai közül való. A német mesterek közül meg kell említenünk a következőket: Franz Christoph Janneck (Falusi mulatság — 56. sz.), Anton Feistenberger (Olasz táj — 27. sz., Sziklás hegyvidék — 28. sz.), Januarius Zick (Férfi turbánnal — 184. sz.), Johann Elias Ridinger (Két vadászkép — 148. és 149. sz.), Johann Edlinger (Az ital — 25. sz.). A modern művészek közül megnevezendők: Claude Monet (Tájkép — 74. sz.), Henrik Willem Mesdag (Tenger — 73. sz.), Zichy Mihály (Mámor — 183. sz.), Greguss Imre (A szerelmes huszár — 43. sz.), Eisenhut Ferenc (Az új kegyencnő — 26. sz.).

Gróf Andrássy Gyula fejlett ízlésének és széles látókörű művészeti tudásának bizonyítéka, hogy a művészetek minden ágából elsőrendű tárgyakat gyüjtött. Így az iparművészet köréből gobelinek, pompás színhatású keleti szőnyegek, a gót- és reneszansz-kornak nagyszerű bársonyai és szövetei és a lakás fődísze: a bútor érdekelték.

A keleti szőnyeg virágkora a XVI—XVII. század. Ebben az időben a kisázsiai szőnyegek művészi érték tekintetében szinte versenyre kelnek a perzsa Szafidakori nagy alkotá-

sokkal. Holbein nevével jelölik a XVI. század geometrikus rajzú usaki eredetű szőnyegeit (215. sz.). Az anatoliai szőnyegek legszebb csoportja az úgynevezett nagy Usaknak nevezett; ezek közt is ritkább a XVI. századi csillagos Usak-szőnyeg (212. sz.). A négyoszlopos Ladik-szőnyegek egyik kiváló példája a 224. sz., mely szép rajzával és hármas vörös imafülkéjével meglepi a műértőt. Az úgynevezett erdélyi szőnyegek (213. és 214. sz.), melyek a török időben Erdély közvetítésével kerültek hazánkba, tulajdonképpen szintén Usak-ban készültek A Jordesz-szőnyegek különféle rajzú pédányait (202., 203., 204., 205., 206., 207., 208., 209. sz.) megtaláljuk a gyüjteményben. Különösen feltűnnek ebben a csoportban azok, amelyeken az európai barokművészet befolyása érvényesül (202. sz.). A Kula-szőnyegek közül nem egy régi példánnyal találkozunk (195., 196., 197., 198., 199., 200. sz.).

Kaukázusi és perzsa elemek egyesülnek a széprajzú Kuba-szőnyegeken (216., 217. sz.), mély kék alapjukon a színes indás és palmettás rajz jól érvényesül.

A rajz finomsága tekintetében mindezekkel versenyre kel a perzsaszőnyeg. Ezek közt állatos rajzával ritka darab a 229. számú indó-perzsa eredetű. Sajátosan ható stilizált állataival kelt feltünést egy XVII. századi perzsaszőnyeg (223. sz.). A Herati-szőnyegek palmettás és leveles rajzát ismerjük fel két kis szőnyeggé alakított darabon (222., 228. sz.). Európa részére készültek az egyébként perzsaeredetű, úgynevezett lengyel-szőnyegek, amelyek a sah ajándéka gyanánt kerültek hozzánk. Ilyen a kisméretű 227. sz. arany-ezüstszálakkal átszőtt selyem-szőnyeg.

Még a szőnyegekhez sorozhatjuk azt a ritka bársonyt (193. sz.), amely felületén a legfinomabb perzsaszőnyegekkel versenyezve, azok indás és felhőszalagos rajzát mutatja.

Az olasz bársonyok nagyszerű rajza érvényesül a gyüjtemény egy velencei és egy florenci eredetű mély piros színezésű, pompás darabján (192., 194. sz.).

A gobelinek közt vajmi ritka a képszerűen ábrázolt példa. Virágos keretben egy van Dyck-kori mesteri festmény után készülhetett Brüsszelben a 190. sz. finom hatású gobelin. Nagyméretű részletet mutat a 189. sz., szintén Flamand-faliszőnyeg. Finom rajzával tűnik fel négy falkárpit gyanánt alkalmazható francia gobelin (185., 186., 187., 188. sz.).

A bútorok közt különösen a délnémet és a délnémet hatás alatt keletkezett tiroli bútor van képviselve (247. sz.). A XVIII. század nagy kétajtós ruhaszekrényei (272. sz.) kedveltek mai nap is.

A magyar bútor empire-kori darabjai a 324. sz. fehérre festett és aranyozott díszű bútorok. A Bauvais-i gobelinszüvésű kárpitozás teszi értékessé a 297. sz. szalóngarniturát. Művészi érték tekintetében kiváló a Hollandiában, de a kínai lakk-modorában díszített XVIII. századi konzol.

A szobrászatot egy olasz eredetű Madonna dombormű (343. sz.), két délnémet fafaragású csoport (341., 342. sz.) és két címertartó márványputtó képviseli (344.). E két utóbbi művet ezideig olaszos jellege miatt Simone Bianco munkájának tartották, újabban azonban inkább az augsburgi Hans Dauher északolasz hatás alatt álló művészeti tevékenységének körébe sorozhatjuk.

A külföldi mesterek képeinek megállapítását dr. Baldass Lajos (Bécs) vizsgálta felül és egészítette ki.

A szőnyegeket, bútorokat és a többi iparművészeti tárgyat Csányi Károly iparművészeti múzeumi igazgató határozta meg.

VORWORT

Ein bedeutender Teil einer grossen Kunstsammlung ist daran, sein altes Heim zu verlassen. Diese Sammlung hat eine besondere Patina. Es sind darin verschiedene Künste aus verschiedenen Ländern und Zeiten vertreten. Ihre Gründer waren Leute grossen Stils, die auf der Höhe des Lebens standen und zu den Lenkern des Schicksals ihres Vaterlandes gehörten. Der grosse Zug ihres Lebens spiegelt sich im Bilde, das ihre Kunstsammlung abgibt. Die Sammlung ist sozusagen mit ein Vertreter der besten Zeit Ungarns.

Sie ist, wie eben aus der Buntheit ihres Gesamteindrucks ersichtlich, nicht aus einem Gusse. Sie wurde durch mehrere Besitzer, zu verschiedenen Zeiten erworben. Ihr Grund wurde vor fast zweihundert Jahren gelegt. Nachher wurde sie vom einstigen grossen österreichisch-ungarischen Aussenminister, Grafen Julius Andrássy dem Aelteren und seinen Söhnen Theodor, dem Kunstmaler und Julius dem Jüngeren, dem Politiker fortgesetzt.

Man wusste in Ungarn besonders von den Letzteren, dass ihnen die Kunst sehr viel bedeutet hatte. Der im Monat Juni des vergangenen Jahres verschiedene Graf Julius Andrássy war, mit einem absoluten Masstabe gemessen, einer der höchstgebildeten, belesensten und kunstsinnigsten Menschen. Und in seiner Liebe zur Kunst äusserte sich kein kleinlicher Zug. Er sammelte nicht nach einem festgesetzten umgrentzten Programme, sondern eben von seinem Gefühle getrieben. Das Kunstempfinden war ein tiefer, wesentlicher Zug seiner Persönlichkeit.

Er hat übrigens den grösseren Teil seiner Sammlung geerbt. Eine Gruppe davon stammt aus der Sammlung des Grafen Peter Szápáry, der um die Mitte des XVIII. Jahrhunderts, besonders auf seinen italienischen Reisen, vieles erwarb. Seine Erbin war die Gräfin Etelka Szápáry, die der Graf Karl Andrássy, der Grossvater des Grafen Julius Andrássy geheiratet hat. Einen wichtigen Teil der Sammlung erwarb dann der von seiner weltpolitischen Bedeutung bekannte Julius Andrássy der Aeltere. Den Stil, in dem sein älterer Sohn Theodor die Sammlung vermehrte, charakterisiert am besten das grossartige Füger-Bild, eine Prachtleistung des Meisters, das majestätische Bildnis der Kaiserin und Königin Marie Louise Beatrix, Gemahlin von Franz I. (Nr. 38.)

Julius Andrássy der Jüngere kannte, wie bemerkt, keine festgesetzte Richtlinie in der Kunst. Alle grossen Qualitäten haben ihm zugesagt: sowohl die alten Italiener, wie auch die grossen Niederländer und Engländer, oder die modernen französischen Impressionisten und die Künstler seines eigenen Vaterlandes. Auch in den Ereignissen des ungarischen Kunstlebens nahm er keine Parteistellung ein. Er wurde zum Präsidenten der grössten Kunstvereinigungen gewählt und fast allen bedeutenden Kunstbewegungen als Förderer zugezogen. Er unterstützte die Vertreter der konservativen akademischen Richtungen, dabei aber auch die Neuerer. Er gehörte sogar zu den allerersten, die bei uns den Einzug des auf Grund der impressionisti-

schen Bewegung erwachten, alles erfrischenden Kunstempfindens ermöglichten. Auch räumliche Grenzen kannte er nicht. Sein feines Gefühl liess ihn die besten Qualitäten nicht nur in der bei uns heimischen Kunst des Westens, sondern auch in der des Ostens erkennen. Nicht nur in der sogenannten „hohen Kunst", sondern auch auf dem Gebiete des Kunstgewerbes.

Auch darin war etwas Grossartiges, dass ihn seine Liebe zur Kunst nicht auf das Forum trieb. Er trat aus seiner Reserviertheit heraus, wenn er gerufen wurde.

Die Kunst war ihm kein Mittel zur Geltendmachung der eigenen Persönlichkeit, sondern eine lebensspendende Atmosphäre. Einer seiner intimen Freunde, ein vielgereister, äusserst kunstsinniger Aristokrat bemerkte einmal, über die ungreifbarsten Kunstfragen monologisierend: „Aber mit wem könnte man bei uns von so etwas sprechen? — Mit Julius Andrássy". — Übertreibungen wie diese können wohl verstanden werden. Wir sind durchaus nicht arm an Leuten, denen die Kunst sehr viel bedeutet. Der Graf Julius Andrássy hatte aber tatsächlich eine ganz seltene Eigenart: vor der Kunst wurde ihm die Welt klein.

Der jetzt zur Versteigerung kommende Teil der Sammlung Andrássy besteht hauptsächlich aus den Werken, die früher im Schlosse Tőketerebes vereinigt waren. Nach der tschechischen Besetzung, als das Schloss zur Kaserne umgewandelt wurde, konnte man die Kunstwerke nach Rumfungarn ins Schloss Tiszadob überführen, wo ein guter Teil davon während der kommunistischen und rumänischen Besetzungen unterging, oder Beschädigungen erlitt. Diese herumgewanderten Werke bilden den grössten Teil des jetzt zur Versteigerung kommenden Materials.

Ein Teil der ausgestellten Werke wurde von Fachleuten wiederholt gewürdigt. So die „Heilige Familie" von Jacopo Palma dem Aelteren (Nr. 134), mit der zarten Erscheinung der Madonna und dem ebenso delikaten wie ausdrucksvollen Christuskinde. Es gehört zu den Bildern, die die Eigenart des Meisters, besonders die feine Meisterschaft seiner Malerei, am besten zum Ausdrucke bringen. Auch das gewaltige männliche Bildnis (Nr. 163) von Domenico Robusti Tintoretto ist ein markantes Stück. Eine andere Art der Bildnismalerei des italienischen Cinquecento kommt im Bildnisse eines bärtigen Mannes (Nr. 155) zum Ausdruck, das den Stil des Francesco Salviati zeigt. Die Figur eines, von einem unbekannten Italiener des XVI. Jahrhunderts gemalten Orpheus entspricht in fast übertriebener Art dem Schönheitsideal der reifen italienischen Renaissance (Nr. 112). Auch kommt darin eine der Zeit durchaus entsprechende malerische Kultur zum Ausdruck. Unter den älteren Italienern sei auch das Madonnenbild eines frühen Venetianers (Nr. 172) aus der Vivarini-Schule, erwähnt. Die spätere italienische Malerei hat ihre guten Vertreter in Valerio Castello (Raub der Prosperina [Nr. 17]), Pietro della Vecchia (Mars und Venus [Nr. 171]), Giovanni Battista Pittoni (Wunder des hl. Dominikus [Nr. 138]) u. a. Unter den früheren Niederländern erwähnen wir den „Verliebten Alten" (Nr. 180) von David Vinckeboons, die „Station" (Nr. 10) von Adrian Frans Boudewyns, die „Waldlandschaft" (Nr. 41) und die „Wildweinhatz" (Nr. 40) von Abraham Govaerts. Das holländische XVII. Jahrhundert ist durch Jan Lievens (Bildnis eines Mannes mit Turban [Nr. 64]), das vlämische durch Pieter van Lint (Amors Pfeil [Nr. 65]) und andere vertreten. Unter den Franzosen sind mehrere unbestimmbare Meister da, mit sehr guten Bildern. Eine vor dem Spiegel sitzende Frau (Nr. 136) von Anton de Peters gehört zu den anzihendsten Stücken. Ein Tierstück mit Schwan und Truthahn (Nr. 141) von Jacques Charles Oudry ist eines der besten der seinerzeit so beliebten Tierbilder. Unter deutschen Meistern müssen Franz Christoph Janneck (Ländliche Unterhaltung [Nr. 56]), Anton Feistenberger (Italienische Landschaft [Nr. 27], Felsige Berggegend [Nr. 28]), Januarius Zick (Mann mit Turban [Nr. 184]), Johann Elias Ridinger (zwei Jagdbilder [Nr. 148, 149]), Johann Georg Edlinger (Der Trunk [Nr. 25]) erwähnt werden. An modernen Meistern sind zu nennen: Claude Monet

(Landschaft [Nr. 74]), Hendrik Willem Mesdag (See [Nr. 73]), Michael von Zichy (Rausch [Nr. 183]), Emerich Greguss (Der verliebte Hussar [Nr. 43]), Franz Eisenhut (Die neue Favoritin).

Es spricht für den hochentwickelten Geschmack und den weiten Gesichtskreis des Grafen Julius Andrássy, dass seine Sammlung sich auf erstklassige Exemplare aus allen Zweigen der Kunst erstreckt. So hat er auf dem Gebiete des Kunstgewerbes besonderns für die farbenprächtigen Teppiche des Ostens, für die herrlichen Samte und Stoffe der gotischen Zeit und der Renaissance und schliesslich für Möbel, den Hauptschmuck der Wohnung, Interesse gezeigt.

Die Blütezeit der östlichen Teppichweberei war das XVI. und XVII. Jahrhundert. In dieser Zeit haben die klein-asiatischen Teppichen an Kunstwert mit den grossen Schöpfungen der persischen Safida-Zeit gewetteifert. Die aus Usak stammenden Teppiche des XVI. Jahrhunderts mit ihren geometrischen Dessins sind unter der Bezeichnung „Holbein" bekannt (Nr. 215.). Zu der schönsten Gruppe der anatolischen Teppiche gehören die sogenannten „grossen Usaken". Unter diesen geniesst der Usak-Teppich Nr. 212 aus dem XVI. Jahrhundert mit seinem Stern-Dessin den Ruf einer Seltenheit. Ein besonderes schönes Exemplar unter den viersäuligen Ladik-Teppichen ist unter Nr. 224 zu finden. Dieser Teppich überrascht den Sachverständigen mit seiner herrlichen Zeichnung und den drei roten Gebetstellen. Die sogenannten „Siebenbürger-Teppiche", die unter der Türkenherrschaft über Siebenbürgen in unsere Heimat gelangten, stammen eigentlich ebenfalls aus Usak. Auch „Jordes-Teppiche" mit verschiedenartigen Dessins (Nr. 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208 und 209) finden wir in der Sammlung. Unter diesen fallen besonders solche auf, bei denen der Einfluss der europäischen Barockkunst zum Ausdrucke gelangt (Nr. 202). Auch unter den „Kula-Teppichen" finden wir mehr als ein altes Exemplar. (Nr. 195, 196, 197, 198, 199 und 200.)

Kaukasische und persische Elemente vereinigen sich in den schöngezeichneten Kuba-Teppichen Nr. 216 und 217, auf deren blauem Grunde die farbigen Ranken und Palmetten besonders gut zur Geltung kommen.

Ein würdiger Rivale dieser Teppiche ist, was die Feinheit der Zeichnung anbelangt, der Perser Teppich. Unter diesen ist der indisch-persische Teppich Nr. 229 mit seinen Tiermuster ein seltenes Exemplar. Aufsehen erregt mit seinen eigentümlich stilisierten Tieren ein Perserteppich aus dem XVII. Jahrhundert (Nr. 223). Die Palmetten- und Blätterdessins der Herater-Teppiche erkennen wir an Nr. 222 und 228. (Zwei kleinere, von einem Stücke herstammende Teppiche.) Die sogenannten „polnischen Teppiche", eigens für Europa hergestelt, sind ebenfalls persischen Ursprungs und gelangten als Geschenk des Sah's nach Ungarn. Zu diesen gehört der kleine mit Gold- und Silberfäden durchgewebte Seidenteppich Nr. 227.

Auch der seltene Samt Nr. 193, dessen Oberfläche den feinsten persischen Teppichen kaum nachsteht, und der in seinem Dessin die Ranken und Wolkenstreifen der Perser zeigt, kann unter die Teppiche gezählt werden

Die grossartige Zeichnung der italienischen Samte kommt in den Nummern 192 und 194 der Sammlung zum Ausdrucke, zwei herrlichen Stücken in tiefdunklem Rot, die vermutlich florentinischen und venetianischen Ursprungs sind.

Unter den Gobelinen sind die bildartig dargestellten Muster ziemlich selten. Ein schönes feinwirkendes Stück der Sammlung ist Nr. 190: in einer Einfassung von Blumen ein Gobelin, das vermutlich in Brüssel nach einem Gemälde eines Meisters aus der Zeit van Dyck's hergestellt wurde. Grosszügig in seinen Details ist ein gleichfalls flamländischer Wandteppich (Nr. 189). Vier Stücke französische Gobelins, als Wandbehang verwendbar, fallen durch ihre feinen Dessins auf (Nr 185, 186, 187 und 188).

An Möbeln sind hauptsächlich süddeutsche und die unter deren Einfluss stehenden Tiroler-Möbel vertreten (Nr. 247). Die grossen doppeltürigen Kleiderschränke des XVIII. Jahrhunderts erfreuen sich auch heute noch grosser Beliebtheit.

Die unter Nr. 324 angeführten weisslackierten und goldverzierten Möbelstücke gehören der ungarischen Empire-Zeit an. Die Salongarnitur Nr. 297 besitzt durch die Tapezierung mit Bauvais-Gobelins besonderen Wert. Von besonderem Kunstwert ist der in Holland hergestellte, jedoch in chinesischer Lack-Manier verzierte Konsolkasten aus dem XVIII. Jahrhundert (Nr. 320).

Die Bildhauerkunst ist durch ein Madonnenrelief italienischen Ursprungs (Nr. 343), zwei süddeutschen holzgeschnittenen Gruppen (Nr. 341 und 342) und zwei wappentragenden Putti aus Marmor (Nr. 344) vertreten. Die beiden letzteren hat man bis in die letzte Zeit wegen ihres italienischen Charakters für eine Arbeit von Simone Bianco gehalten, in neuerer Zeit jedoch schreibt man sie eher der Kunsttätigkeit des unter norditalienischen Einfluss stehenden Augsburgers Hans Dauher zu.

Die Bestimmungen der Gemälde ausländischer Meister, wurden von Dr. Ludwig Baldass (Wien) überprüft und ergänzt.

Die Bestimmungen von Teppichen, Möbeln und anderen kunstgewerblichen Gegenständen stammen von Karl Csányi, Direktor am Museum für Kunstgewerbe in Budapest.

ILLUSZTRÁCIÓK

ILLUSTRATIONEN

PALMA, JACOPO (GIACOMO) IL VECCHIO

PALMA, JACOPO (GIACOMO) IL VECCHIO

1480—1528

134.

Madonna a gyermekkel és szentekkel

Madonna mit dem Kinde und Heiligen

Fa — 45×51 — Holz

TINTORETTO, DOMENICO, ROBUSTI

TINTORETTO, DOMENICO, ROBUSTI

1562—1637

163.

Férfi képmás

Männliches Bildnis

Vászon — 121×84 — Leinwand

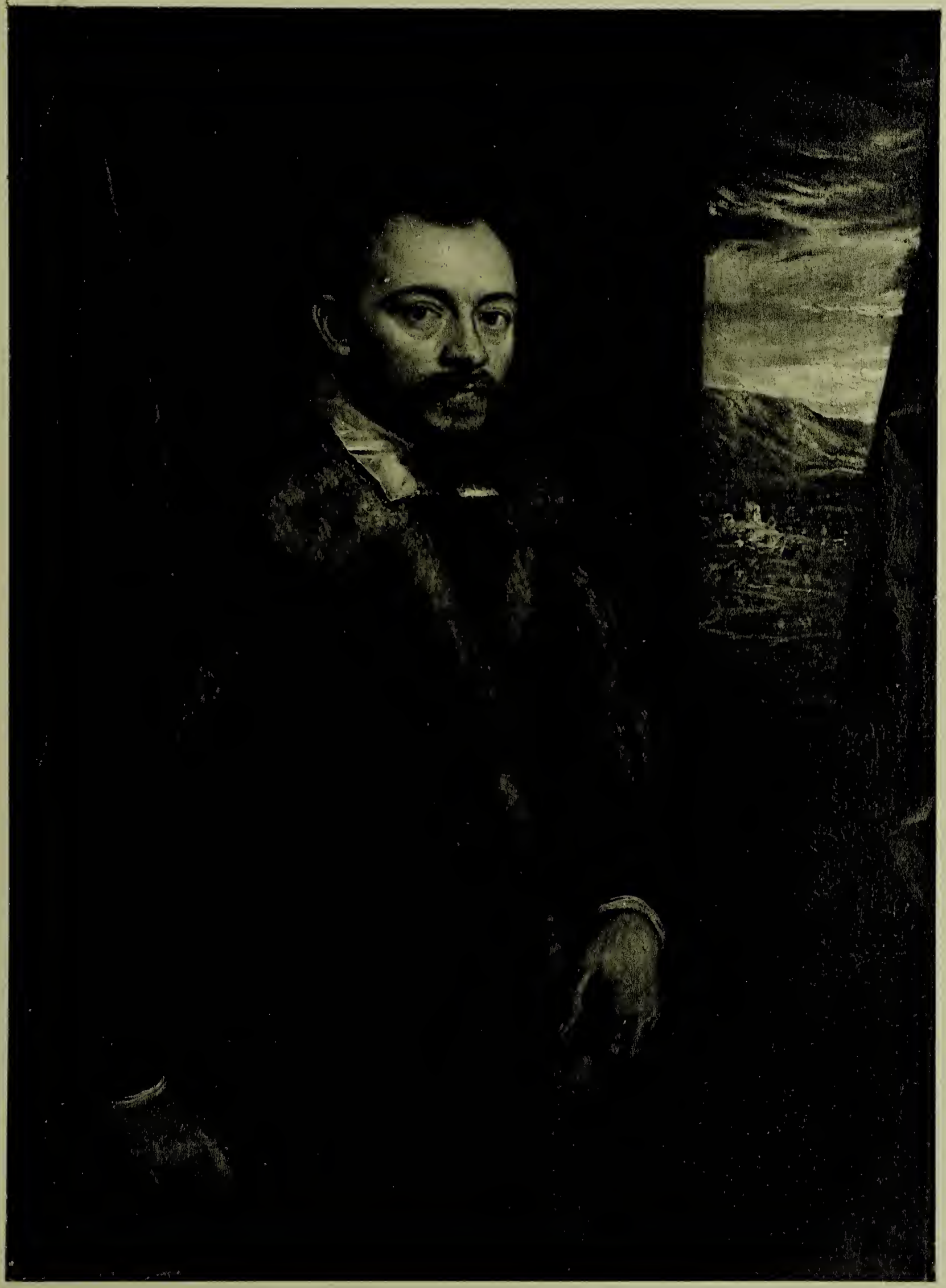

VELENCEI FESTŐ, 1480 KÖRÜL

VELENCEI FESTŐ, 1480 KÖRÜL
VENETIANISCHER MALER UM 1480

172.

Madonna a gyermekkel
Madonna mit dem Kinde

Fa — 69×53 — Holz

SALVIATI, FRANCESCO de ROSSI

SALVIATI, FRANCESCO de ROSSI

1510—1563

155.

Férfi képmás

Männliches Bildnis

Fa — 62×50 — Holz

OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD ELEJE

ITALIENISCHER MALER, ANFANG DES XVII. JAHRHUNDERT

OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD ELEJE

ITALIENISCHER MALER, ANFANG DES XVII. JAHRHUNDERT

112.

Orpheus

Fa — 50×29 — Holz

FÜGER, FRIEDRICH HEINRICH

FÜGER, FRIEDRICH HEINRICH

1751—1818

38.

Lujza császárné és királyné

Kaiserin und Königin Louise

Vászon — 206×140 — Leinwand

VINCKBOONS, DAVID

VINCKBOONS, DAVID

1578—1629

180.

Az öreg szerelmes

Der verliebte Alte

Tölgyfa — 38×56 — Eichenholz

JANNECK, FRANZ CHRISTOF

JANNECK, FRANZ CHRISTOF

1703—1761

56.

Falusi mulatság

Ländliche Unterhaltung

Vászon — 61×78 — Leinwand

FEISTENBERGER, ANTON

FEISTENBERGER ANTON 1678—1722

28.

Sziklás hegyvidék

Felsige Berglandschaft

Vászon — 170×223 — Leinwand

FEISTENBERGER ANTON

27.

Olasz táj

Italienische Landschaft

Vászon — 170×223 — Leinwand

OUDRY, JEAN BABTISTE

OUDRY, JEAN BABTISTE 1686—1755

141.

Szárnyasok — Geflügel

Vászon — 125×98 — Leinwand

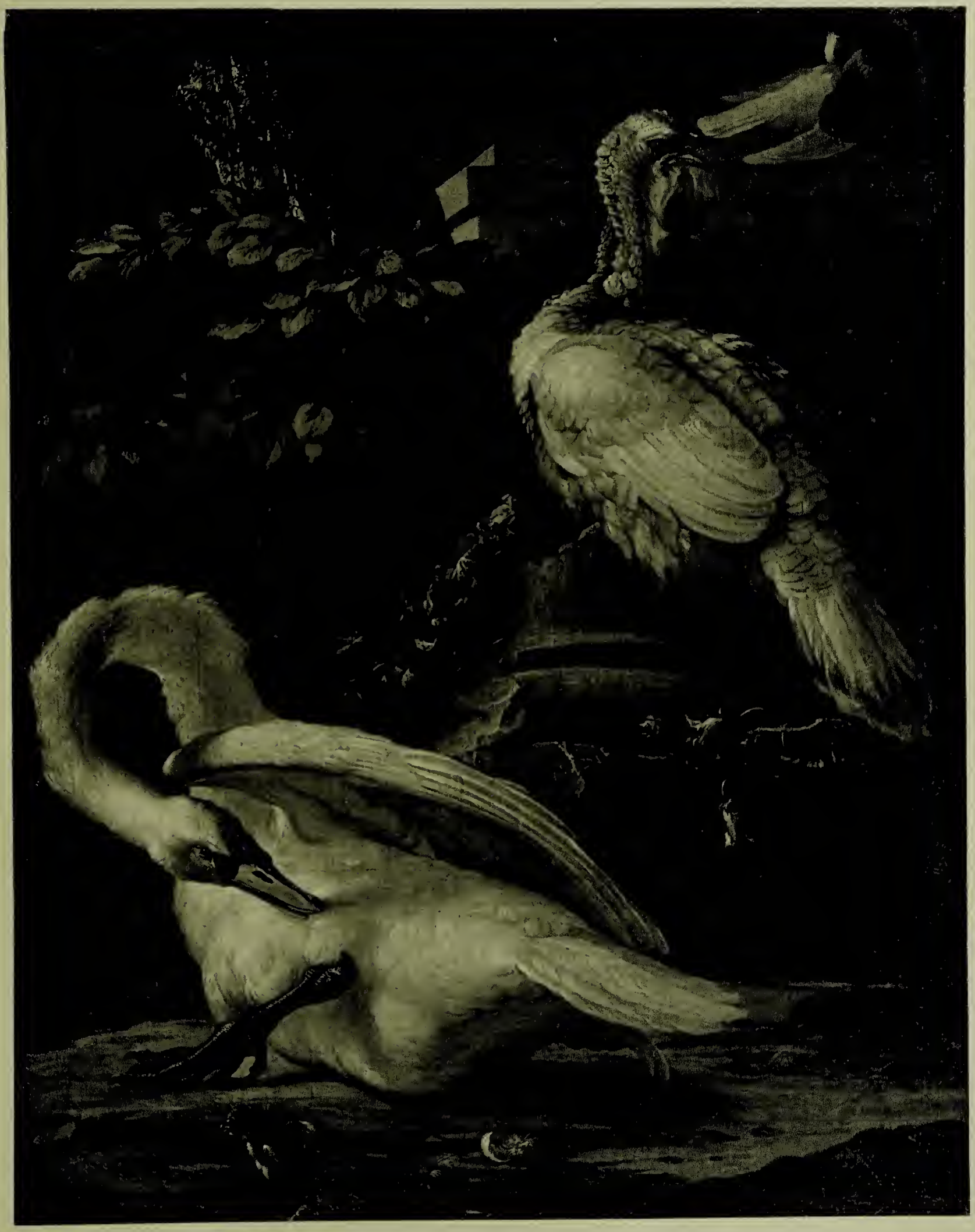

SCHINNAGEL, MAX JOSEPH

SCHINNAGEL, MAX JOSEPH 1694—1761

156.

Tájkép — Landschaft

Vászon — 48×75 — Leinwand

SCHINNAGEL, MAX JOSEPH

157.

Tájkép — Landschaft

Vászon — 48×74 — Leinwand

MONET, CLAUDE

PAÁL LÁSZLÓ (?)

MONET, CLAUDE 1840—1926

74.

Tájkép — Landschaft

Vászon — 51×65 — Leinwand

PAÁL LÁSZLÓ (1846—1879) (?)

133.

Erdőszéle — Waldrand

Vászon — 56×69 — Leinwand

LANCRET NICOLAS (1690—1743)

MODORÁBAN

ANGOL FESTŐ, XVIII. SZÁZAD

LANCRET NICOLAS (1690—1743) MODORÁBAN
IN DER ART DES NICOLAS LANCRET

62.

Társaság a szabadban

Gesellschaft im Freien

Vászon — 48×75 — Leinwand

ANGOL FESTŐ, XVIII. SZÁZAD
ENGLISCHER MALER, XVIII. JAHRHUNDERT

2.

Tájkép folyóval

Landschaft mit Fluss

Vászon — 195×254 — Leinwand

REMBRANDT HARMENSZ VAN RIJN

UTÁN, XIX. SZÁZAD

ZICK, JANUARIUS (?)

REMBRANDT HARMENSZ VAN RIJN (1606—1669)
UTÁN, XIX. SZÁZAD

NACH REMBRANDT,
XIX. JAHRHUNDERT

146.

Női képmás

Bildnis einer Dame

Vászon — 63×50 — Leinwand

ZICK, JANUARIUS (1734—1812) (?)

184.

Turbános férfi

Mann mit Turban

Vászon — 47×35 — Leinwand

CORREGGIO, ANTONIO ALLEGRI
KÖVETŐJE, XVII. SZÁZAD

OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD

CORREGGIO ANTONIO ALLEGRI (1494—1534)
KÖVETŐJE, XVII. SZÁZAD

NACHFOLGER DES CORREGGIOS,
XVII. JAHRHUNDERT

20.

Krisztus születése

Christi Geburt

Fa — 62×47 — Holz

OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD

ITALIENISCHER MALER, XVII. JAHRHUNDERT

114.

Pieta

Rézlemez — 59×43 — Kupfer

NÉMET FESTŐ, XVIII. SZÁZAD VÉGE

STRY, JAKOB VAN (?)

NÉMET FESTŐ, XVIII. SZÁZAD VÉGE
DEUTSCHER MALER, ENDE XVIII. JAHRHUNDERT

96.

Tájkép — Landschaft

Vászon — 68×83 — Leinwand

STRY, JAKOB VAN (1756—1825) (?)

159.

Marhavásár — Viehmarkt

Fa — 38×46 — Holz

CASTELLO, VALERIO (?)

LINT, PETER VAN (?)

CASTELLO, VALERIO (1625—1659) (?)

18.

Pluto elrabolja Proserpinát

Raub der Proserpina

Vászon — 122×160 — Leinwand

LINT, PETER VAN (1609—1690) (?)

65.

Ámor nyila

Amors Pfeil

Vászon — 120×168 — Leinwand

RIDINGER JOHANN ELIAS (?)

RIDINGER, JOHANN ELIAS (1698—1767) (?)

148.

A vadásztársaság

Jagdgesellschaft

Vászon — 116×150 — Leinwand

RIDINGER, JOHANN ELIAS (1698—1767) (?)

149.

Vadászkép — Jagdbild

Vászon — 115×147 — Leinwand

LIEVENS, JAN

TINTORETTO, JACOPO ROBUSTI ISKOLA

LIEVENS, JAN 1607—1674

64.

Férfi képmás

Männliches Bildnis

Fa — 61×45 — Holz

TINTORETTO, JACOPO ROBUSTI (1512—1594) ISKOLA
SCHULE DES JACOPO ROBUSTI TINTORETTO

164.

Férfi képmás

Männliches Bildnis

Vászon — 90×70 — Leinwand

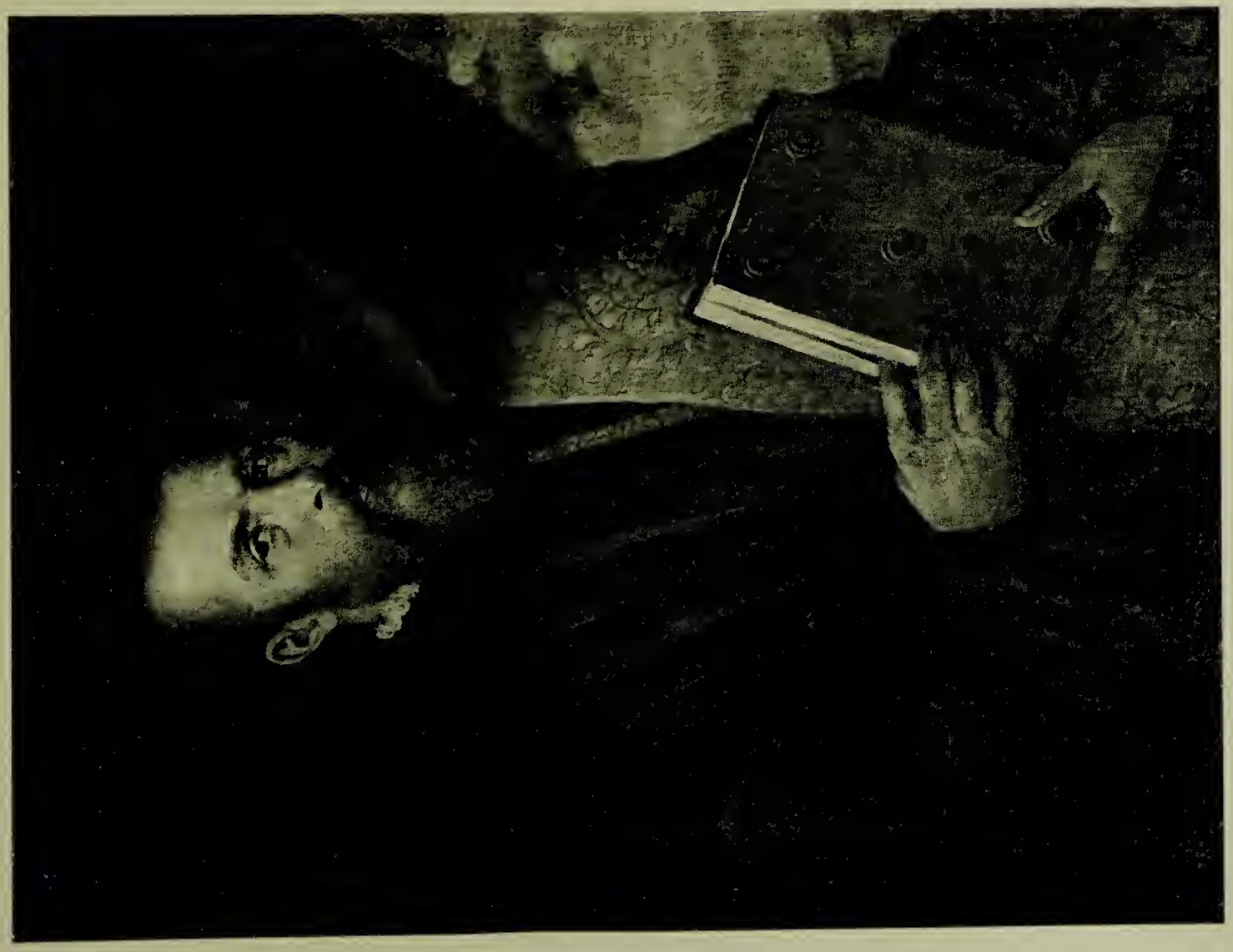

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVII. SZÁZAD

GOVAERTS, ABRAHAM

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVII. SZÁZAD
NIEDERLÄNDISCHER MALER, XVII. JAHRHUNDERT

98/a.

Tájkép pásztorjelenettel

Landschaft mit Hirtenscene

Vászon — 156×108 — Leinwand

GOVAERTS ABRAHAM 1589—1626

41.

Erdős táj

Waldlandschaft

Fa — 27×41 — Holz

VECCHIA, PIETRO DELLA

ROSSELLI, MATHEO ISKOLÁJA

VECCHIA, PIETRO DELLA 1605—1678

171.

Mars és Vénusz

Mars und Venus

Vászon — 136×180 — Leinwand

ROSSELLI, MATHEO (1578—1651) ISKOLÁJA

SCHULE DES MATHEO ROSSELLI

152.

József és Putifárné

Joseph und Putiphars Weib

Vászon — 196×236 — Leinwand

BOUDEWYNS, ADRIAN FRANS

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVII. SZÁZAD

GOVAERTS, ABRAHAM

BOUDEWYNS, ADRIAN FRANS 1644—1711

10.

Állomás — Station

Rézlemez — 22×18 — Kupfer

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVII. SZÁZAD
NIEDERLÄNDISCHER MALER, XVII. JAHRHUNDERT

100.

A pihenő szent Család — Ruhe auf der Flucht

Tölgyfa — 37×30 — Eichenholz

GOVAERTS, ABRAHAM 1589—1626

40.

Vaddisznóvadászat — Wildschweinhatz

Tölgyfa — 28×37 — Eichenholz

PETERS, ANTON DE

FIEDLER, JOHANN CHRISTIAN

OLASZ FESTŐ, 1600 KÖRÜL

OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD

PETERS, ANTON DE 1723—1795

136.

Tükör előtt — Vor dem Spiegel

Vászon — 78×62 — Leinwand

FIEDLER, JOHANN CHRISTIAN 1697—1765

30.

Az orvos — Der Arzt

Rézlemez — 41×31 — Kupfer

OLASZ FESTŐ, 1600 KÖRÜL
ITALIENISCHER MALER UM 1600

111.

Krisztus és a samariai nő — Christus und die Frau von Samaria

Vászon — 130×100 — Leinwand

OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD
ITALIENISCHER MALER, XVII. JAHRHUNDERT

117.

Zsuzsanna és az öregek — Susanna und die Alten

Vászon — 108×85 — Leinwand

HOLLAND FESTŐ, XVII. SZÁZAD II. FELE

ADLER, SALOMON

EDLINGER, JOHANN GEORG

HOLLAND FESTŐ, XVII. SZÁZAD II. FELE
HOLLÄNDISCHER MALER, II. HÄLFTE DES XVII. JAHRHUNDERT

52.

Férfi képmás — Männliches Bildnis

Vászon — 96×73 — Leinwand

ADLER SALOMON

1.

Hegedűművész képmása — Bildnis eines Geigenkünstlers

Vászon — 36×29 — Leinwand

EDLINGER, JOHANN GEORG 1741—1819

25.

Az ital — Der Trunk

Vászon — 62×80 — Leinwand

PITTONI, GIOVANNI BATTISTA

PITTONI, GIOVANNI BATTISTA 1687—1767

138.

Szent Domokos csodatétele

Wunder des Hl. Dominikus

Vászon — 125×166 — Leinwand

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVII. SZÁZAD ELEJE

VERONESE, PAOLO CALIARI UTÁN,
OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVII. SZÁZAD ELEJE

NIEDERLÄNDISCHER MALER,
ANFANG DES XVII. JAHRHUNDERT

98.

Sába királynője — Die Königin von Saba

Vászon — 77×109 — Leinwand

VERONESE, PAOLO CALIARI (1528—1588) UTÁN
OLASZ FESTŐ, XVII. SZÁZAD

NACH PAOLO VERONESE,
ITALIENISCHER MALER, XVII. JAHRHUNDERT

179.

Szent legenda

Heilige Legende

Vászon — 118×63 — Leinwand

TURCHI, ALESSANDRO

MODORÁBAN

BONONI, CARLO (?)

TURCHI, ALESSANDRO „L'ORBETTO" (1582—1648)
MODORÁBAN
IN DER ART DES ALESSANDRO TURCHI

166.

Madonna a gyermekkel

Madonna mit dem Kinde

Márvány — 43×34 — Marmor

BONONI, CARLO 1569—1632 (?)

9.

Mária szentekkel

Maria mit Heiligen

Vászon — 270×126 — Leinwand

MESDAG, HENRIK WILLEM

ZICHY MIHÁLY

MESDAG, HENRIK WILLEM 1831—1915

73.

Tenger — Meer

Vászon — 115×180 — Leinwand

ZICHY MIHÁLY 1827—1906

183.

Mámor — Rausch

Színezett szénrajz — 112×158 — Überfärbte Kohlenzeichnung

GREGUSS IMRE

FRANCIA FESTŐ, XIX. SZÁZAD

GREGUSS IMRE 1856—1910

43.

A szerelmes huszár

Der verliebte Hussar

Vászon — 45×34 — Leinwand

FRANCIA FESTŐ, XIX. SZÁZAD
FRANZÖSISCHER MALER, XIX. JAHRHUNDERT

37.

Tájkép — Landschaft

Vászon — 47×41 — Leinwand

341.

Mária kíséretével a kereszt tövében

Színezett hársfa szobor

Délnémet, 1500 körül

Maria mit Nebenfiguren

Farbige Lindenholzgruppe

Süddeutsch, um 1500

343.

Madonna dombormű

Firenze, XVI. század

Madonna Relief

Firenze, XVI. Jahrhundert

342.

Krisztus sírbatétele

Színezett és aranyozott hársfacsoport

Délnémet, 1520 körül

Grablegung Christi

Farbige und vergoldete Lindenholzgruppe

Süddeutsch, um 1520

344.

Két ülő angyalka,
fehér márvány
Német, HANS DAUCHER műve, XVI. század

Zwei sitzende Engelchen,
weisser Marmor
Deutsch, Arbeit von HANS DAUCHER, XVI. Jahrhundert

Állatos szőnyeg,
138×200 cm
Ispahán, 1600 körül

Tierteppich,
138×200 cm
Ispahan, um 1600

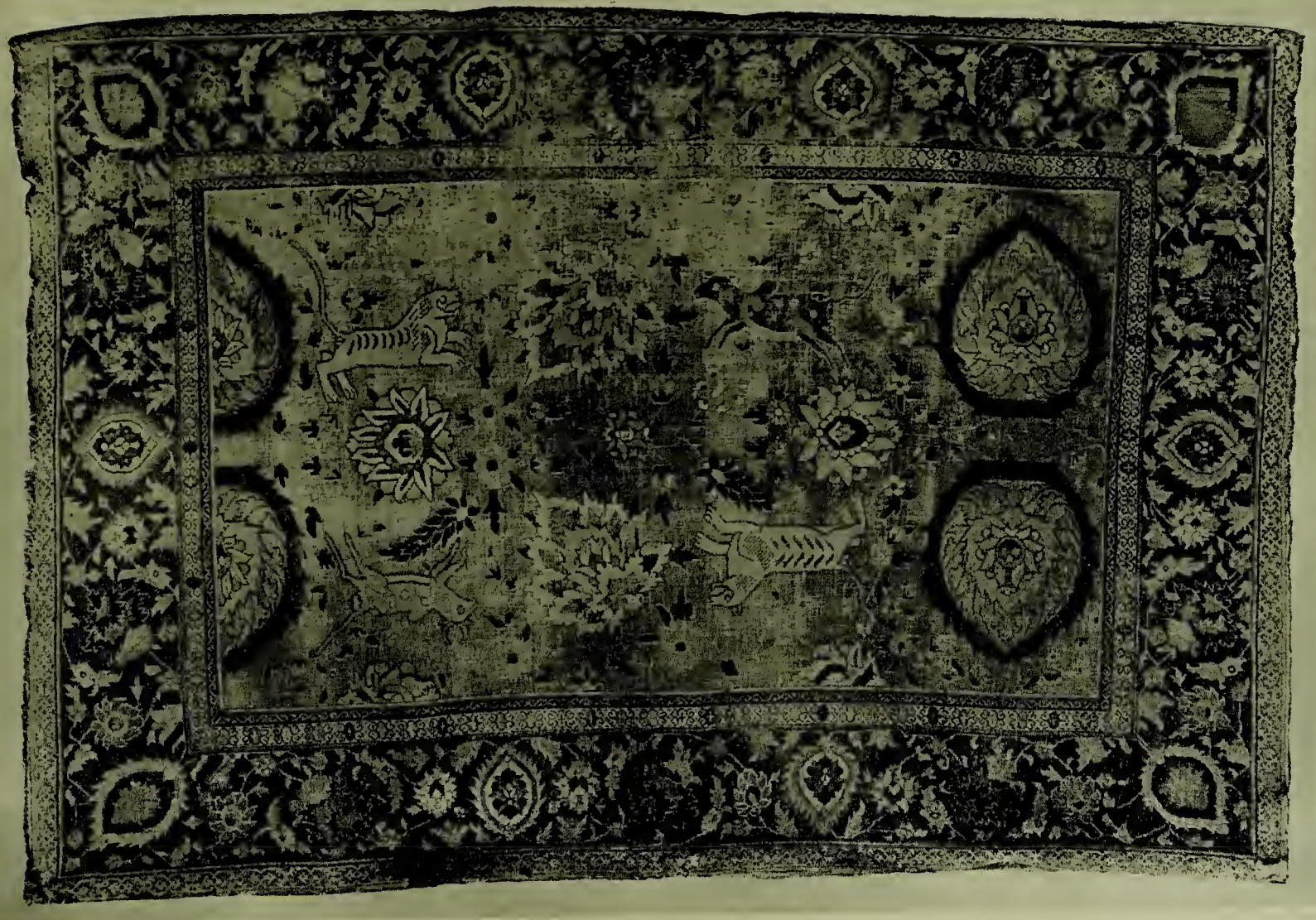

244.

Négyoszlopos imaszőnyeg,
120×174 cm, Ladik, XVII. század

Gebetteppich mit vier Säulen,
120×174 cm, Ladik, XVII. Jahrhundert

209.

Kétoszlopos jordes szőnyeg,
152×205 cm, XIX. század

Ghiordesteppich mit zwei Säulen,
152×205 cm, XIX. Jahrhundert

213.

Erdélyi szőnyeg,
109×168 cm, Usak, XVII. század

Siebenbürger Teppich,
109×168 cm, Usak, XVII. Jahrhundert

199.

Kula imaszőnyeg,
117×159 cm, XVII. század

Kula Gebetteppich,
117×159 cm, XVII. Jahrhundert

223.

Perzsa állatos szőnyeg,
120×222 cm. XVII. század

Persischer Tierteppich,
120×222 cm. XVII. Jahrhundert

212.

Csillagos Usak-szőnyeg,
125×208 cm. XVI. század

Usakteppich mit Sterne,
125×208 cm. XVI. Jahrhundert

XXXIII.

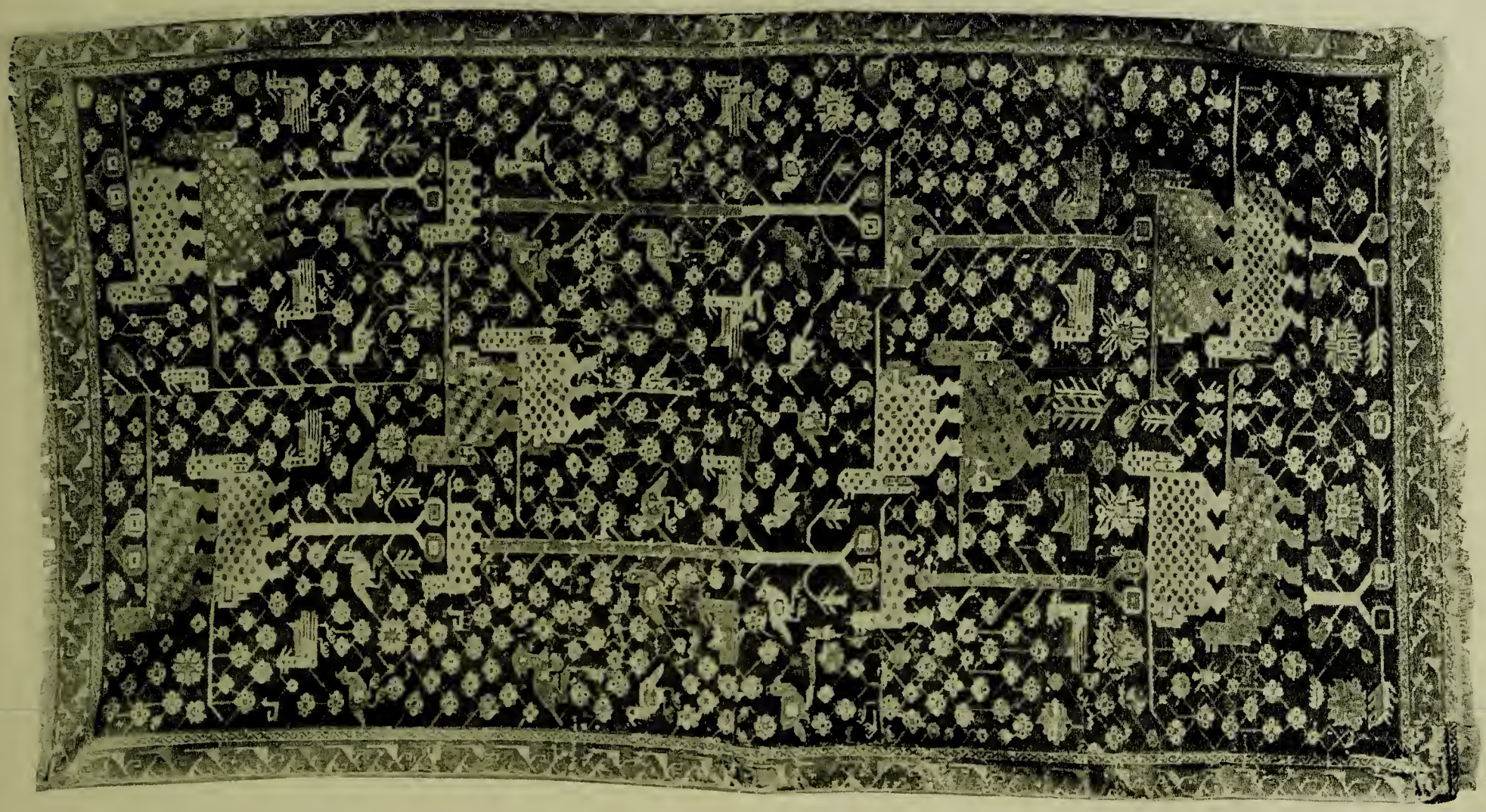

216.

Kubaszőnyeg,
162×88 cm. XVII. század

Kubateppich,
162×88 cm. XVII. Jahrhundert

214.

Erdélyi szőnyeg,
116×174 cm. Usak, XVII. század

Siebenbürgerteppich,
116×174 cm. Usak, XVII. Jahrhundert

222.

Herati szőnyeg,
98×116 cm. Perzsa, XVII. század

Heraterteppich,
98×116 cm. Persisch, XVII. Jahrhundert

228.

Herati szőnyeg,
162×268 cm. 1600 körül

Heraterteppich,
162×268 cm. Um 1600

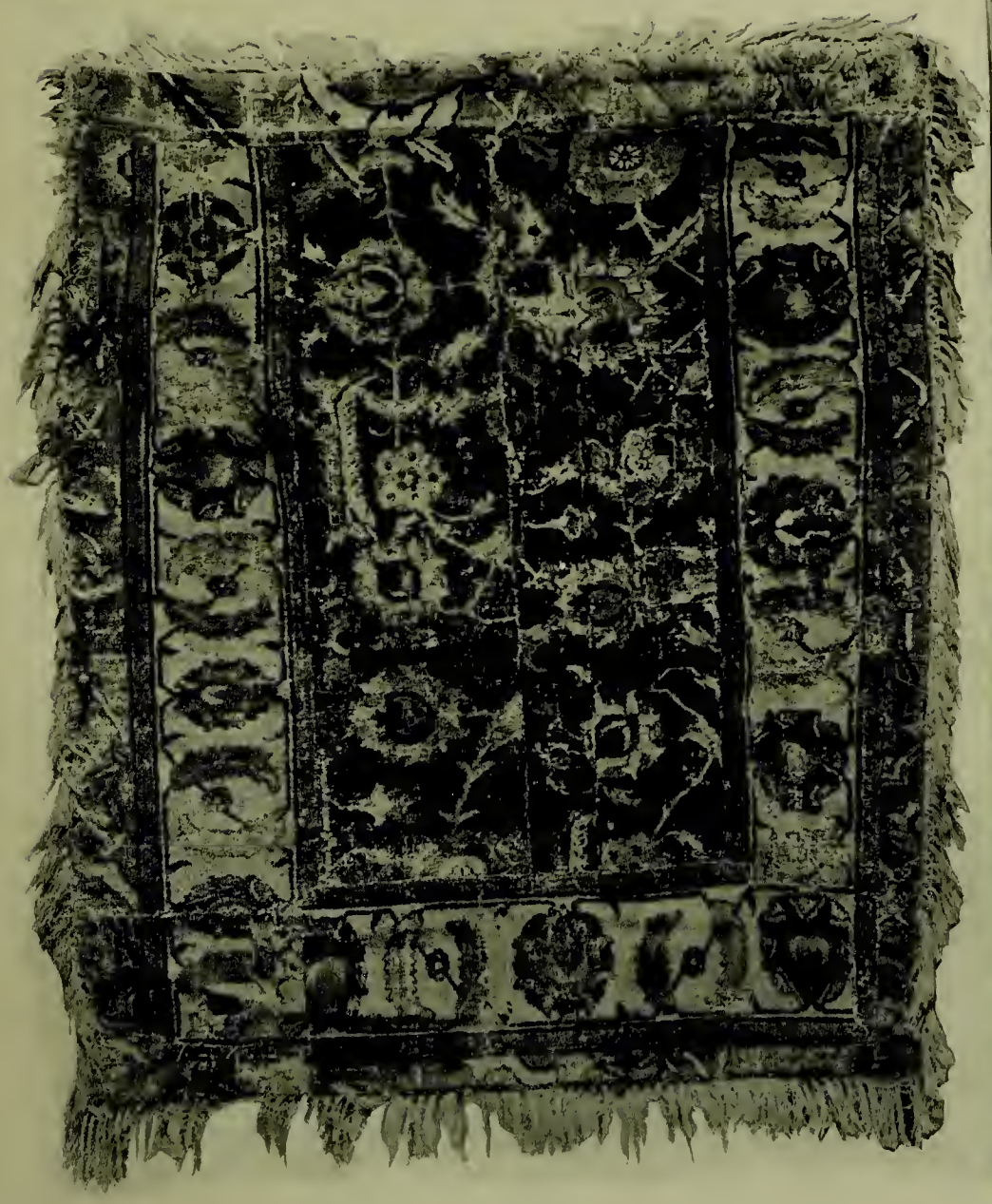

227.

Úgynevezett Lengyel szőnyeg,
85×138 cm. Perzsa, XVII. század

Sogenannter Polenteppich,
85×138 cm. Persisch, XVII. Jahrhundert

192.

Bársonybrokát,
208×95 cm. Velence, XV. század vége

Samtbrokat,
208×95 cm. Venedig, Ende des XV. Jahrhunderts

193.

Mustrás bársony,
186×136 cm. Perzsa, XVI. század

Gemusterter Samt,
186×136 cm. Persisch, XVI. Jahrhundert

194.

Bársonybrokát,
102×119 cm. Florenz, XVI. század eleje

Samtbrokat,
102×119 cm. Florenz, Anfang des XVI. Jahrhunderts

190.

Gobelin,

137×110 cm. Olasz, XVII. század

Gobelin,

137×110 cm. Italienisch, XVII. Jahrhundert

185.

Falkárpit,
Francia, Louis Philippe

Wandbehang,
Französisch, Louis Philippe

187.

Falkárpit,
Francia, Louis Philippe

Wandbehang,
Französisch, Louis Philippe

186.

Falkárpit,
Francia, Louis Philippe

Wandbehang,
Französisch, Louis Philippe

188.

Falkárpit,
Francia, Louis Philippe

Wandbehang,
Französisch, Louis Philippe

297.

Egyes darabok a szalonbútorkészletből

(Egy nagy kanapé, négy karosszék, négy szék, egy asztal fehér márványlappal és két konzolasztal)

Louis Philippe

Einzelne Stücke aus der Salongarnitur

(Ein grosses Kanapee, vier Armstühle, vier Stühle, ein Tisch, mit weisser Marmorplatte, zwei Konsoltische)

Louis Philippe

324.

Nagy kanapé,

a katalógus tárgyjegyzékében részletesen leírt empire bútorkészletből

Grosses Kanapee,

aus der im Gegenstandverzeichnis des Kataloges
beschriebenen empire Garnitur

Láda,

Tirol, XVII. század II. fele

Truhe,

Tirol, II. Hälfte des XVII. Jahrhunderts

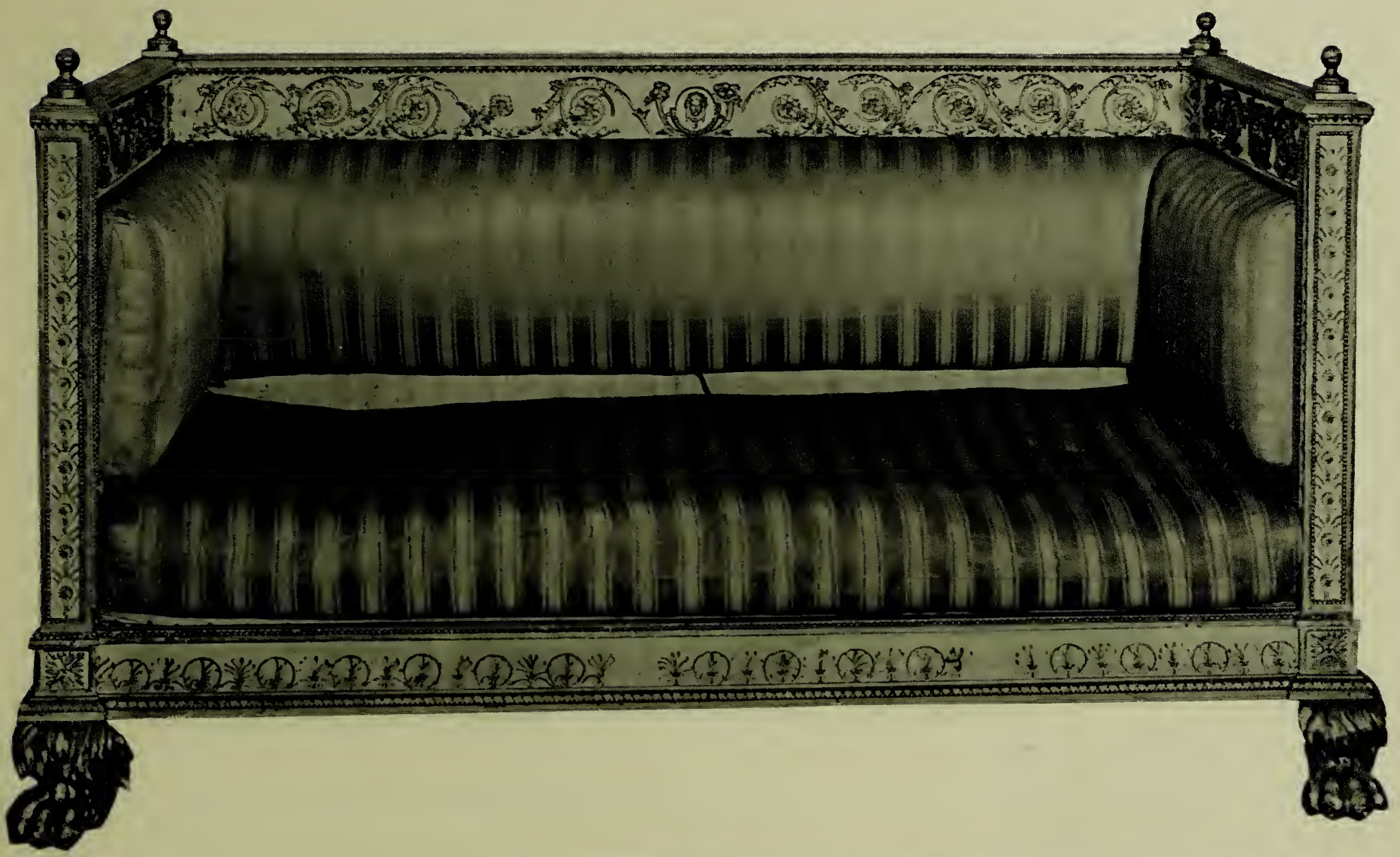

320.

Szalon díszszekrény,
Hollandia, XVIII. század I. fele

Salon Prunkschrank,
Holländisch, I. Hälfte des XVIII. Jahrhunderts

Kétajtós nagy ruhaszekrény,
osztrák, XVIII. század

Grosser, zweitüriger Kleiderschrank,
Österreich, XVIII. Jahrhundert

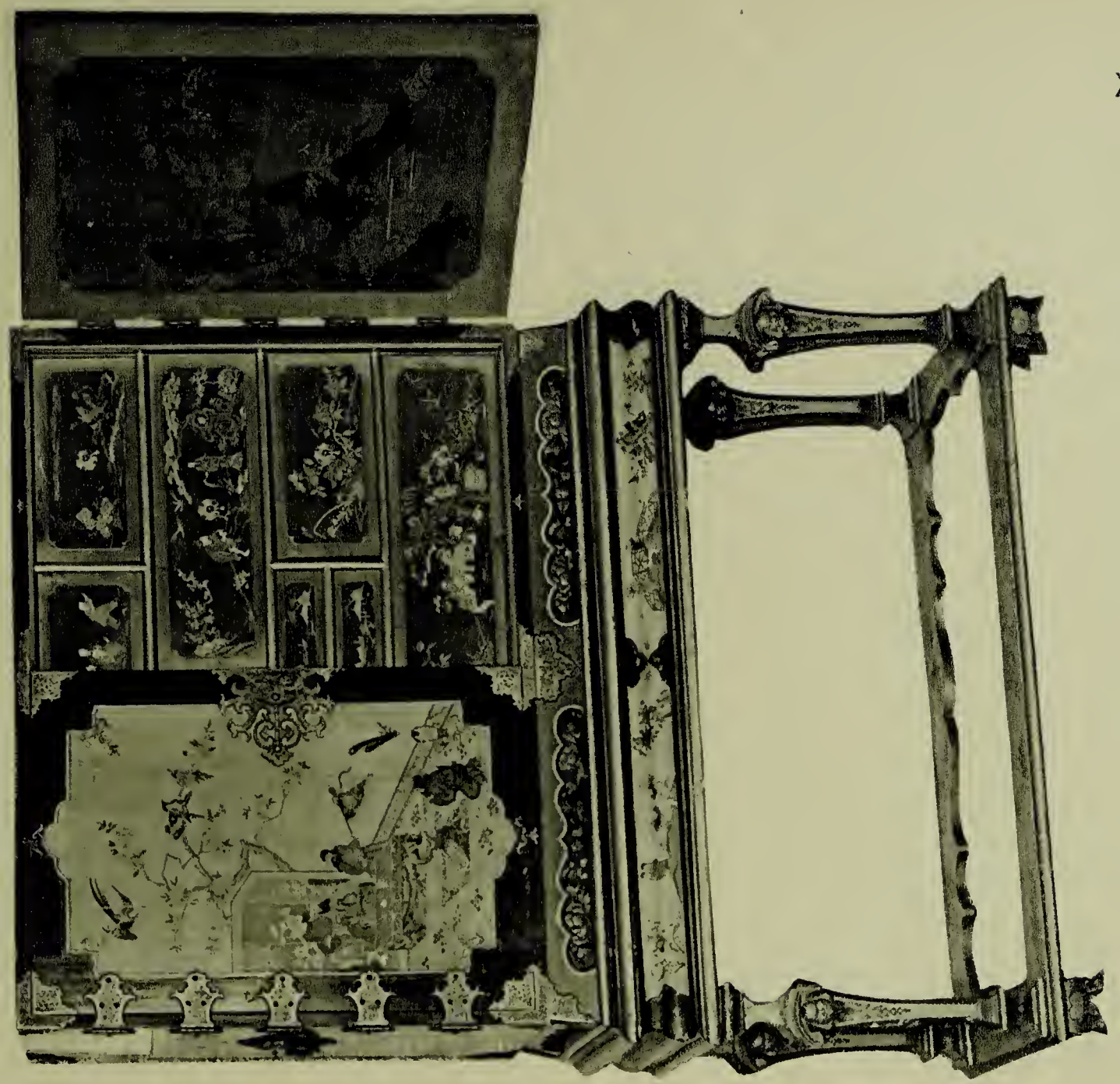

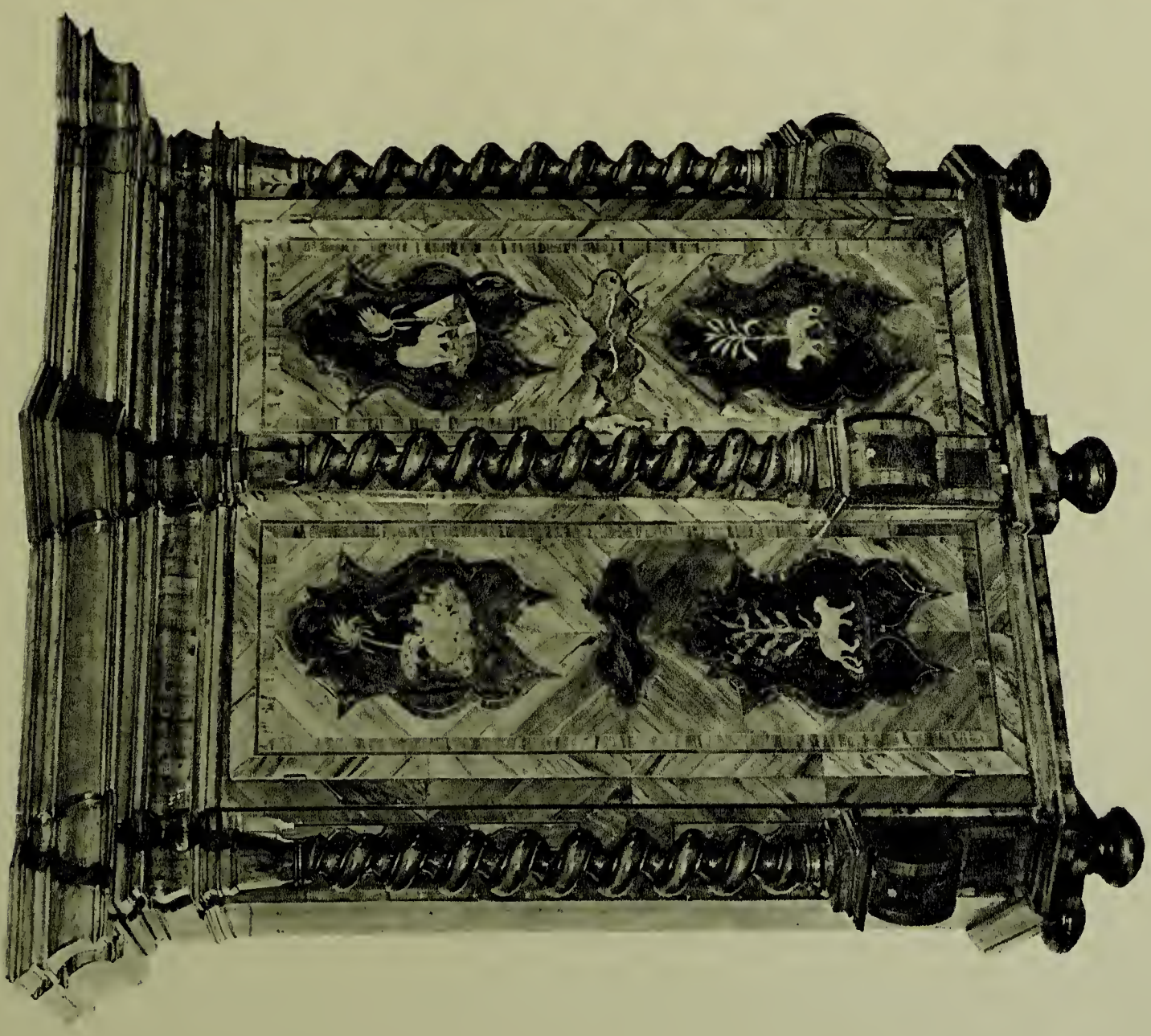

TÁRGYAK LEÍRÁSA

(179—216. OLDAL)

BESCHREIBUNG DER GEGENSTÄNDE

(SEITE 217—254)

I.

KÉPEK

(1—184.)

Adler Salomon, XVIII. század

1. **Hegedűművész képmása.** Derékon alul ábrázolt álló alak, szemközt. Fejét kissé balra fordítja. Öltözete nyitott barna kabát és mellén nyitott fehér ing. Fején barna kalap. Balkarját feltámasztja és kezében tartja hegedűjét. Jobbkarja leeresztve. Sötétbarna háttér. Vászon, 36×29. *(Illusztrálva a XXIV. táblán.)*

Angol festő, XVIII. század

2. **Tájkép folyóval.** Az előtérben jobboldalt a parton bokrok. Baloldalt a szeliden emelkedő parton nagy, lombos fák. Előttük tehenek és a víz szélén fehér lovát itató lovas, ki egy mellette álló pásztorral beszélget. Jobboldalt a partnál malom. A háttérben a parton fák. Napsugaras ég, könnyű felhőkkel. Vászon, 195×254. *(Illusztrálva a XIII. táblán.)*

Baschinis Evalista modorában

3. **Csendélet.** Perzsa szőnyegekkel letakart asztalon kék-fehér fajánsztálban fácán, nautilus serleg, szőlőfürtök, ezüsttálon félig felszeletelt citrom, kosárban almák és a kosár szélén papagály. Sötét háttér. Vászon, 90×112.

Bécsi iskola, XVIII. század

4. **Ünnepnap.** A középtérben kétoldalt és a háttérben a falu épületei. Baloldalt a templom. Az előtérben és a templom előtt nagy tömeg férfi, nő és gyermek. Az épületek mögött fák. Felhős ég. Rézlemez, 24×31.

Bécsi iskola, XVIII. század

5. **Tél.** A középen a háttér felé kanyargó befagyott folyó. Jobboldalt fák. A háttérben templom és a szélmalom. Baloldalt házak és torony. A jégtükrön korcsolyázók. Tölgyfa, 16×23.

Bécsi iskola, XVIII. század eleje

6. **Erdő.** Baloldalt nagy tömeg lombos fa, jobboldalt egy kopasztörzsű fa mögött fenyők. Alattuk két nő és egy tehenet vezető férfi halad balfelé. Előttük kutya szalad. Kissé hátrább

balra, földön ülő férfi és nő és egy kutya. Elől baloldalt két hím és egy nőstény szarvas. Vászon, 75×91.

Bécsi iskola, XIX. század eleje

7. **Virágcsokor.** Szürke asztalon, üvegben orchideák, rózsa, szegfű, árvácska, hajnalka, kék jácint, sárga liliom és az utóbbin pillangó. Barnásszürke háttér. Vászon, 47×38.

Bond, William Joseph J. C., másolat Koster, Simon de (1767—1831) után

8. a) **Parasztleány.**
   b) **Pásztorfiú.**
   Színes mezzotinto. 51×39. Jelezve: Painted in grayons by S. De Koster. — Engraved by W. Bond.

Bononi, Carlo

született 1569, meghalt 1632 (?)

9. **Mária szentekkel.** Elől baloldalt a jobbjával az oroszlánra támaszkodó Márkus az evangéliummal és jobbjában tollal. Mögötte két szerzetes. Jobboldalt egy térdelő szerzetes és egy pálmaágat tartó miseruhás pap. Valamennyien a magasba néznek, hol a felhők közt Mária ülő alakja látható fehér ruhában, kék köpennyel, ölében a gyermekkel, ki jobbjában két skapulárét tart és balját áldásra emeli. Az égiek feje körül fény és cherubinok. Vászon, 270×126. *(Illusztrálva a XXVII. táblán.)*

Boudewyns, Adrian Frans

született 1644, meghalt 1711

10. **Állomás.** Az előtérben férfiak, nők, gyermekek, egy lóhátas, fehér lótól húzott fedeles taliga. Hátrább fa alatt ülő alakok, lerakodó szénásszekér s mögötte épületcsoport. Jobboldalt kilátás egy távoli községre. Rézlemez, 22×18. *(Illusztrálva a XXII. táblán.)*

Calvaert Dionysius (1545—1619) modorában

11. **Krisztus ostoroztatása.** Boltozatos kőépületben baloldalt áll az oszlophoz kötözött Megváltó, félig szemközt ábrázolva. A jobboldalt álló poroszlók közül egy vörösruhás, korbáccsal, egy kékruhás vesszővel veri. Elől egy harmadik térdel, ki vesszőjét kötözi szorosra. Jobboldalt, sárgásbarna csuhában, őszszakállas férfi fordul figyelmeztetőleg a poroszlók felé. Mögötte fáklya. Rézlemez, festett fafoglalatban, 57×40.

Casanova Francesco (1727—1805) ?

12. **Lovascsata.** Jobboldalt három kuruc nyargal elő: kettő kivont karddal, a hátsó zászlóval. Baloldalt négy dragonyos. Közülük kettő ugyancsak balfelé vágtat. Az egyik a támadó kurucra visszalő. A háttérben jobboldalt, füstfelhők mögött, vártorony, baloldalt hadakozó csoportok és egy dombtetőn torony. Vászon, 36×46.

Casanova, Francesco (?)

13. **Lovascsapatok.** Az előtérben baloldalt páncélos lovasok csapata, vörös zászlóval. Előttük sötét pejlovon tiszt. Jobboldalt a háttér felé haladó trombitás. Távolabb a háttér felé haladó lovascsapat. Felhős ég, baloldalt sötét füstfelhők. Vászon, 35×46.

Casanova Francesco stílusában

14. **Lovascsata.** A két ellenséges csapat teljesen összezavarodva látható. Elől jobboldalt összeroskadt fehér ló és jajveszékelő lovasa. Mögötte, sötét pejlovon, ellenfele vágtat balfelé. Az egyik lovas a háttérből pisztollyal lő utána. A háttérben baloldalt sötét füstfelhő. Vászon, 29×35.

Casanova Francesco stílusában

15. **Lovascsata.** Az előtérben balfelé fordultan ábrázolt összeroskadt fehér ló és lovasa. Mögötte feketepáncélos lovas vágtat balfelé, kit pejlovon egy vöröskabátos pisztollyal üldöz. A háttérben harcoló tömegek. Sötét füstfelhők. Vászon, 28×38.

Casanova Francesco stílusában

16. **Lovascsata.** Az előtérben jobboldalt elesett pejló és lovasa, kire a középen látható három ellenséges lovas tör. A háttérben hadakozó csoportok és sötét füstfelhők. Vaszon, 29×35.

Casanova Francesco stílusában

17. **Lovascsata.** Az előtérben elesett tarka ló és lovasa, mögötte balfelé vágtató lovas fehér lovon, kire egy ugyancsak balfelé vágtató pejlovas harcos süti el a pisztolyát. A háttérben harcoló tömegek és füstfelhők. Vászon, 26×35.

Castello, Valerio (1625—1659) ?

18. **Pluto elrabolja Proserpinát.** Két sötétbarna ló, szájából és orrából tüzet fújva, felhőkön lefelé haladó aranykocsit húz balfelé. A kocsiban a barna hajjal, szakállal és bajusszal ábrázolt vöröspalástos Pluto ül, ölében a csaknem egészen meztelen, jajveszékelő Proserpinával, kinek jobblába köré halványkék lepel és virágfüzér csavarodik. A levegőben Ámor repül virágfüzéres villával. A lovakat két Ámor ösztökéli égő fáklyákkal. Sötét felhők, melyeket baloldalt tűzfény fest vörösre. Vászon, 122×160. *(Illusztrálva a XVII. táblán.)*

Castiglione Giovanni Benedetto (1616—1670) iskolája

19. **Szt Jeromos.** Dombtetőn, a középen az alvó szent. Mellette jobbról az oroszlán és balról a felszerszámozott szamár. Az oroszlán mögött jobboldalt, fák közt síremlékek, a háttérben sziklás táj épületekkel. A kék égen fehér felhők. Rézlemez, 32×43.

Correggio, Antonio Allegri (1494—1534) követője, XVII. század

20. **Krisztus születése.** Szabad másolat jelentős változtatásokkal, Antonio Allegri Correggio „Krisztus születését" ábrázoló drezdai képe után, XVIII. századi aranyozott keretben. Fa, 62×47. *(Illusztrálva a XV. táblán.)*

Cottet, Charles

21. **A fehér ló.** Az előtérben, a gyepen, balfelé fordultan ábrázolt, legelésző fehér ló. A háttérben a tenger zavaros zöld tükre, jobbfelől benyúló félszigettel. Borult ég. Jelzés lent baloldalt: Ch. Cottet. Pasztell, 65×92.
Ch. Cottet. Pasztell, 65×92.

Cranach Lukas (1472—1553) után

22. **Luther Márton képmása.** Derékig ábrázolt, félig jobbra forduló alak, vörösgalléros fekete kabátban, fehér visszájú, barna prémmel szegett sárga köpenyben. Két keze könyöklőn nyugszik és könyvet tart. Sötétzöld háttér. Lent a jobbsarokban olvashatatlan jelzés. Vászon, 65×63.

Deák-Ebner Lajos

23. **Szolnoki részlet.** Baloldalt a Tisza, kikötött tutajjal. Jobboldalt homokos part, kezében korsót tartó női alakkal. A háttérben Szolnok külvárosa. Naplemente. Jelzés lent a balsarokban: Ebner L. Vászon, 34×49.

Deák-Ebner Lajos

24. **Szegény emberek.** Szegényes ház tornácán jobboldalt, a fal hosszában, négy öreg asszony ül. Köztük az egyik ajtóban magyar paraszt áll. Előtte háttal ábrázolt kisfiú és a padlásfeljáró lépcsőjéhez támaszkodva, öreg asszony. Baloldalt, a tornác korlátjánál, háromlábon rézüst és távolabb egy földön ülő paraszt. Jelzés lent baloldalt: Ebner L. Fa, 31×41.

Edlinger, Johann Georg

született 1741, meghalt 1819

25. **Az ital.** Félalakos kompozició. Baloldalt idős, borotváltarcú férfi ül szürke ruhában, ernyős, fekete sapkában. Jobbról szőke nő símul hozzá, zöld ruhában, vörös kendővel, baljával vörösboros üvegkancsót kínálva. Jobboldalt fedeles kőkorsó. Háttér barna fal. Vászon, 62×80. *(Illusztrálva a XXIV. táblán.)*

Eisenhut Ferenc

született 1857, meghalt 1903

26. **Az új kegyencnő.** Sötét terem belsejében, baloldalt háremhölgyek álló, ülő és kereveten heverésző alakjai. Jobbról egy szerecsen eunuch és egy nő büszke tartású, zöld selyemruhás hölgyet vezet kézenfogva, kinek az utóbbi, ki a bevonuló jobbján halad, kezet is csókol. A bentlevők közül az új jövevényhez legközelebb ülő, kit többen vesznek körül, erősen nézi vetélytársnőjét. Baloldalt, a háttérben, napsugaras fülkében, többen ülnek összebújva a földön. Jelzés lent a balsarokban: Eisenhut Ferenc. Vászon, 138×212.

Feistenberger, Anton

született 1678, meghalt 1722

27. **Olasz táj.** Sziklás, erdős hegyvidék. Jobb- és baloldalt hegyoldalak, facsoportok Az előtérben málhákkal, újjongó férfiakkal és nőkkel megrakott ökrös szekér halad balról jobbra. Előtte táncoló párok. A középtérben patakon átvezető híd. Rajta férfi és nő. Jobboldalt romok közt integető férfiak és nők. A háttérben a folyó völgyében és jobboldalt épületek és romok. A távolban kék hegyek. Felhős ég. A következőnek párdarabja. Vászon, 170×223. *(Illusztrálva a IX. táblán.)*

Feistenberger, Anton

28. **Sziklás hegyvidék.** Jobboldalt meredek sziklák. Tetejükön rom. Az előtérben jobboldalt kanyargó út hajcsárokkal, pihenő és tekéző katonákkal. Baloldalt patak, partján mosónő

és leány vederrel. A középtérben jobboldalt a háttér felé kanyargó körmenet. Távolabb város, mely mögött jobboldalt kék hegyek emelkednek. Felhős ég. Az előbbinek párdarabja. Vászon, 170×223. *(Illusztrálva a IX. táblán.)*

Feistenberger Anton iskolája

29. **Hegyvidék.** Jobboldalt hegyoldal fákkal, lovas és gyalogos alakokkal. Az előtérben öreg koldus és kisfiú ül. Előttük asszony áll. Hátrább balra folyó, híddal. Partján horgászók. A középtérben épületek. A háttérben baloldalt hegyek. Felhős ég. Vászon, 74×94.

Fiedler, Johann Christian

született 1697, meghalt 1765

30. **Az orvos.** Hálószoba előterében, a középen, kék brokáthuzatos karosszékben beteg nő ül, világosbarna szoknyában, fehér prémes borvörös kabátban. Mellette jobboldalt áll az orvos, barna kabátban, fehér parókával, spádéval, balkezét a beteg ütőerén tartva; felemelt jobbkezében a kémüveg. Baloldalt reggelihez terített asztal, edényekkel, mögötte ablak, a középen a falon a művész önarcképe. (Eredetije a hesseni nagyherceg birtokában.) Jobboldalt mennyezetes ágy. Rézlemez, 41×31. *(Illusztrálva a XXIII. táblán.)*

Flamand festő, XVIII. század

31. **Rókavadászat.** Az előtérben két kutya tépáz egy üldözött rókát. Jobbról a fák közül egy harmadik szalad elő. A háttérben fák, baloldalt kilátással a távolba. Vászon, 100×145.

Francia festő, XVII. század

32. **Krisztina svéd királynő.** Mellkép. Félig jobbra fordul. Barna fürtjei vállára omlanak. Gyöngyökkel kirakott fülbevalók. Nyakában gyöngysor, mellén drágaköves **tű.** Pasztell, 43×35.

Francia festő, XVIII. század

33. **A kenyér.** Jobbfelé fordulva, térdig ábrázolt ülő nő (vörös fűzővel és fehér kendővel) kenyeret szel. Jobbra a háttérben síró fiucska. Barna háttér. Vászon, 34×20.

Francia festő, XVIII. század

34. **Rózsák.** Leányka ülő helyzetben, félig balra fordulva, térdig ábrázolva, vörös szoknyában, halvány zöldeskék fűzőben, szalmakalappal. Ölében nyugvó jobbjában rózsák. Balkönyöke párkányon nyugszik. A kezében tartott rózsát szagolgatja. Barnásszürke háttér. Vászon, 24×20.

Francia festő, XVIII. század

35. **Tudós.** Borotváltarcú öreg férfi félalakja, balfelé fordulva. Asztal fölé hajlik, melyen térkép fekszik és ezt a jobbjával szeme elé tartott nagyítóval vizsgálja. Prémes fekete ruha. Fején kis vörös sapka. Sötét zöldesbarna háttér. Vászon, 24×20.

Francia festő, XVIII. század

36. **Szüret.** Két kisfiú egymásba ölelkező alakja. A mellső háttal, vállon alul, a mögötte álló az előbbi felé hajolva, félig jobbrafordultan ábrázolva. Az utóbbinak jobbkezében szőlő-

fürt. Balkeze kisebbik társának homlokán. Mindkettőn barna lepel és sapka. Válluk meztelen. Zöldesbarna háttér. Vászon, 45×54.

Francia festő, XIX. század

37. **Tájkép.** Baloldalt fák. Mögöttük patak. A túlsóoldalon fűzek. Ezek mögött síkság. Jelzés lent a balsarokban: J. Dupré. Vászon, 47×41. *(Illusztrálva a XXIX. táblán.)*

Füger, Friedrich Heinrich

született 1751, meghalt 1818

38. **Lujza császárné és királyné.** Kissé jobbrafordultan álló alak, fehér selyemruhában, kék selyemfűzőben és uszállyal és fehér fátyolpalásttal. Nyaka körül széles fodros gallér. Szőke hajában gyöngyös arany diadém. Kesztyűs jobbja a bíborhuzatos arany trón karfáján nyugszik. Baljával a mellén függő medaillont érinti. Háttér: bíbor függöny, jobboldalt, az aranyhuzatos asztalon korona. Vászon, 206×140. *(Illusztrálva a VI. táblán.)*

Füger, Friedrich Heinrich

39. **Nő halotti képe.** A baloldalt látható fehér párnán nyugszik az idős halott asszony fehér kendővel felkötött feje. A vászon többi része fedetlen. Vászon, 53×68.

Govaerts, Abraham

született 1589, meghalt 1626

40. **Vaddisznóvadászat.** Sűrű erdő előterében jobboldalt menekülő vaddisznó. A középen és baloldalt a vad után nyomuló hajtók, botokkal, villákkal és kürtökkel. Előttük és mögöttük agarak és véreb. Tölgyfa, 28×37. *(Illusztrálva a XXII. táblán.)*

Govaerts, Abraham

41. **Erdős táj.** Baloldalt erdős hegytető. Az előtérben pihenő öregember. Előtte jobbfelé haladó asszony, korsóval és kosarában tojással. Az erdő mélyén két nyúl. Jobboldalt a háttérben folyó bárkákkal. A túlsó parton, hegyek alján város. Felhős ég. Fa, 27×41.
(Illusztrálva a XX. táblán.)

Greco, Domenico (1548—1614) után

42. **Férfi képmás.** Félig jobbrafordultan ábrázolt idős férfi félalakja, hegyes szakállal, sötétvörös ruhában és barnaprémes köpenyben, fodros fehér gallérral. Sötétzöld háttér. Tölgyfa. 23×17.

Greguss Imre

született 1856, meghalt 1910

43. **A szerelmes huszár.** Az előtérben a középen forrás; fölötte mezítlábas parasztmenyecske áll, kit egy jobbról hozzáhajló huszár ölelget. Elől jobboldalt a víz felé hajló felnyergelt ló. Baloldalt napraforgók. Háttér erdő. Jelzés lent a jobbsarokban: Greguss Imre, Buda Pest. Vászon, 45×34. *(Illusztrálva a XXIX. táblán.)*

Hackert, Jakob Philipp

született 1737, meghalt 1807

44. **Tájkép.** Jobb- és baloldalt facsoportok, baloldalt út, melynek szélén egy nő és egy férfi ülnek egymással szemben. Előttük egy másik nő vezet egy kislányt. Körülöttük három

fehér kecske. Jobboldalt patak. A háttérben hegyek. Alattuk és egyiknek tetején épületek. Jobboldalt víz. Az égen könnyű felhők. Jobboldalt a hanyatló nap fénye. Vászon, 75×93.

Hamilton, Johann Georg

született 1672, meghalt 1737

45. **A lipicai ménes.** Az előtérben a ménes, álló, heverő és legelésző lovakkal. Hátrább baloldalt domb, melyen a ménes egy része balfelé vonul, vöröskabátos lóhátas és két kutya kíséretében. A háttérben kastély, templom és gazdasági épületek. A távolban hegyek. Az égen nehéz felhők. Baloldalt a lemenő nap fénye. Vászon, 182×300.

Hamilton Philipp Ferdinand (1664—1750) modorában

46. **Fogoly-csendélet.** Két fogoly, lábánál fogva szögre akasztva. Sötétbarna háttér. Vászon, 37×27.

Hamilton Philipp Ferdinand modorában

47. **Vadászcsendélet.** Az előtérben kibelezett nyúl, foglyok, mátyás, rigók, vadkacsa és egyéb szárnyasok. Mögöttük balra fára akasztott fogoly és húrosrigó. Vászon, 75×136.

Hamilton Philipp Ferdinand modorában

48. **Vadászcsendélet.** Elől jobboldalt elejtett őz, vadkacsák, szalonkák, foglyok, fácán és más madarak, vadásztarisznya és kürt. Fölöttük balrafordultan ábrázolt kutya vicsorítja fogát a vele szemben álló kutyára. Ez előtt baloldalt egy harmadik alszik. Háttér: Jobboldalt fák, baloldalt hegyvidék. Vászon, 190×152.

Heem, Cornelis de

született 1631, meghalt 1695

49. **Csendélet.** Párkány szélén félig hámozott citrom, barack, szőlő, cseresznye, szilva, naspolya, virágok és csigák. Sötétbarna háttér. Jelzés jobboldalt a párkányon: C. de Heem. Fa, 37×28.

Heem, Cornelis de

50. **Csendélet.** Kőpárkányon barackok, naspolyák, szőlő, rózsák, sarkantyúvirágok, pillangók, csiga és dongó. A sötétbarna háttérben fülke. Jelzés jobboldalt a párkányon: C. de Heem. Fa, 37×28.

Holland festő, XVII. század

51. **Carneval.** A Laguna tükrén gondolák és férfiakkal és nőkkel megrakott csónakok. Az előtérben, a parton hal- és gyümölcsárusok és álarcosok. A középen félig rombadőlt magas ház. Baloldalt és a háttérben, a szigeteken épületek, kertek és előttük járókelők. Vászon, 90×121.

Holland festő, XVII. század második fele

52. **Férfi képmás.** Derékon alul ábrázolt, félig balrafordulva álló alak, fekete ruhában, csipkés fehér nyakkendővel, fehér kézelővel és oldalán karddal, melynek vállára vetett szíja ezüsttel hímzett. Az ábrázolt haja és szeme barna. Sötét barnászöld háttér. Vászon, 96×73. *(Illusztrálva a XXIV. táblán.)*

Holland festő, XVIII. század

53. **Nő guzsallyal.** Derékig ábrázolt alak, szemközt. Vörös ruhában, fehér kendővel. Két könyöke asztalon nyugszik. Jobbkezét baljára helyezi. Bal hónalja alatt guzsaly. Előtte tányéron étel. Zöldesbarna háttér. Vászon, 31×25.

Hondecoeter Melchior (1636—1695) utánzója, XVIII. század

54. **Szárnyasok.** Jobboldalt az előtérben kakas és két tyúk. A középen cserépedény vízzel. Baloldalt két kacsa. Mögöttük a középen egy halmon álló tyúk, előrenyujtott nyakkal. Jobboldalt, a háttérben hajlott fatörzs és hegyoldal. Balra kilátás távoli hegyekre. Az égen felhők. Vászon, 91×112.

Hulk, Abraham

született 1813, meghalt ?

55. **Tengerpart.** Jobboldalt a tenger síma tükre, vitorlás bárkákkal és csónakokkal, Baloldalt a kikötőben vitorlás hajó, két bárka és két partrahúzott csónak. Mögöttük házak és négyszögletes torony. Naplemente. Jelzés lent a jobbsarokban: A. Hulk. Vászon, 63×91.

Janneck, Franz Christof

született 1703, meghalt 1761

56. **Falusi mulatság.** Hegyvidék előterében tarkaruhás társaság, a középen jobbra klarinétot fújó férfi és tamburinozó nő ül. Mögöttük balra férfi áll korsóval. Tőlük balra fehér selyemruhás és szalmakalapos nő táncol egy mezitlábas férfivel. Balra az előtérben mámoros férfi és nő ül egymás mellett. Velük átellenben ledőlt fatörzsön pásztor ül. Mellette furulyázó fiúcska. A középtérben, a középen földön ülő férfi és nő, balra férfi s nő, karján csecsemővel és egy kisfiú vesszőparipával. Háttér: Jobboldalt erdőség, baloldalt házakkal körülvett vár. Előtte négy férfi és két nő. Mögötte zöld hegyek. Vászon, 61×78. *(Illusztrálva a VIII. táblán.)*

Karlovszky Bertalan

57. **Nyugalom.** Selyempárnákon fekvő meztelen nő, vörösszőke hajjal. Lábainál fehér lepel. Jelzés lent a jobbsarokban: Karlovszky Bertalan. Diófa, 51×60.

Katona Nándor

58. **Októberi hangulat.** Síkság. Az előtérben út. Borús ég, alján a lenyugvó nap vörös fényével. Jelzés lent a jobbsarokban: Katona Nándor. Fa, 19×38.

Kreuger, Nils

59. **Postakocsi esőben.** Városon átvezető utcán, erős havas esőben, háromlovas ekhós kocsi halad balfelé. A kékruhás kocsis balján egy kocsilámpa ég. A lovak közül az ostorhegyes és a nyerges fehér, a rudas fekete. Jelzés lent a jobbsarokban: N. Kreuger 1886. Vászon, 90×125.

Kupetzky János (1667—1740) után

60. **Önarckép.** Másolat a művész eredetije után. Vászon, 79×68.

Lambrechts, Jan Babtist

született 1680, meghalt 1731

61. **Konyhajelenet.** Az előtérben baloldalt nő ül, kit haltisztítás közben egy mellette ülő férfi szerelmével ostromol. Hárább jobbra öregasszony és e mögött egy másik női alak. Erősen megbarnult háttér. Jelzés lent a jobbsarokban: Lambrechts. Tölgyfa, 26×22.

Lancret Nicolas (1690—1743) modorában

62. **Társaság a szabadban.** Az előtérben, a középen fehér selyemruhás és sötétkék bársonyköpenyes hölgy és sötétvörös bársonyköpenyt és hasonló sapkát viselő férfi táncot lejt. Mögöttük baloldalt padon ülő dudás és a középen három hölgy és két ifjú, bizalmas közelségben. Elől a balsarokban egy ifjú és egy hölgy ülnek egymás mellett. A pad mögött kőoromzat. Hátrább lombos erdő. Jobbra kilátás épületcsoportra és a távoli hegyekre. Vászon, 48×75. *(Illusztrálva a XIII. táblán.)*

Lastmann, Pieter Pietersz

született 1583, meghalt 1633

62/a. **Krisztus feltámadása.** Az előtérben, a sír mellett két alvó katona. Két másik őr álmából felriadtan ábrázolva. Egy vöröskabátos, fehérturbános parancsnok menekülni igyekszik a látomás elől. Mögöttük baloldalt fehérruhás angyal emeli fel a sírról a kőfedelet. Fölötte a mennybeszálló Krisztus, fénysugarak közt, kitárt karral. Körülötte a felhők közt kerubinok. Jobboldalt a sötét háttérben a három szent asszony. Tölgyfa, 81×57½.

Lengyel festő, XVIII. század

63. **Fiúcska mellképe.** Állítólag Sobieski Jakab képmása, 12 éves korában. Az ábrázolt szemközt fordul. Szeme fekete, haja szőke. Öltözete ezüsbrokát kabát, világoskék mente, ezüst zsinórzattal, sötétbarna prémkucsma, ékköves boglárral és fehér kócsagtollal. Sötétbarna háttér. Vászon, 43×32.

Lievens, Jan

született 1607, meghalt 1674

64. **Férfi képmás.** Mellig ábrázolt, félig balra forduló alak, halványvörös ruhában, barna prémes köpennyel, nyakán tarka kendővel és hasonló, ezüstbe játszó turbánnal. Bajusza és kecskeszakálla vörösesszőke, szeme barna. Sötét háttér. Fa, 61×45.
(Illusztrálva a XIX. táblán.)

Lint, Peter van

született 1609, meghalt 1690

65. **Ámor nyila.** Baloldalt az előtérben szürkeruhás, bocskoros öreg férfi térdel és az ölébe hanyatlott, fehéringes és kékköpenyes nőt támogatja, kinek fejét oroszlánbőr fedi és lábain kékszalagos saruk láthatók. Jobboldalán vérző seb, mely a mellette fekvő nyíltól eredt. Jobboldalt a feléje fordultan térdelő, sárgatunikás és vöröspalástos férfi nyilat és íjjat nyujt át a nőnek, míg balkezével saját mellét kitárja. A fent a balsorokban lebegő Ámor nyilat röpít a férfi mellébe. Jobboldalt két kutya. Háttér: jobb- és baloldalt fák, a középen épületek és hegyek. Vászon, 120×168. *(Illusztrálva a XVII. táblán.)*

Madarász Viktor

született 1830, meghalt 1917

66. **A bűnbánó Báthory Erzsébet.** Sötét terem előterében, baloldalt háttal ábrázolt pap ül a kandalló előtt álló széken és könyvből olvas. A kandallóból kiáradó fény ráesik a pappal szemközt álló tarka karosszékre, mely mellett díszes öltözetben Báthory Erzsébet áll, szemközt, irtózatot kifejező arccal, szemeit égnek emelve. Jobbkarját egész hosszában a szék támláján nyugtatja és balkezével arcához kap. Jobboldalt az ablakokon beszűrődő kékeszöld holdfényben, fehérleples nőalak közeledik lehunyt szemmel, két kezét mellén keresztbe fektetve. Jelzés lent a jobbsarokban: 18 MV (egyben) Paris 60. Vászon, 260×340.

Magyar festő, XVIII. század

67. **Huszártiszt.** Derékon alul ábrázolt, kissé balra fordultan álló feketebajúszos alak, papagályzöld atillában és mentével, vörös nadrággal. Fejét félig jobbra fordítja. Balkeze kardja markolatán, jobbja botra támaszkodik. Vászon, 78×60.

Magyar festő (?), XIX. század

68. **Férfi képmás.** Térdig ábrázolt, félig jobbrafordúló ülő alak, gesztenyebarna hajjal, bajusszal és szakállal, sötét ibolyaszínű, barnaprémes, aranyzsinóros köpenyben, nyakában kék- és vöröscsíkos selyemkendővel. Zöldesbarna sötét háttér. Vászon, 97×22.

Maile, George (1800 körül—1842 után), másolat Rubens, Petrus Paulus (1577—1640) után

68/a. a) **Rubens önarcképe.**

b) **Rubens feleségének képmása.** Színes mezzotintó. 43×31. Jelezve: Rubens Pinxt. — Goubaud Delt. — G „ Maile Sculpt.

Maratta Carlo (1625—1713) iskolája, XVIII. század

69. **Mária és Erzsébet.** Az előtérben baloldalt áll Erzsébet, szürke ruhája fölött sárga köpennyel és magához öleli a hozzáérkező vörösruhás és kékköpenyes Máriát. A két nő mögött kétoldalt Zakariás és József. Jobboldalt kilátás hegyvidékre. Az égen sötét felhők. Vászon, 51×60.

Van Meytens Martin (1686—1770) követője, XVIII. század

70. **Női képmás.** Félig jobbrafordúló, derékig ábrázolt alak, gyémántokkal kivarrt és csipkézett fehér selyembrokátruhában, gyémánt nyakékkel, fülbevalókkal és fejdísszel. Hátán hermelines aranybrokát palást, fején fekete csipkekendő. Helyenként szürkésbarna sötét háttér. Vászon, 72×45.

Meissner, Ernst Adolph

Született 1837

71. **Hazatérő nyáj.** Sík előtérben jobbfelé vonuló juhnyáj. Az állatok közt halad a botjára támaszkodó öreg pásztor, kopott, hosszú, fekete kabátban és kalappal. Jobbjával kis bárányt tart ölében. Jobboldalt halom. Lemenő nap. Jelzés lent a balsarokbn: E. Meissner, 72. München. Vászon, 63×103.

Mengs, Anton Rafael

született 1728, meghalt 1779

72. **Ámor nyíllal.** Félalak. Félig jobbrafordulva könyöklőre hajlik és fejét visszafordítva feltekint. Jobbjában nyíl, melynek hegyét mutatóujjával tapintja. Balkezében fenőkő. Pasztell, 46×36.

Mesdag, Henrik Willem

Született 1831, meghalt 1915

73. **Tenger.** Erősen hullámzó, barnás zöldesszürke tenger, a távolban vitorlás bárkákkal. Az égen vörösesszürke felhők. Alattuk kivillanó napsugarak. Repkedő sirályok. Jelzés lent a jobbsarokban: H. W. Mesdag. Vászon, 115×180. *(Illusztrálva a XXVIII. táblán.)*

Monet, Claude

született 1840, meghalt 1926

74. **Tájkép.** Rét, jobboldalt egy virágot szakító halványszürke ruhás és egy álló fehérruhás nőalakkal. Baloldalt halom, tetején fával és bokorral. Jobboldalt, a háttérben, fák közt vörösfedeles házak. A kék égen rózsás felhők. Jelzés lent a jobb sarokban: Claude Monet. Vászon, 51×65. *(Illusztrálva a XII. táblán.)*

Moucheron, Frederic van

született 1633, meghalt 1686

75. **Hegyes táj.** Sziklás hegyvidék. Középen zuhatagos patak. Az előtérben két halász. Baloldalt kolostor. Mögötte magas hegyek. Jobboldalt a sziklákon fatömeg. Felhős ég. Jelzés lent a balsarokban: F. Moucheron. Fecit. Vászon, 49×64.

Müller, Gustav Adolf

76. **Férfi képmás.** Térdig ábrázolt, félig jobbrafordultan ülő alak, XVI-ik századi aranysujtásos borlila jelmezben, sárga, structollas fekete kalappal. Jobbkeze kardja markolatán, kesztyűs balkeze ölében. Haja, kis bajusza és kecskeszakálla szőke. Szeme barna. Barnás zöldesszürke háttér. Jelzés fent a balsarokban: A. V. (egyben) G. Müller. F. 1854. Vászon, 104×82.

Nádler Róbert

77. **Őszi reggel.** Mocsaras táj. Az előtérben két pásztor birkanyájjal és kutyával. Felhős ég. Felkelő nap. Jelzés lent jobboldalt: Nadler R. 91. Vászon, 44×55.

Nápolyi festő, XVII. század

78. **Jézus a templomban.** Jobboldalt az előtérben, emelvényen ül a gyermek Jézus, vörös ruhában, sötétkék köpenyben és előrehajolva magyaráz az írástudóknak, kik balfelől és a középen a háttérben az emelvény körül csoportosulva ülnek és csodálkozva néznek vagy a gyermekre, vagy könyveikre. Az egyik, baloldalt az előtérben, a földredobott könyvre tapos. Vele szemben jobbról kisfiú jön elő, hóna alatt nagy könyvvel. Baloldalt a háttérben Mária és József. Tőlük jobbra kilátás az épületekkel tarkított sziklás erdős tájra. Vászon, 120×160.

Német festő, XVIII. század

79. **Enyelgés.** Elől a középen vöröskabátos vadász fehér lovához támaszkodva áll. Mögötte, pejló hátán, sárgaruhás hölgy, a férfi felé fordulva, kezében lovaglóvesszővel. Körülöttük kutyák, szolgák, egy lóhátas férfi és jobboldalt parasztcsalád. Baloldalt kopasz fűzfák. A háttérben halmok. Felhős ég. Vászon, 35×45.

Német festő, XVIII. század

80. **A Mikulás.** Baloldalt barnakabátos és kalapos férfi két feketekesztyűs kezével meglepetést eláruló mozdulatot tesz. Hátrább a középen imádkozó fiucska. E mögött nagyobb fiú, felemelt fejjel. Mögöttük jobbra az anya, kinek feje fölött előrehajtott, vörös kendővel álcázott tollas fej látható. Barna háttér. Vászon, 43×38.

Német festő, XVIII. század

81. **Csendélet.** Tengerimalac, előtte két szilva, mögötte szőlőfürt, a jobbsarokban két barack. Sötétbarna háttér. Vászon, 31×39.

Német festő, XVIII. század

82. **Csendélet.** Jobboldalt fehér házinyúl, baloldalt barackok, szőlő, dinnye (?). Sötétbarna háttér. Vászon, 30×40.

Német festő, XVIII. század

83. **Gyümölcscsendélet.** Felvágott sárgadinnye három darabban. Szőlő, paradicsom. Barna háttér. Vászon, 36×45.

Német festő, XVIII. század

84. **Pásztorok.** Sziklás táj előterében pihenő tehenek, juhok és kecskék. Köztük a középen jobbfelé fordultan és félig háttal ábrázolt pásztornő ül, kivel a vele szemben álló pásztor beszélget. Az utóbbi mögött málhás szamár és kutya. Az égen vöröses fény. Fa, 24×33.

Német festő, XVIII. század

85. a) **Vadász.** Asztal mellett jobboldalt ifjú áll, zöld ruhában és kalappal és kezében puskát tartva feltekint. A középen fehérruhás ifjú hölgy. Kezében kalitka; ebben madár. Baloldalt parasztleány, ki jobbját az asztalra fekteti. A vadász előtt korsó és sütemények. Felhős ég.

b) **Kártyajáték.** Asztal mellett jobb- és baloldalt egy-egy ifjú és az utóbbi mögött egy nő, ki a férfi átöleli s kezét vállára helyezi. A férfiak kezében kártya. Az asztalon kártyalapok és égő gyertya.

c) **Piaci jelenet.** Elől zöld halom. Mögötte baloldalt kerítés előtt, barnakabátos férfi, kezében kalitkával. Ebben két kakas. Jobboldalt a halom mögött két nő. Az egyiknek karján kosár tojással. A másiknak jobbkezében vessző. Mindkettő a férfival beszélget.

d) **Farsangi jelenet.** A középen kékruhás hölgy. Jobbkezében az arcáról levett fekete álarc; baljában kosár. Ebben fehér galamb. A nő mögött baloldalt Harlequin hajol előre, szerecsen-álarccal, balkezében levett vörös kalappal. Jobboldalt feketekendős és háromszögletű kalapos, vénasszonynak öltözött álarcos. Vászonra húzott és olajjal átfestett rézmetszetek. 26×37.

Német festő, XVIII. század

86. **Lucretia.** Mennyezetes ágya szélén ül az ábrázolt, fehércsipkés pongyolában, mezítláb. Felemelt jobbjával a tőrt készül mellébe döfni. A mennyezet és az ágy takarója sötétkék, aranyhímzéssel és gyöngyökkel. Baloldalt díszes pipereasztal, tükörrel, ékszerekkel, stb. Az asztal lábán olvashatatlan írás. Jobboldalt az ágy előtt két gyöngyhímzéses vörös papucs. Vászon, 50×68.

Német festő, XVIII. század

87. **Dorbézoló parasztok.** Szobában három dorbézoló alak ül. A középen mámoros állapotban lévő nő; kezében pohár. Mögötte jobboldalt férfi, kezében cinkorsóval. Baloldalt egy másik háttal ábrázolt férfi. Sötét háttér. Fa, 31×23.

Német festő, XVIII. század

88. **Pásztorjelenet.** A középen két tehén, juhok és kecske. Jobboldalt az előtérben alvó nő és fiú. Baloldalt nádfedeles épület; ajtajában háttal ábrázolt férfi. Az égen a felkelő nap vöröses fénye. Fa, 29×31.

Német festő, XVIII. század

89. **Fekvő kutya.** Az előtérben egy halmon tarka vizsla fekszik jobbfelé fordulva. Mögötte baloldalt fák, jobboldalt a háttérben erdős hegyek. Rézlemez, 15×22.

Német festő, XVIII. század

90. **Interiuer.** Parasztszoba előterében, baloldalt, az asztalnak használt hordó körül, két ülő és egy a szék támlájára könyökölve álló férfi. Egy negyedik háttal ábrázolt, az ajtón kifelé halad. Az asztalon kártyák. Jobboldalt háttal ábrázolt nő, ölében gyermekkel. Fa, 13×20.

Német festő, XVIII. század

91. **Véreb.** Az előtérben, egy halmon a balrafordultan ugató állat. Vörös nyakravalóval és ezen P. H. betűkkel. Mögötte jobbra ferdetörzsű fa. Baloldalt a háttérben síkság és hegyek. Fa, 16×23.

Német festő, XVIII. század

92. **Lóth és leányai.** Baloldalt az őszbecsavarodott szakállas Lóth jobbrafordúló meztelen félalakja. Jobbkezében vörösboros pohár. Mellette az egyik leánya, kék fűzőben, fehér inggel, atyját átölelve tartja. E mögött jobboldalt a másik leány szemközt ábrázolt félalakja. Zöldesbarna háttér. Fa, 16×20.

Német festő, XVIII. század

93. **Erdős hegyvidék.** Baloldalt sűrű erdő széle. A középen patak, melyen át híd vezet. A hídon szamárhajcsár, két kecske és egy kutya halad jobbra. A vízparton és a vízben tehenek. Háttér: jobboldalt hegyvidék épületekkel és erdőséggel. Felhős ég, repülő madarakkal. Vászon, 135×136.

Német festő, XVIII. század

94. **Tájkép.** A barna előtérben baloldalt nagyobb, jobboldalt kisebb hegycsoport. A középen patak felett híd, melyen lovas és gyalogos alakok haladnak balfelé. A középtérben épületek. A háttérben folyó. Mögötte zöld hegyek. Az egyiknek tetején várkastély. Felhős ég. Vászon, 73×94.

Német festő, XVIII. század

95. **Leányka képmása.** Karosszéken ülő, félig balrafordultan ábrázolt alak, kék ruhában, vörös övvel, fodros galléral és kézelővel, nyakában vörös korall-gyöngysorral. Jobbkezében csörgő. Jobb- és baloldalt egy-egy játékbábú. A baloldali ülő nőt, a jobboldali kezében guzsalyt tartó, házacska előtt álló nőt ábrázol. Sötétbarna háttér, jobboldalt sötétzöld függönnyel. Vászon, 63×48.

Német festő, XVIII. század vége

96. **Tájkép.** Az előtérben jobb- és baloldalt facsoportok, a középen sziklás partok közt folyó patak, keskeny fahíddal, melyen át egy nő, utána egy férfi halad jobbfelé. A háttérben sziklás hegyek és épületek. Naplemente. Vászon, 68×83. *(Illusztrálva a XVI. táblán.)*

Német festő, XIX. század

97. **Női képmás.** Térdig ábrázolt, félig balrafordultan ülő alak, hasítottujjas, sötétvörös és fekete bársonyból készült jelmezben. Magas, pávatollas Stuart-gallérral. Nyakában két gyöngysor. Haja barna, szeme szürke. Sárgakesztyűs balkeze ölében, melléhez emelt jobbkezében kék jácint. Sötétbarna háttér. Faragványos, aranyozott Louis XVI. keret. Vászon, 94×73.

Németalföldi festő, XVII. század eleje

98. **Sába királynője.** Baloldalt a vörös, mennyezetes trónon ülő Salamon, sötétkék ruhában zöld ékítményes aranypalástban. Előtte a kép balsarkában hadvezér ül, kezében buzogánnyal és oldalán karddal. A király mögött a háttérben lándzsás őrség. A középen a király felé fordultan álló királynő, zöld- és vöröshímzéses fehér ruhában, derekán, nyakában és fején ékszerekkel. Jobbkezét mellére teszi, míg baljával a mögötte a jobbsarokban látható szolgára mutat, ki lehajolva drágaköves gyöngysorokkal telerakott aranyüstöt igyekszik felemelni. A királynő mögött két hölgy tartja az aranypalást uszályát. Mögöttük még öt hölgykísérő sorakozik. A trón lépcsője előtt apród térdel, ki kezében ezüst tálon a királynak felajánlott gyöngyöket és drágaköveket tartja. A királynő balján törpe áll, sólyommal. A háttérben, a két csoport közt, három lábon álló óra. Hátrább a terem sötét fala. Jobboldalt kilátás épületekre. Vászon, 77×109. *(Illusztrálva a XXVI. táblán.)*

Németalföldi festő, XVII. század

98a. **Tájkép pásztorjelenettel.** Baloldalt facsoport. Középen patak. Jobboldalt szikla, aljában tehenét fejő vásáros parasztasszony. Egy harmadik asszony heverő pásztorral enyeleg. Körülöttük juhok, kecske, kutya. Távolabb, a középen szamárhajcsár, lovas és kutya. Mögöttük két facsoport. Ezek közt a távolban kilátás városra. Vászon, 156×108.
(Illusztrálva a XX. táblán.)

Németalföldi festő, XVII. század eleje

99. **Farsang.** A középen jobboldalt mandolinon játszó nő ül, széles csipkegallérral. Mögötte baloldalt éneklő férfi, fodrozott fehér galérral, fekete barettel és kezében énekeskönyvvel. A nő ölében szintén énekeskönyv. Mögötte jobboldalt vörös álarcos és szakállas, turbános alak, kezében vörösboros pohárral. A férfi mögött fekete álarcos alak előrenyúl és az asztalon álló kosárból gyümölcsöt csen. Sötétbarna háttér. Fa, 51×67.

Németalföldi festő, XVII. század

100. **A pihenő szent család.** Az előtérben jobboldalt lombos fa. Alatta vörös ruhában és kék köpennyel Mária, ölében a gyermek Jézussal, kinek az előtte álló kis Keresztelő János virágcsokort nyujt. Az utóbbi mellett a bárány. Baloldalt az előtérben a háttal ábrázolt József ül és könyvből olvas. A háttérben antik romok. Ezek mögött erdős és sziklás hegyek. Tölgyfa, 37×30. *(Illusztrálva a XXII. táblán.)*

Németalföldi festő, XVIII. század eleje

101. **Pap képmása.** Derékon alul ábrázolt, félig balraforduló álló alak, borotvált arccal és középen kettéválaszott fekete hajjal. Jobbkezében könyv. Balkezét az előtte álló asztalon fekvő levélre helyezi. A könyv mögött tintatartó és benne toll. A háttérben baloldalt könyvtár, jobbra barna fal.

Németalföldi festő, XVIII. század

102. **A szerelmes levél.** Vörös bársonnyal letakart pipereasztal előtt balrafordultan előkelő szőke hölgy áll, fehér selyemruhában, fehér prémes barna selyemkabáttal és fejét visszafordítva a jobbról levett kalappal feléje közeledő férfire néz, ki levelet nyujt át neki. Az utóbbin barna ruha, fekete köpeny és csizma. Baloldalt elől, a sötétkékhuzatos taburetten ugató öleb, a háttérben sötét mennyezetes ágy. Rézlemez, 50×39.

Németalföldi festő, XVIII. század

103. **Tudós.** Félalak, szürke kabátban és vörös sapkával. Összefont karokkal zöld asztalra könyököl és az előtte fekvő nyitott könyvből olvas. Legelől könyöklőn mozsár, fehér papírban dohány és növények. Baloldalt göreb. Sötétbarna háttér. Tölgyfa, 27×21.

Németalföldi festő, XVIII. század

104. **Orvos.** Térdig ábrázolt ülő alak, kékesszürke ruhában, szürkészöld kalappal. Ölében könyv, melyen jobbkeze nyugszik, felemelt balkezében kémüveg, vizelettel. Elől könyöklő. Ezen bekötött edény, fadoboz és lapos üveg. Barna háttér. Tölgyfa, 27×22.

Németalföldi festő, XVIII. század

105. **A virágcsokor.** Két nő mellen alul ábrázolva. A baloldali virágcsokrot nyujt a jobboldalinak. Az előbbi vörös ruhát, az utóbbi feketecsíkos sárga fejkendőt visel. Vászon, 45×43.

Németalföldi festő, XIX. század eleje

106. **Konyhacsendélet.** Sötét konyha belsejében, baloldalt az asztalon, kidőlt kosárban nyúl, vadkacsa és fácán. Mellettük halak, káposzta, edények. Az asztal előtt hordó; tetején

cserépedények. A padlón seprűk, veder, stb. Jobboldalt, kemencéhez támasztva, ásó. A gerendán lámpa függ. Baloldalt két ablak. Középen a háttérben nyitott ajtó. Vászon, 37×47.

Olasz festő, XVI. század

107. **Az elesett harcos.** A baloldali szikla aljában meztelen, barna, szakállas férfi térdel és felemelni igyekszik az előtte fekvő előreroskadt halottat, kinek fejét acélsisak fedi, s balkeze a földön heverő pajzson nyugszik. A halott térdei alatt vörös lepel. Jobboldalt, a hegyes háttérben rom. Mögötte a távolban kék hegy. Naplemente. Vászon, 137×96.

Olasz festő, XVI. század

108. **Madonna a gyermekkel.** Mária térdig ábrázolva, kissé balrafordultan ül és magához öleli az ölében ülő gyermeket, ki baljában madarat tart, míg jobbját anyja mellén nyugtatja. Háttér: baloldalt sötétbarna hegyoldal, jobboldalt vörös ég. Fa, 54×43.

Olasz festő, 1600 körül

109. **Szent Jeromos.** Sziklafal előtt jobbfelé fordultan térdelő alak. Felsőteste meztelen. Az alsót vörös köpeny borítja. Előtte feszület. Jobbkezében kő; balja mellén. Lent, jobboldalt nyitott könyv, bíbornoki kalap és koponya. Fa, 17×9.

Olasz festő, 1600 körül

110. **Magdolna.** Az ábrázolt félig fekvő helyzetben látható a földre terített gyékényen. Balkezével könyvet lapoz. Jobbkönyökére támaszkodik. Fejét meglepetten fordítja az ég felé. Felsőteste meztelen. Alsótestét sötétkék palást borítja. Feje mögött baloldalt fa. Jobboldalt a felhők között fény. Fa, 17×9.

Olasz festő, 1600 körül

111. **Krisztus és a samariai nő.** Baloldalt ül a jobbrafordultan ábrázolt Krisztus, vörös ruhában, jobblábán sötétkék lepellel. Előtte jobboldalt a kút lépcsőjén lefelé haladó samariai nő, sárga ruhában, kivarrott ujjú fehér inggel. Nyakában vörös korall-gyöngysor, fején színtjátszó kendő. Leeresztett balkezében korsó. A háttérben a város épületei és járókelők. Vászon, 130×100. *(Illusztrálva a XXIII. táblán.)*

Olasz festő, XVII. század eleje

112. **Orpheus.** Sziklatömbön ülő meztelen ifjú, szemközt. Felemelt jobbjában kormánypálca. Balját combján nyugtatja. Hátán párducbőr, mely jobb combját és balkarját részben fedi. Baloldalt a fatörzsre akasztott lant. Mögötte víz. Háttér: Sötétbarna szikla. Jobboldalt kilátás a távoli hegyekre. Az égen felhők. Fa, 50×29.
(Illusztrálva az V. táblán.)

Olasz festő, XVII. század eleje

113. **Sába királynője Salamon előtt.** Jobboldalt ül a király és kardját leeresztve, üdvözli a feléje közeledő királynőt, ki balkezét mellére teszi és jobbját kitárja. A királyon vörös kabát, zöld nadrág, aranybrokát palást és korona. A királynőn vörös szoknya, zöld kabát, aranybrokát palást, korona és ékszerek. A király mögött négy páncélos úr, feje

fölött mennyezet. A királynő mögött két szerecsen apród és négy hölgy. A háttérben sátrak. Vászon, 132×143.

Olasz festő, XVII. század

114. **Pieta.** Mária szemközt ábrázolva ül, vörös ruhában, kék köpennyel. Ölében a halott Krisztus, kinek jobbkezét jobbjában tartja. A halott lágyékán földig omló fehér kendő. Lent baloldalt vörösréz tányér. Háttér: baloldalt sötét szikla, egyébként sötét ég; jobboldalt, az alján, vörös napfény. Rézlemez, 59×43. *(Illusztrálva a XV. táblán.)*

Olasz festő, XVII. század

115. **Sámson és Delila.** Baloldalt ül Delila, kinek az alvó Sámson az ölébe hajtja fejét. A nő balkeze az alvó fürtjei közt; jobbjában olló. A sötétbarna háttérből jobboldalt két óvatosan közeledő filiszteus alakja bontakozik ki. Vászon, 102×126.

Olasz festő, XVII. század

116. **Szent Ágota.** Térden felül ábrázolt álló alak, szemközt, sárga ruhában, vörös palásttal, fejét félig jobbra fordítja. Balja könyöklőn nyugszik, melyen a csiptető is látható. Jobbkezében pálmaág. Sötét háttér. Vászon, 96×72.

Olasz festő, XVII. század

117. **Zsuzsanna és az öregek.** Baloldalt a félmeztelen Zsuzsanna, fejét égnek emelve és jobbjával fehér ingét mellére szorítva igyekszik menekülni a két öreg elől, kik közül az egyik, kinek fejét turbán fedi, balkezével a nő kék köpenyét ragadja meg, míg jobbját ajkához emelve csendre int. Jobboldalt a másik öreg (vörös ruhában, fehér inggel) jobbjával az égre mutat. Háttér: felhős ég, baloldalt fák. Vászon, 108×85.
(Illusztrálva a XXIII. táblán.)

Osztrák festő, XVIII. század eleje

118. **Női képmás.** Derékon alul ábrázolt, félig balraforduló és szemközt néző barna nő, élénk színekkel hímzett fekete ruhában, fehér csipke kézelővel, gallérral és főkötővel. Jobbkönyökét márványasztalon nyugtatja, jobbkezében, melynek csuklóját baljával átfogja, legyező. Sötétbarna háttér. Vászon, 80×65.

Osztrák festő, XVIII. század

119. **II. József.** Derékon alul ábrázolt, félig balrafordultan álló alak, vöröshajtókás sötétzöld kabátban, arany paszományos sötétzöld mellénnyel. Bal hóna alatt kalap, jobbkezét mellényébe dugja. Nyakában az aranygyapjas rend. Vállán a Mária Terézia-rend szalagja, mellén a Mária Terézia-rend nagykeresztje és a Szent István-rend csillaga. Sötétbarna háttér. Vászon, 89×70.

Osztrák festő, XVIII. század

120. **Vértestiszt.** Derékig ábrázolt, félig jobbrafordultan álló alak, aranysujtásos és vöröskézelős sötétkék kabátban, alatta mellvérttel. Borotvált arc, fehér paróka. Szarvasbőrkesztyűs jobbkeze asztalon nyugszik; balja csípőjén. Sötétbarna háttér. Vászon, 86×70.

Osztrák festő, XVIII. század

121. **Vértestiszt.** Derékon alul ábrázolt, balraforduló, borotváltarcú, fehérparókás álló alak. Fejét félig visszafordítja. Aranysujtásos sötétkék kabát, vörös kézelővel. Alatta mellvért. Sötét tájképháttér. Vászon, 87×69.

Osztrák festő, XVIII. század

122. **Vértestiszt.** Derékon alul ábrázolt, kissé jobbraforduló, borotváltarcú, fehérparókás fiatal tiszt, aranysujtásos sötétkék kabátban, vörös kézelővel, vörös nadrággal és mellvérttel. Bőrkesztyűs jobbkeze csípőjén; balkarja félig felemelve. Barna háttér. Vászon, 86×70.

Osztrák festő, XVIII. század

123. **Vértestiszt.** Derékig ábrázolt, félig balrafordultan álló, borotváltarcú, hosszú parókás idős tiszt, aranysujtásos sötétkék kabátban, vörös kézelővel és mellvérttel. Fejét visszafordítja; balkeze csípőjén. Barna háttér. Vászon, 86×70.

Osztrák festő, XVIII. század

124. **Férfi képmás.** Térden alul ábrázolt, félig balrafordultan ülő alak, aranysujtásos világoskék ruhában, borotvált arccal és allonge-parókával. Jobbkezében puska; balját kissé felemeli. Elől jobboldalt kutya. Háttér: megsötétült tájkép, jobboldalt nagy fával. Fent a balsarokban címer. Vászon, 130×87.

Osztrák festő, XVIII. század

125. **Női képmás.** Térden alul ábrázolt, félig jobbrafordultan ülő alak, rizsporos hajjal, aranysujtásos világoskék ruhában. Nyakában fehér kendő. Jobbjával kutyája nyakravalóját fogja, mely két első lábával ölébe kapaszkodik. Balkarja mögött puska. Háttér: baloldalt fák, jobboldalt távoli dombtetőn kastély. Fent a jobbsarokban két címer. Vászon, 130×88.

Osztrák festő, XVIII. század

126. **Vértestiszt.** Derékig ábrázolt, félig balrafordultan álló alak, aranysujtásos sötétkék kabátban, vörös kézelővel és vörös nadrágban. Visszafordított fején medvebőrkucsma, aranysujtásos vörös lemezzel. Sötétbarna háttér. Vászon, 97×70.

Osztrák festő, XVIII. század

127. **Női képmás.** Félig jobbrafordultan álló alak, rizsporos hajjal, aranysujtásos sötétzöld ruhában. Jobbkezében puska. Baljával halomra támaszkodik és az előtte álló, barnafoltos fehér vizslára mutat, melynek nyakán, fekete nyakravalón F. F. R. betűk olvashatók. A háttérben baloldalt fa, mögötte vár. Fent a jobbsarokban két címer. Vászon, 130×90.

Osztrák festő, XVIII. század

128. **Női képmás.** Derékon alul ábrázolt, kissé balraforduló fiatal nő, fehér csipkeruhában, aranycsipkés kötővel, aranysujtásos fűzővel, vállán tarka kendővel, nyakán hét gyöngy-

sorral és ékköves aranylánccal. Fején aranyos főkötő. Melléhez emelt balkezében virágcsokor. Sötétbarna háttér. Fent a balsarokban címer. Vászon, 88×73.

Osztrák festő, XVIII. század

129. **Kisleány arcképe.** Egész alak. Fehér párnán ül, félig balrafordulva, fehér ruhában és főkötővel. Az utóbbin széles rózsaszínű szalagcsokor. A gyermek jobbkezében alma, nyakában zsinóron érmek, csörgő stb. Baltérdén tengelic. Előtte a földön gyümölcsök. Barna háttér. Vászon, 60×47.

Osztrák festő, XVIII. század

130. **Férfi képmás.** Térdig ábrázolt, kissé balrafordultan álló alak, ezüsttel hímzett rózsaszínű kabátban, fekete nadrágban és köpennyel és fehér inggel. Fekete haja vállára omlik, szeme szürke. Jobbkezében, melyet a vörösterítős asztalhoz támaszt, strucctollas fekete kalap. Balkeze csípőjén. Oldalán ezüstmarkolatos kard, kettős, arannyal hímzett szíjjal. Sötétbarna háttér. Vászon, 119×94.

Osztrák festő, XVIII. század

131. **Férfi képmás.** Térden alul ábrázolt, félig balrafordultan ülő alak, aranysujtásos sötétzöld ruhában. Szürkeparókás fejét visszafordítja. Arca borotvált; szeme barna. Balkezében puska; derekán vadászkés. Jobbtérdéhez vizsla simul. Háttér: jobboldalt fa, sötét szürkéskék ég. Fent a balsarokban címer. Vászon, 131×90.

Osztrák festő, XVIII. század

132. **Férfi képmás.** Derékon alul ábrázolt, félig jobbraforduló, álló alak, fehérzsinóros, barnaprémes világoskék dolmányban, fehér mellénnyel és nyakkendővel. Haja szürke, arca borotvált. Jobbkezét mellénye nyílásába dugja. Balkeze csípőjén. Baloldalt sötétbarna, jobboldalt szürke háttér. Vászon, 74×45.

Paál László (1846—1879) ?

133. **Erdő széle.** Baloldalt erdő. Jobboldalt síkság, a háttérben néhány fával és a távolban erdős dombokkal. Vászon, 56×69. *(Illusztrálva a XII. táblán.)*

Palma, Jacopo (Giacomo) Il Vecchio

született 1480, meghalt 1528

134. **Madonna a gyermekkel és szentekkel.** Baloldalt ül a Madonna vörös ruhában, aranysárga visszájú kék köpenyben, fején fehér kendővel. Ölében a gyermek, ki anyjára néz, baljában gyümölcsöt tart és jobbját az összetett kézzel feléje forduló kis Keresztelő János felé nyujtja. A gyermek János mögött ugyancsak balfelé fordultan ábrázolt imádkozó szent püspök. Mária mögött vörös bélésű zöld függöny. A háttérben, épület mögött, kék hegycsúcs. Fölötte, a kék ég alján, vörös felhő. Fa, 45×51.

(Illusztrálva az I. táblán.)

Peske Géza

135. **Férfi képmás.** Kissé jobbrafordultan álló egész alak, térdnadrágos fekete ruhában, fehér csipkés kézelőkkel és fehérbetétes hasított ujjakkal. Nyaka körül széles fehér gallér. Jobb-

kezében kalapja, balkezében kesztyű. Haja, szeme, bajusza és hegyes szakálla fekete. Barnásszürke sötét háttér. Jelzés fent a jobbsarokban: Peske Géza, München 1881. Vászon, 180×93.

Peters, Anton De

született 1723, meghalt 1795

136. **Tükör előtt.** Félig háttal ábrázolt fehérruhás ifjú nő barna haját fésüli. Előtte balra pipereasztal, lakkdobozokkal, kerek tálcán rizspor pamaccsal és tükörrel, melyben a nő arca félig jobbrafordultan látszik. Barnás zöldesszürke sötét háttér. Vászon, 78×62.
(Illusztrálva a XXIII. táblán.)

Petrus, G.

XVIII. század

137. **Doneg főhadnagy képmása.** Derékig ábrázolt, félig jobbrafordultan álló, borotváltarcú, fehérparókás alak, festett, tojásdad keretben. Aranysujtásos kék kabáttal, vörös kézelőkkel és mellvérttel. Szürkésbarna háttér. Jelzés a hátlapján: G. Petrus pinxit. Vászon, 86×70.

Pittoni, Giovanni Battista

született 1687, meghalt 1767

138. **Szent Domokos csodatétele.** Az előtérben part, baloldalt egy kezét tördelő szerzetessel és mellette öt felindultnak látszó férfialakkal, kiknek tekintete jobbfelé irányul, a vizen átvezető és az ártól elsodort hídra, melyről zarándokok esnek a hullámokba. Az utóbbiak előtt, a víz tetején, szerzetesi ruhában álló szent, ki balkezében keresztet tart s jobbjával a hozzá legközelebb eső zarándok kezét ragadja meg. Baloldalt a háttérben, szikla tetején rom, jobboldalt a távolban vitorlásbárkák. Vászon, 125×166.
(Illusztrálva a XXV. táblán.)

Pourbus Frans (1545—1581) után

139. **Női képmás.** Derékon alul ábrázolt nő, kissé balra fordulva, vörös ujjas fekete ruhában, fehér főkötővel. Derekán aranylánc. Sötétbarna háttér. Vászon, 65×58.

Olgyay Ferenc

140. **Parkrészlet.** Baloldalt tó, rajta, a jobboldali part mellett, csónak. Ebben egy háttal és egy szemközt ábrázolt nő. Az utóbbin vörös blúz és halványsárga kalap. Jobboldalt és a háttérben lombos fák. Vászon, 120×80.

Oudry, Jean Baptiste

született 1686, meghalt 1755

141. **Szárnyasok.** Az előtérben baloldalt tollazkodó hattyú. Előtte kis csirke. Mögötte jobboldalt, ledőlt oszlop alapzatán, vörös pulyka. Fent a jobbsarokban, kőpárkányon tollazkodó galamb. A háttérben, ágak és hervadt levelek közt, fatörzs. Jelzés az oszlop talapzatán: Oudry J.: 1723. Vászon, 125×98. *(Illusztrálva a X. táblán.)*

Querfurt August (1696—1761) követője

született 1696, meghalt 1761

142 **Vadászat.** Jobboldalt két férfi és egy hölgy vágtat balfelé. Előttük szolga kutyával. A háttérben jobboldalt és a középen egy-egy kürtös és kutyáktól üldözött hím- és nőstény-szarvas. Hegyvidék facsoportokkal és jobboldalt toronnyal. Fa, 37×33.

Querfurt August modorában, XVIII. század

143. **Pihenő vadászok.** Az előtérben, a középen balrafordultan ábrázolt abrakoló fehér ló. Előtte pipázó férfi ül a földön, ki mellett elejtett gém fekszik a vadásztarisznyán. Mögötte pejlovon vadász, kezében sólyommal, egy előtte álló másik vadásszal beszélget. A háttérben még három férfi; jobbról és balról kutyák. Baloldalt a háttérben ház. Jobbra a távolban hegyek. Felhős ég. Vászon, 28×36.

Reinitus, J. G. (1754)

144. **Nő spinét mellett.** Térdig ábrázolt, félig balrafordultan ülő alak, kivágott kék bársony-ruhában, fehér fátyolkézelővel. Mellén jázmincsokor. Jobbjával a spinétre helyezett hangjegyeket lapozza, balját őz nyakán nyugtatja, melynek nyakravalóján „Badine" név olvasható. Háttér: baloldalt oszlop függönnyel, mögötte lombok, jobboldalt kilátás kastélyra, templomra és falusi házakra. Jelzés a hátlapján: J. G. Reinitius. 1754. Vászon, 116×93.

Rembrandt Harmensz van Rijn (1606—1669) után, Balthazar Denner (1685—1749)

145. **A művész önarcképe.** Balhazar Dennertől? A művész festménye után. Vászon, 64×50. Vászon, 64×50.

Rembrandt Harmensz van Rijn után, XIX. század

146. **Női képmás.** Másolat a mesternek a bécsi akadémiában lévő festménye után. Vászon, 63×50. *(Illusztrálva a XIV. táblán.)*

Rembrandt Harmensz van Rijn után, XIX. század

147. **Öreg ember képmása.** Térden alul ábrázolt, karosszékben ülő alak, szemközt, ősz hajjal, bajusszal és szakállal. Prémmel szegett fekete bársony köpenyben, fekete barettel és nyakában aranylánccal. Jobbja a szék támláján. Balkönyökére nehezedik és kezével szakállát simogatja. Jobboldalt aranybrokát terítővel letakart asztal. Zöldesbarna sötét háttér. Tölgyfa, 51×42.

Ridinger, Johann Elias (1698—1676) ?

148. **A vadásztársaság.** Baloldalt, sötét facsoport előtt, barnafoltos fehér ló hátán zöldruhás hölgy, kezében sólyommal. Előtte vöröskabátos vadász puskával és elejtett fogollyal. A hölgy mögött balra pejló hátán, háttal ábrázolt, vöröskabátos férfi. Baloldalt, fekete lovon, zöldkabátos lovász pejlovat vezet. A főalaktól jobbra két kutya. Mögöttük háttal

ábrázolt szürke ló és lóhátas lovász. Balra szürke gém hever a vörös terítő mellett. A középtérben a középen solymász hat sólyommal. Hátrább jobbra két gyalogos vadász. Háttér: hegyvidék és felhős ég. Vászon, 116×150. *(Illusztrálva a XVIII. táblán.)*

Ridinger, Johann Elias (?)

149. **Vadászkép.** Az előtérben, jobboldalt, sötét facsoport előtt, tarka virágokkal hímzett kék ruhában, előkelő hölgy halad balfelé. Vele szemben kék kabátos férfi, jobbjában levett kalapjával és baljában kosárral, melyből gyümölcsöt kínál. A nő mellett vizsla. Háta mögött szerecsen apród, ki sárga turbánját fejéről leemeli. Jobbra vöröskabátos, háttal ábrázolt vadász ül a földön. Vele szemben zöldkabátos solymász és a háttérben pejlovas lovász, ki a hölgy fehér lovát vezeti. Baloldalt a középtérben négy solymászó lovas vadász. A háttérben hegyvidék. Vászon, 115×147. *(Illusztrálva a XVIII. táblán.)*

Roos, Johann Henrich
született 1631, meghalt 1685

150. **Pásztorjelenet.** Az előtérben jobboldalt két kecske és egy kutya, baloldalt két bárány. Mögöttük pásztorleány ül kék szoknyában, vörös fűzővel, kezében kosárral. A háttérben rom és hegy. Felhős ég. Vászon, 33×45.

Roos, (Rosa) Josef

151. **Pásztorok.** Erdős hegyvidék előterében, baloldalt két tehén és egy patakból vizet ivó juh. A középtérben, jobboldalt furulyázó pásztor halad balfelé. Előtte tehenek és juhok. Mögötte kutya. Hátrább sötét facsoport. A középen, a háttérben lóhátas és gyalogos férfi hajt juhokat. A távolban hegyek épületekkel. Vászon, 112×119.

Rosselli Matteo (1578—1651) iskolája

152. **József és Putifárné.** Jobboldalt ül az ágyon, egy ingben a nő, felemelt jobbjával ég felé mutatva és balkezével a jobbcombjáról lecsúszott vörös kendőt tartva. Feje fölött kék selyembrokát mennyezet és az ágyon hasonló takaró. Baloldalt, aranysárga zsinóros köntösben és vörös nadrágban a menekülő József, aki két kezével tiltakozó mozdulatot tesz. Lent a jobbsarokban, az ágy előtt, két papucs és foltos öleb. Baloldalt, a háttérben a másik szobába látunk, hol két szolgáló siet elő. Vászon, 196×236. *(Illusztrálva a XXI. táblán.)*

Rubens Peter Paulus (1577—1640) után, XVIII. század

154. **Házaspár.** Másolat a művésznek a bécsi Kunsthistorisches Museum-ban levő festménye után. Vászon, 98×78.

Salviati, Francesco de Rossi
született 1510, meghalt 1563

155. **Férfi képmás.** Derékig ábrázolt, kissé jobbraforduló alak, vörösbarna szakállal és bajusszal, fekete ruhában. Fején fekete barett. Háttér: aranyszegélyes sötétzöld függöny. Topolyafa, 62×50. *(Illusztrálva a IV. táblán.)*

Schinnagel, Max Joseph

született 1694, meghalt 1761

156. **Tájkép.** Jobboldalt erdő; benne gyalogos és lovas alakok, szekerek, állatok stb. Baloldalt az előtérben patak, a háttérben folyó völgye, épületcsoportokkal. A háttérben hegyek. Napnyugta. Vászon, 48×75. *(Illusztrálva a XI. táblán.)*

Schinnagel, Max Joseph

157. **Tájkép.** Baloldalt erdő, az előtérben patakkal. Jobboldalt kilátás síkságra, melyet a háttérben hegyek szegélyeznek. Az erdőben és annak szélén, valamint jobboldalt a középtérben látható kolostorépületek (?) előtt lovas és gyalogos alakok és állatok. Vászon, 48×74. *(Illusztrálva a XI. táblán.)*

K. Spányi Béla

született 1852, meghalt 1914

158. **Magyar táj.** Mocsaras alföldi részlet, legelésző tehenekkel és pásztorlánnyal. A háttérben facsoport; felhős ég. Jelzés lent a jobbsarokban: Spányi B. Vászon, 42×32.

Stry, Jakob van

született 1756, meghalt 1825

159. **Marhavásár.** Az előtérben oszlopokhoz kötött álló és pihenő tehenek és ökrök. A háttérben, fák között, házak és templom. Jobboldalt vásárosok. Jelzés lent a jobbsarokban: J. K. Fa, 38×46. *(Illusztrálva a XVI. táblán.)*

Székely Bertalan

született 1835, meghalt 1910

159a. **Női tanulmányfej.** Mellen alul ábrázolt, kissé jobbraforduló alak, fejét balra fordítva. Öltözete kivágott fehér csipkeruha; szőke haja balvállára omlik. Vörösbarna háttér. Vászon, 60×48.

Szikszay Ferenc

született 1871, meghalt 1908

160. **Tengerpart.** Az előtérben, homokos parton, szemközt ábrázolt fehérlovas taliga, melyet öreg ember hajt. A háttérben a tenger zöldeskék tükre. Jobboldalt a parton halmok. A levegőben két sirály. Felhős ég. Jelzés lent a balsarokban: Szikszay, 1900. Vászon, 54×65.

Szikszay Ferenc

161. **Március.** Kora tavaszi hangulat. Síkság. Baloldalt lombtalan fák, mögöttük tanya. A fák előtt kanyarodó úton, háttal ábrázolt asszony. Az égen rózsás napfény. Jelzés lent a jobbsarokban: Szikszay, 98. Vászon, 53×38.

Ifj. Teniers David (1610—1690) után

162. **Dorbézoló társaság.** Elől, a középen hordón ülő, szemközt forduló hegedűs, a háttérben jobboldalt három éneklő férfi ül és baloldalt egy kékkabátos áll, kezében pohárral. Tölgyfa, 20×15.

Tintoretto, Domenico Robusti

született 1562, meghalt 1637

163. **Férfi képmás.** Térdig ábrázolt, félig jobbrafordultan álló alak, barna hajjal, szakállal és bajusszal, szürkeprémes ibolyaszínű bársonyköpenyben. Háta mögött vörös bársonyfüggöny. Háttér: barna fal. Jobboldalt kilátás távoli épületekre, hegyekre és vörös fényben úszó felhős égre. Vászon, 121×84. *(Illusztrálva a II. táblán.)*

Tintoretto Jacopo Robusti (1512—1594) iskolája

164. **Férfi képmás.** Derékon alul ábrázolt, félig jobbraforduló alak, vörösszőke hajjal, bajusszal és szakállal. Vérvörös bársony talárban, vállán aranybrokát szövettel, két kezében vöröskötésű könyvvel. Háttér: zöld függöny, jobboldalt kilátással hegyekre és felhős égre. Vászon, 90×70. *(Illusztrálva a XIX. táblán.)*

Tintoretto Jacopo Robusti után, XIX. század eleje

165. **Venus, Amor és Vulcanus vörös sátor alatt.** Másolat a művész festménye után. Vászon, 82×197.

Turchi Alessandro L'Orbetto (1582—1648) modorában

166. **Madonna a gyermekkel.** Mária asztal mellett ül és az előtte fekvő gyermeket balkarjával átölelve, jobbjával lábacskáját fogja. Anya és gyermeke egymásra néznek. Az előbbin színjátszó ruha és zöldeskék köpeny, az utóbbinak dereka körül fehér kendő. Sötétbarna háttér. Márvány, 43×34. *(Illusztrálva a XXVII. táblán).*

Turner, Charles, (1773—1857), másolat St. Clair után

166/a. a) **Jelenet a spanyol—francia háborúból. Wellington herceg és Berresford marsal átkelése a Mondegó-folyón.**

b) **Jelenet a spanyol—francia háborúból. Wellington herceg és Berresford marsal átkelése a Tájón.** Színezett rézmetszet. 41×58. Jelezve: Painted by Major T. St Clair. — No. I. — No. II. — Engraved by C. Turner.

Van Dyck Anton (1599—1641) utánzója

167. **A gyermek Jézus és Keresztelő János.** A gyermek Jézus félig jobbrafordultan sziklaparton áll, balkarján és hátán vörös köpeny, mely testének mellső részét teljesen meztelenül hagyja. Előtte térdel, a part szélén, a gyermek Keresztelő János, ki a Megváltót átölelni látszik. Baloldalt, a földön, a világgömb. A sötét háttérből lent jobboldalt bárány, fölötte fák, a középen felhők és fent jobboldalt cherubinok fejei bontakoznak ki. Vászon, 34×33.

Vágó Pál

született 1854, meghalt 1930

169. **Olasz ifjú.** Derékon alul ábrázolt álló alak, félig háttal, jobbkeze csípőjén. Feltűrt ujjú vörös brokát, rövid kabát és fehér ing. Fején vörös bársonysapka. Nyakában aranylánc, vállán és csípőjén barna köpeny. Sötét, szürkésbarna háttér, jobboldalt a főalakkal szembenéző bajuszos fejjel. Jelzés a hátlapján: Vágó. Vászon, 88×63.

Vágó Pál

született 1854, meghalt 1930

170. **Négy színes rajztanulmány** a Millenniumi hódoló felvonuláshoz. Vászonra húzott papír, 485×44, 386×44, 285×44, 445×44.

Vecchia, Pietro Della

született 1605, meghalt 1678

171. **Mars és Venus.** Jobboldalt térdel Mars, felsőtestén páncéllal, lábán vörös- és sárgacsíkos nadrággal, oldalán karddal és mellvértet nyujt át a balról hozzája hajló Venusnak, kinek derekát, alsótestét és hátát barna és aranysárga lepel fedi. Az istennő rozsdavörös hajában gyöngyöt és kék bóbitát visel. Elől baloldalt a kőpárkányon álló amorett pajzzsal és egy másik, félig fekvő helyzetben, sisakkal. Vászon, 136×180. *(Illusztrálva a XXI. táblán.)*

Velencei festő, 1480 körül

172. **Madonna a gyermekkel.** A középen a trónoló Madonna kezét összetéve néz a jobbtérdére helyezett, vörös párnán ülő gyermekre, ki jobbkezét áldásra emeli és balkezében tekercset tart. Márián meggyszín ruha, gyöngysorszegéllyel és zöldeskék köpeny. A gyermek nyakában gyöngysor amulettel. A trón támláján vérvörös bársonyterítő: ülésén szőnyeg. Dombos tájképháttér épületekkel és baloldalt folyóval. Fa, 69×53.

(Illusztrálva a III. táblán.)

Velencei festő, 1510 körül

173. **Mária Szent Rókussal és Szent Ceciliával.** A középen a trónuson ülő Madonna, a baltérdén álló gyermekkel. Mária a baloldalt álló Rókus felé tekint és feléje nyujtja kezét. A szent a trón lépcsőjére helyezi sebesült ballábát. Vele szemben kutya ül a földön, szájában kenyérdarabbal. A gyermek a jobboldalt álló szt. Cecilia felé nyujtja balját. A szent balkezében könyv; jobbjában pálmaág vörös bogyókkal. Fa, 53×57.

Velencei festő, XVI. század

174. **Magdolna.** Tizian Flórájára emlékeztető félalak, vállára omló aranyszőke hajjal. Fehér ing, félmeztelen mell és vállak. Az inget részben fekete köpeny fedi. Baloldalt könyöklő. Ezen az olajos edény és vörös párna. Az utóbbin nyugszik az ábrázolt jobbja, mely feszületet és aranynyakláncot tart. A balcsuklón töviskoszorú. Fekete háttér. Vászon, 74×59.

Velencei festő, XVI. század

175. **A szent család a gyermek Keresztelő Jánossal és Szent Katalinnal.** A középen ül a Madonna, vörös ruhában, kék köpennyel és fehér fátyollal, félig jobbrafordulva. Ölében fekszik fehér leplen a gyermek és balra hajolva simogatja a bárány fejét, melyet a gyermek Keresztelő János vezet eléje. Az utóbbit a mögötte térdelő Szent Katalin támogatja. Jobboldalt a földön heverő József jobbkönyökére támasztja fejét és úgy nézi a gyermeket. Háttér: baloldalt rom, jobboldalt kilátás hegyes tájra. Kék felhők közt sárga fény. Vászon, 80×104.

Velencei festő, XVII. század II. fele

176. **A béke allegóriája.** Térdig ábrázolt, félig jobbrafordultan álló alak, rövidujjú kék bársonyruhában, fehér inggel, arany füzővel és hermelines bíborpalásttal. Jobbkezében ezüst-

tel kivert aranykehely, balkezében pálmaág és palástja alá rejtve kard. A háttérben baloldalt bástya, jobbra kilátás hegyvidékre. A felhős égből fent napsugár tör elő. Ovális vászon, 150×117.

Velencei festő, XVIII. század eleje. (Canaletto-iskola)

177. **Velence.** A Canal Grande részlete. Baloldalt a Doge-palota és környéke. A vizen hajók, gondolák, bárkák és csónakok. Vászon, 115×183.

Velten, Wilhelm

született 1847, meghalt ?

178. **Vásárosok.** Halmos táj előterében két ekhós szekér jön szemközt. Az elsőbe három ló van fogva, a nyerges hátán férfi ül. A szekérben egy nő. A szekér után csikó üget és egy lóhátas. Baloldalt háttal ábrázolt lóhátas ember fordul a szekeresek felé. A háttérben jobboldalt község házai. Baloldalt fenyves. Diófa, 16×24.

Veronese Paolo Caliari (1528—1588) után. Olasz festő, XVII. sz.

179. **Szent legenda.** Sokalakos kompozició. Másolat a velencei San Sebastiano-templomban lévő eredeti után. Vászon, 118×63. *(Illusztrálva a XXVI. táblán.)*

Vinckeboons Dávid

született 1578, meghalt 1629

180. **Az öreg szerelmes.** Sűrű erdőben, jobboldalt az előtérben fiatal nő ül, kit fehérszakállas, vöröskabátos férfi ölelget. Jobbját hátulról a nő vállára helyezi. Kezében virágcsokrot tart. Baljával a nő balkezével játszadozik. A férfi tarsolyából egy szemüveges majom kendőt lop ki, míg a háttérben a halál nyíllal készül leteríteni az öreg udvarlót. Baloldalt a férj hanyatdőlve alszik. Az erdőből Amor siet feléje, íjjal és két nyíllal. Az előtérben, a középen, a nő lába előtt nyugvó fehér kutya és barna macska. Legelől a középen, nagy kötet könyvön égő gyertya. Baloldalt tört korsó. A háttérben, a középen, nyugvó sötét alak (nő?) és egy föléje hajló Amor. Tölgyfa, 38×56.
(Illusztrálva a VII. táblán.)

Webb, James

XIX. század

181. **Hajótöröttek.** Háborgó tenger közepén tutaj hajótöröttekkel, kik közül az egyik vörös zászlóval integet. Jobboldalt a háttérben vitorláshajó. Az égen jobboldalt sárga napfény, a középen sötét szürkéskék és vörös felhők, baloldalt holdsarló. Jelzés lent a balsarokban: James Webb, 1855. Lemezpapír, 44×42.

Wouvermann Philipp (1619—1668) követője, XVIII. század

182. **Vadászjelenet.** Az előtérben, a középen, balfelé fordultan ábrázolt ágaskodó fehér lovon, sólymot tartó vadász. Mögötte jobboldalt pejlovon ernyőt tartó hölgy. Baloldalt a középtérben fakó lovon kürtös. Elől a jobbsarokban szolga a kutyával. Mögötte szikla. A háttérben hegyek. Felhős ég. Vászon, 28×36.

Zichy Mihály

született 1827, meghalt 1906

183. **Mámor.** Baloldalt szőnyeggel leterített pamlagon hever egy álmában hánykolódó férfi. Körülötte álomalakok: A középen, a tűzhely felett az italt keverő halál szakácsruhában. Mellette Lucifer vörös port hint az italba. Jobboldalt hanyattfekvő majom tölti magába egy üvegből a bort. Hátrább egy másik majom két üveget nyalábol. A halál mögött két férfi verekszik. Az egyik kést döf a másikba. Mögöttük egy szemüveges öreg bort önt rájuk. Baloldalt hanyattfekvő kapálódzó tengeri rák. Ezek mögött mámorosan csókolódzó szerelmes pár és egy lábát a levegőbe emelve fekvő férfi. Színezett szénrajz, 112×158. *(Illusztrálva a XXVIII. táblán.)*

Zick Januarius (?)

született 1734, meghalt 1812

184. **Turbános férfi.** Mellen alul ábrázolt, félig jobbraforduló alak, szőke bajusszal. Fejét visszafordítja. Barna köpenyt visel, ékköves lánccal, fején sárga és zöld selyemből font turbán. Sötétbarna háttér. Vászon, 47×35. *(Illusztrálva a XIV. táblán.)*

II.

TEXTILIÁK

(185—232.)

185. **Falkárpit,** gobelinszövésű, az előtérben füzéres és drapériásdíszű két oszlop, díszkorsóval, pajzzsal és egy majom alakjával, a háttérben parkrészlet. Keskeny, aranyozott fakeretben. Francia, Louis Philippe. *(Illusztrálva a XXXVII. táblán.)*

186. **Falkárpit,** gobelinszövésű, az előtérben két virágfüzéres oszlop függönnyel, díszkorsó és gém, a háttérben kastélyépület parkkal. Keskeny, aranyozott fakeretben. Francia, Louis Philippe. *(Illusztrálva a XXXVII. táblán.)*

187. **Falkárpit,** gobelinszövésű, az előtérben balról fa, jobbról füzérdíszes oszlop, közben virág, hegedű és aranyfácán, a háttérben hegyekkel. Keskeny, aranyozott fakeretben. Francia, Louis Philippe. *(Illusztrálva a XXXVII. táblán.)*

188. **Falkárpit,** gobelinszövésű, az előtérben két oszlop füzérekkel és függönydísszel, kacsa, papagály és váza virággal, a háttérben park közepén oszlopos pavillon. Keskeny, aranyozott fakeretben. Francia, Louis Philippe. *(Illusztrálva a XXXVII. táblán.)*

189. **Gobelin,** antik jelenettel, trónon ülő fejedelmi nőalak mögött három kísérő nőalak sorakozik álló helyzetben. A háttérben hegyes tájkép épületekkel. 266×164 cm. (Fent 20 cm vissza van hajtva.) Faragott fakeretben. Brüsszel, XVII. század.

190. **Gobelin:** Madonna a Jézuskával színes koszorúban, négy sarkában egy-egy kartusban napóra kőlapja. Faragott reneszánszstílusú fakeretben. 137×110. Brüsszel, XVII. század. *(Illusztrálva a XXXVI. táblán.)*

191. **Bársonybrokát,** piros selyembársony alapon keleti hatású indás aranybrokát mustrával, a ráerősített pajzsidomú bársonydarabon gránátalmás mustra. 182×87. Velence, XV. sz.

192. **Bársonybrokát,** piros selyembársony alapon szimmetrikus indás keretekbe foglalt nagy gránátalmás mustrával. (Több darabból összevarrva.) 208×95. Velence, XV. század eleje. *(Illusztrálva a XXXV. táblán.)*

193. **Mustrás bársony,** szőnyegmintát utánoz, piros arabeszkes rajzú tükörrel és lilaalapú, felhősrajzú kerettel. 186×136. Perzsa, XVI. század. *(Illusztrálva a XXXV. táblán.)*

194. **Bársonybrokát,** nagyvonalú, hajlott indák közt, piros alapon, nagy palmettadísszel. 102×119. Florenz, XVI. század eleje. *(Illusztrálva a XXXV. táblán.)*

195. **Kétoszlopos kula imaszőnyeg,** vörös imafülkéjében lecsüngő virágcsokor, zöld boltmezővel, fehér keretében apró stilizált virágok sorakoznak. 120×160 cm. 1700 körül.

196. **Kulaszőnyeg,** barnás tükrében stilizált virágsor, két oldalán stilizált fák és sírkövek sorakoznak, keretében fekete-fehér sávok váltakoznak. 130×185 cm. 1700 körül.

197. **Kula imaszőnyeg,** sötétkék imafülkéjét virágsorok töltik ki, barnásalapú boltmezővel, fehér alapon ismétlődő virágdísz. (Kopott.) 120×178. XVIII. század.

198. **Kulaszőnyeg,** zöld és barna színezéssel, tükrében három sorban stilizált virágok sorakoznak, keretét ismétlődő virágcsokrok töltik ki. 118×190. XVIII. század.

199. **Kula imaszőnyeg,** sötétkék imafülkéjében piros, lecsüngő virágsor, fehéralapú keret sávjában ismétlődő virágdísszel. 117×159. XVII. század vége. *(Illusztrálva a XXXII. táblán.)*

200. **Kétoszlopos kula imaszőnyeg,** barna imafülkével, türkiszkék boltmezővel, sávos kerettel. 122×170. XVIII. század eleje.

201. **Kétoszlopos imaszőnyeg,** vörös arab-boltíves fülkéjében lecsüngő virág, sárgás boltmezőjében lecsüngő indadísz, fölötte kék alapon friez, keretében barnás alapon heráti dísz. 128×152. Jordes, XVII. század.

202. **Barokrajzú jordesszőnyeg,** tükrében fehér alapon kétoszlopos barnaalapú boltív, szőlőindával szegve. 115×190. XVIII. század.

203. **Jordes imaszőnyeg,** kék imafülkéje virágokkal szegett, barnásalapú boltmezőjében stilizált szekfűcsokrok sorakoznak, stilizált virágos, háromosztású kerettel. 144×200 cm. XVIII. század eleje.

204. **Kétoszlopos imaszőnyeg,** vörös imafülkéje patkós ívvel zárul, melyről kannából kinövő szekfű- és tulipáncsokor csüng alá. Világoskék boltmezőjét virágos inda díszíti, sötétkékalapú keretében, hajlott indák közt, palmetták sorakoznak. 128×170. Jordes, XVII. század.

205. **Kétoszlopos imaszőnyeg,** vörös imafülkével boltmezejében, barna alapon virágos indával, mértani rajzú vörös kerettel. 118×160. Jordes, XVII. század.

206. **Jordes imaszőnyeg,** zöldes imafülkével, sávos boltmezője fölött vörös felhőszalagos friez, sávos kerettel. 145×203. XVII. század vége.

207. **Kétoszlopos imaszőnyeg,** fehér fülkével, kékalapú arabeszkes boltmezővel, keretében rószaszín alapon heráti mustrával. 106×136. Jordes, XVII. század.

208. **Jordes imaszőnyeg,** kis zöldes imafülkével, fehér boltmezejében stilizált virágokkal, két frizzel és sávos kerettel. 110×152. XVIII. század.

209. **Kétoszlopos jordesszőnyeg,** három sárgásalapú fülkével, a középső alatt nyolcszögű vízmedence halakkal, a két oldalsóban szőlőinda, sötétkékalapú kerettel. 152×205. XIX. sz.
(Illusztrálva a XXXII. táblán.)

210. **Kis usakszőnyeg,** fehér tükrében kék-vörös medaillon, kék sarkaiban vörös arabeszkdísz, keretében fehér alapon stilizált háromszögdísz váltakozik. 120×146. XVII. század.

211. **Fehér usak,** úgynevezett madaras szőnyeg, tükrében stilizált rozettákból kiinduló madáridomú levelek közt rozettadísz. Felhőszalagos és rozettás kerettel. 132×184. Kisázsia, XVI. század.

212. **Csillagos usakszőnyeg,** piros tükrében kék alapon arabeszkes csillag és két kisebb medaillon, keretében kék alapon felhőszalag és indadísz. 125×208. XVI. század.
(Illusztrálva a XXXIII. táblán.)

213. **Erdélyi szőnyeg,** piros tükrében kék medaillon, kiálló virágdísszel, kékalapú rozettás sarkokkal, barna alapon jellegzetes erdélyi kerettel. 109×168. Usak, XVII. század.
(Illusztrálva a XXXII. táblán.)

214. **Erdélyi szőnyeg,** vörös tükrében stilizált virágok, kékalapú rozettás sarkokkal. Jellegzetes, vörösalapú, fehérmedaillonos erdélyi kerettel. 116×174. Usak, XVII. század.
(Illusztrálva a XXXIV. táblán.)

215. **Arabeszkes usakszőnyeg.** (Úgynevezett Holbein.) Vörös tükrét sárgásszínű, palmettás arabeszkdísz tölti ki, keretében kék alapon vörös medaillonok sorakoznak. 102×150. XVI. század.

216. **Kubaszőnyeg,** sötétkék tükrében indákkal kapcsolt színes rozetták és palmettákkal, közben kampós virágdísz. Keskeny, háromsávos, indás kerettel. 162×88. XVII. század.
(Illusztrálva a XXXIV. táblán.)

217. **Kubaszőnyeg,** sötétkék tükrében indákkal kapcsolt rozetta- és palmettadísz közt kampós virágok, keretében vörös alapon egy-egy rozetta és madár váltakozik. 118×275. XVII. század vége.

218. **Szennészőnyeg,** tükrében fekete alapon sűrűrajzú, stilizált virágdísz sorakozik, rozettásdíszű kerettel. 120×160. XVIII. század.

219. **Kis bocharaszőnyeg,** tükrében vörös alajon hat sorban mértani rajzú nyujtott rozetták, geometrikus kék dísszel. 110×136. XVIII. század.

220. **Nagy szultánszőnyeg. (Középrész.)** Piros alapon az egész felületét kitöltő rozettás, palmettás és sarlóleveles indadísz közt kisebb és nagyobb kékalapú medaillonok helyezkednek el. A nagy medaillonokban az alaphoz hasonló díszítés, a kisebb medaillonokban pedig tulipános, rozettás és szekfűs díszítés tölti ki a teret. Török szultáni manifaktura. 297×402. XVI. század vége.

221. **Sirvánszőnyeg,** barnás színezésű rajzzal, tükrében két kampósdíszű, négyzetes medaillon, keretében fűrészesrajzú rozetták sorakoznak. 108×200. XIX. század közepe.

222. **Heráti szőnyeg,** tükrében sötétkék alapon indákkal kapcsolt palmetták, keretében sárga alapon sarlós levelek közt elhelyezett palmetták sorakoznak. 98×116. Perzsa, XVII. sz.
(Illusztrálva a XXXIV. táblán.)

223. **Perzsa állatos szőnyeg,** sötétkék alapon stilizált fák közt elhelyezkedő állatalakokkal és madarakkal, pirosalapú, keskeny, stilizáltrajzú kerettel. 120×222. XVII. század.
(Illusztrálva a XXXIII. táblán.)

224. **Négyoszlopos imaszőnyeg,** hármas vörös imafülkével, fehér boltmezőjében sarlós levelekkel, szekfűsdíszű, medaillonos kerettel. 120×174. Ladik, XVII. század.
(Illusztrálva a XXXII. táblán.)

225. **Kis szumákszőnyeg,** tükrében virágdísz közt három négyágú medaillon, pirosalapú, keskeny, rozettás kerettel. 72×132. Kaukázus, XVIII. század.

226. **Szamarkandszőnyeg,** tükrében vörös alapon, kínai jellegű kék arabeszkek közt, fehérrajzú rozetták sorakoznak, sötétkékalapú, indákkal kapcsolt rozettás kerettel. 175×310. XVIII. század vége.

227. **Ú. n. lengyel szőnyeg,** rózsaszín selyem alapon arannyal és ezüsttel átszőtt palmettás dísz sorakozik, váltakozó helyzetben. Keskeny, stilizáltrajzú kerettel. 85×138. Perzsa, XVII. század.
(Illusztrálva a XXXV. táblán.)

228. **Heráti szőnyeg,** kis tükrében fekete alapon inda- és palmettadísz. Nagy szőnyeg részlete. Széles keretében kisebb és nagyobb palmetták. 162×268. 1600 körül.
(Illusztrálva a XXXIV. táblán.)

229. **Állatos szőnyeg,** piros tükrében nagy palmetták közt futó oroszlán- és zebúalak, kétszer ismétlődve, keretében barna alapon gazdag indákkal kapcsolt palmettadísz. 138×200. Ispahan, 1600 körül.
(Illusztrálva a XXXI. táblán.)

230. **Barokkosrajzú imaszőnyeg,** vörös alapon kétoszlopos fülke, lecsüngő lámpával, virágosdíszű kerettel. 100×164. XVIII. század vége.

231. **Kazula,** középsávján fehér selyem alapon színes applikáció: kosár virágokkal, oldalrésze későbbi. Magyar, XVIII. század eleje.

232. **Verdur.** Középső mezőjében, fák közt vár és különféle stilizált állatalakok. Keretében gyümölcsdísz, alakokkal váltakozik. 332×312 cm. Flamand, Enghien modorában, XVI. század.

III.

BÚTOROK

(241—328.)

241. **Asztal,** tölgyfa, gazdag faragott díszítéssel. Négy balluszteres, bakos lábbal. A német-alföldi bútorok formájára. XIX. század.

242. **Alacsony szekrény,** haboskőris, diófarészletekkel. Egyajtós homloklapján négyoszlopos építészeti tagozás, két faragott medaillonnal, alsó részében három fiók. Délnémet, XVII. század eleje.

243. **Fali konzolszekrény,** hársfa, faragott díszítéssel, két pilaszterrel és két kazettával, tagozott ajtóval. Német, XVII. század.

244. **Mosdószekrény, konzolon nyugvó felsőrésszel,** diófa, arabeszkes berakással. Tirol, XVII. század eleje.

245. **Magas mosdószekrény,** kőrisfa, különféle fákkal berakott. Hármas osztású építészeti tagozású homloklappal, középrészén mélyített fülke. 1619-es évszámmal. Tirol, XVII. század eleje.

246. **Hosszúkás asztal,** diófa, faragott akantusleveles és maszkosdíszű két bakos lábbal, mely faragott hevederrel van kapcsolva. Olasz, XVII. század.

247. **Láda,** hársfa, berakott díszítéssel, homloklapján négy fülkében arabeszkek, A. C. G. betűk, 1685-ös évszám és fölötte indás friz, szarvast üldöző kutyákkal. Tirol, XVII. század második fele. *(Illusztrálva a XXXIX. táblán.)*

248. **Ebédlőszekrény,** diófa, faragott és aranyozott díszítéssel. Építészileg tagozott homloklapját négy herma által tartott párkányzat díszíti, közben három ajtó, kettőn oroszlánfejes maszk, egyen címerpajzs. Az ajtók felett egy-egy kisebb fiók. Bologna, XVII. sz.

249. **Emeletes díszszekrény,** diófa, faragott díszítéssel. Két hermával, sassal és két gyermekalakkal díszített pilaszteres homloklapján két ajtó nyílik egymás felett. Velence, a XVII. század stílusában.

250. **Emeletes szekrény,** diófa, gazdag, faragott díszítéssel. Hasonló a 249. számhoz.

251. **Fiókos szekrény,** fényezett piramis-mahagóni, gazdag, aranyozott, rokokóstílű bronzveretekkel, négy fiókkal. Francia, Louis Philippe.

252. **Karosszék,** fényezett diófa, síma felülettel. Biedermeier.

253. **Láda,** tölgy- és fenyőfa, arabeszkes, berakott díszítéssel. Homloklapját háromosztású, pilaszteres építészeti formák tagozzák. 1663-as évszámmal. Alsó részében három fiók. Tirol, XVII. század.

254. **Keskeny, alacsony szekrény,** diófa, két berakott pilaszteres díszítéssel. Tirol, a XVII. század stílusában.

255. **Keskeny, alacsony szekrény,** fenyőfa, gazdag berakott díszítéssel, építészetileg tagozott ajtaján kétfejű sas. Belsejében, 12 fiók közt, kis ajtós fülke. 1701-es évszámmal. Tirol, 1701.

256. **Ebédlőszekrény,** tölgyfa, csavaros oszlopokkal, négy ajtóval és faragottdíszű két fiókkal. Németalföld, XVII. század.

257. **Szalonszekrény,** diófa, aranyozott rokokó, bronzveretekkel. Kihajló homloklapja kétajtós, felette egy fiókkal. Német, XVIII. század.

258. **Ovális szalonasztal,** mahagónifa, bronzveretekkel. Empire-stílus. XIX. század.

259. **Alacsony írószekrény,** diófa, virágindás csontberakással, bronzveretekkel. Olasz, XVIII. század.

260. **Díszszekrény,** diófa, faragott díszítéssel, kétszárnyas, oroszlános konzolon nyugvó szekrény, ajtaja lenyíló, rajta domborműves csatajelenet. Kétoldalt alakosdíszű pillérek. Belseje osztott fülkékkel és fiókokkal. Olasz, reneszánsz-stílus.

261. **Emeletes díszszekrény,** diófa, gazdag faragott díszítéssel, alsórésze kétajtós és három hermával díszített. A felsőrész lenyíló ajtaján domborműves jelenet: egy város kulcsainak átadása. Kétoldalt alakosdíszű pillérekkel. Olasz, késő reneszánsz-stílusban.

262. **Asztal,** tölgyfa, faragott és aranyozott, barok akantuszleveles díszítéssel, négy patába végződő hajlott lábbal. Magyar, Mária Terézia kora, XVIII. század.

263. **Kétajtós alacsony szekrény,** különféle keményfából, berakott díszítéssel. Építészetileg tagozott homloklapját két dudoros tagozású oszlop szegi. Osztrák, XVII. század.

264. **Ebédlőszekrény,** diófa, berakott díszítéssel. Építészetileg tagozott homloklapján az alsórészt három herma díszíti, közben két ajtóval. Hasonlóan díszített felsőrészét két gömböstagozású oszlop támasztja alá. Osztrák, késői reneszánsz. XVII. század.

265. **Emeletes díszszekrény,** tölgyfa, gazdag faragott díszítéssel. Három hermával tagozott alsórésze kétajtós. Szakállas hermákkal alátámasztott felsőrésze háromajtós tagozású. Németalföldi reneszánsz-stílusban.

266. **Ellenző,** négyrészes, egy-egy lapján aranylakk keretben, feketelakk alapon, arany színben kínai modorú aranylakk tájkép- és virágdísszel. Aranyozott bronzverettel. Hollandia, XVIII. század.

267. **Két konzolasztal tükörrel,** hársfa, faragott és aranyozott gazdag rokokó-díszítéssel, zöld, festett márványozású lappal. Velence, XVIII. század.

268. **Lakkszekrény,** négy hajlott lábon nyugvó kétajtós szekrény, belsőrésze fiókos. Felületét feketelakk alapon kínai modorú tájkép díszíti, arany színben. Bronzverettel. A XVIII. századi hollandus lakkszekrények modorában.

269. **Lakkszekrény,** kétajtós, kínai modorú négy hajlott lábon áll. Egyszerű fekete- és aranylakk díszítéssel. A németalföldi lakkszekrények modorában.

270. **Díszszánkó,** faragott és részben aranyozott fa. Talpa delfinfejes, kagylós kosarát két szirén támasztja alá. Olasz, XVIII. század.

271. **Lakkasztal,** hosszúkás négyszögű lapján fekete lakk alapon, arany színben, kínai modorú tájkép. Négy hajlott lábbal. Hollandi, XIX. század.

272. **Kétajtós nagy ruhaszekrény,** diófa, berakott díszítéssel, három csavaros oszloppal. Ajtaján berakott kartusos keretben oroszlán- és tigrispár. Osztrák, XVIII. század.
(Illusztrálva a XL. táblán.)

273. **Alacsony kétajtós szekrény,** különféle keményfából, berakott és faragott díszítéssel. Építészetileg tagozott homlokzatát három konzolon nyugvó oszlop és két angyalfej díszíti. Délnémet, XVII. század.

274. **Konzolasztal,** faragott hársfa, kék-fehér színezéssel. Az indásdíszű kávát pálmaleveles konzol támasztja alá. Velence, XVIII. század vége.

275. **Keskeny konzolasztal,** fenyő- és hársfa, faragott és aranyozott részletekkel, két mellső lába női hermaidomú. Lapját piros bársony borítja. Velence, 1800 körül.

276. **Két szék,** tölgyfa, esztergályozott lábakkal, faragott leveles támladísszel. XIX. század.

277. **Két karosszék,** mahagónifa, zöld bőrkárpitozású üléssel. Chippendale modorban.

278. **Két támlásszék,** hársfa, faragott barokdíszű támlával és pirosmustrás kárpitozású üléssel. XVII. századi olasz barok-stílusban.

279. **Két támlásszék,** hasonló a 278. számhoz.

280. **Ovális asztal,** jávorfa, diófaszínre fényezett két balluszteres lábbal. Biedermeier.

281. **Íróasztal,** fekete lakk, kínai modorú arany díszítéssel, homloklapján hét fiók, bőrborítású fedőlapján fiókos polc. Bécs, 1850 körül.

282. **Asztal,** feketére pácolt fa, csontberakással. Négyszögű lapja két lantidomú, bakos lábon nyugszik. Olasz, késő reneszánsz-modorban.

283. **Csillár,** faragott és aranyozott fa, rajta hat női herma tartja a tizenkét világítótestet. Olasz empire.

284. **Konzolos üvegszekrény,** fekete fa, faragott és aranyozott barokstílű részletekkel. Osztrák.

285. **Nagy redős ellenző,** feketére pácolt faalapon kínai modorú aranylakk tájkép.

286. **Konzolasztal,** fehér márványlappal, faragott és aranyozott fa, két akantuszleveles díszű hajlított lábbal. Olasz, barok.

287. **Falikonzol,** faragott és aranyozott fa. Hasonló a 286. számhoz.

288. **Négyszögű szalonasztal,** fekete berakott díszű márványlappal. Fekete faalapon gazdag Louis XVI. stílű bronzveretekkel. Lapján színes florenci modorú márványberakás. Olasz.

289. **Egyajtós szekrény,** diófa, berakott jávorfadíszítéssel. Steindl műhelyéből. Pest, biedermeier.

290. **Fiókos szekrény,** diófa, gazdag faragott akantuszleveles, korabeli díszítéssel. Rézgombos négy fiókkal. Északolasz, XVII. század.

291. **Kis fiókos szekrény,** diófa, hajlott homloklappal, rokokó bronzveretekkel. Alsórésze kétajtós. Olasz, XVIII. század.

292. **Kártyaasztal,** haboskőrisfa, négyszögű lapja négy keskenyedő lábon áll, négy kis fiókkal. Magyar, biedermeier.

293. **Asztal,** tölgyfa, faragott díszítéssel, négy akantuszleveles, balluszteres lábbal. Hollandi, késő reneszánsz-stílusban.

294. **Alacsony szekrény,** tölgyfa, faragott díszítéssel, két női hermával. Két ajtaján egy-egy lovag alakjával.

295. **Nagy ruhaszekrény,** diófa, berakott díszítéssel. Ajtaján berakott rokokókeretben pásztor és pásztornő alakja. Letompított sarkán egy-egy fülkébe helyezett allegórikus nőalak. Osztrák, XVIII. század.

296. **Emeletes szekrény,** diófa, szalagos berakással. Homorú homloklapú, alsórésze háromfiókos, felsőrésze két üvegajtóval. Magyar, XVIII. század II. fele.

297. **Szalónbútorkészlet,** fehérre festett fa, faragott és aranyozott részletekkel. Aubusson-kárpitozással. Egy nagy kanapé, 4 karosszék, 4 szék, egy asztal fehér márványlappal, 2 konzolasztal. Louis Philippe. *(Illusztrálva a XXXVIII. táblán.)*

298. **Szalónbútorkészlet,** fehérre festett fa, faragott és aranyozott részletekkel. Aubusson-kárpitozással. Egy nagy kanapé (Aubusson-kárpitozás nélkül), 2 karosszék, 2 szék, egy asztal fehér márványlappal. Louis Philippe.

299. **Két kandelláber,** öntött sárgaréz, gömbös tagozású szárral, kerek talppal és tányérral. Villamos világításra berendezve. Német.

300. **Kerekasztal,** faragott és aranyozott fa, egyoszlopos lába triposzban végződik. Neobarok.

301. **Nagy kerekasztal,** keményfa, gazdag faragott díszítéssel. Pereme áttört szőlőindás díszítésű, kerek lapja faragott baluszteres száron nyugszik, alul keresztidomú talppal. India.

302. **Széles ágy,** tölgyfa, redős léckeretezéssel és faragott angyalfejes díszítéssel. Német, XVII. század stílusában.

303. **Széles ágy,** diófa, fekete részletekkel, barokvonalú fejléccel.

304. **Karosszék,** diófa, faragott, akantuszleveles kartámlával és csigásdíszű hevederrel. Támlája selyembrokát. Olasz, XVII. század.

305. **Két karosszék,** bükkfa, hasonló a 304. számhoz. Zöldmustrás bársonykárpitozással. Olasz.

306. **Két karosszék,** bükkfa, hasonló a 304. számhoz. Zöldmustrás bársonykárpitozással. Olasz.

307. **Két karosszék,** bükkfa, hasonló a 304. számhoz. Barna bársonykárpitozással. Olasz.

308. **Támlásszék,** tölgyfa, csavaros lábakkal, angyalfejes támlával. Ülése zöld bársonnyal, támlája sárga selyemmel kárpitozott. Olasz, XVII. század stílusában.

309. **Karosszék,** feketére festett fa, aranyozott részletekkel. Ovális támlája és ülése zöldalapú selyemmel kárpitozott. Olasz, Louis XVI.

310. **Éjjeliszekrény,** diófa, ón berakással, fiókos és csavaros oszlopos felső támlával. Olasz, XVIII. század.

311. **Két nagy karosszék,** kora barok, faragott díszítéssel, akantuszlevelekkel és csigákkal. Az egyik oroszlánmustrás, a másik sávos zöldes kárpitozással. Velence, XVII. század.

312. **Nagy trónszék,** diófa, X-alakú lábakkal, oroszlánfejes és akantuszleveles díszítéssel, bőr üléssel. Olasz, reneszánsz stílusban.

313. **Díszszánkó,** faragott fa. Feketére festett és részben aranyozott rokokó dísszel, felületén Vernis Martinmodorú mitológiai jelenetek. Német, XVIII. század.

314. **Láda,** diófa, gazdag indásdíszű faragott homloklappal. Északolasz, XVII. század vége.

315. **Láda,** diófa, faragott, késő reneszánsz díszítéssel, két végén akantuszleveles pilaszter, közben három kerek és két kisebb rozetta. Olasz, XVII. század.

316. **Emeletes írószekrény,** dió és nyárfa, berakott szalagos díszítéssel, bronz veretekkel. Alsórésze négyfiókos, felette ferde, felnyitható írólappal, fiókos osztású felsőrészén két üvegajtó. Olasz, XVIII. század vége.

317. **Karosszék,** tölgyfa, faragott barok stílusú díszítéssel, csavaros lábakkal és támlával, nádfonatos. Angol.

318. **Állótükör,** hársfa, faragott díszítéssel, talapzattal, két hermával és forgatható tükörkerettel. Olasz, késő reneszánsz stílusban.

319. **Baluszteres pohárszék,** tölgyfa, faragott, levelesdíszű, két fiókkal és egy polccal. XIX. század.

320. **Szalon díszszekrény,** színes lakkdíszítéssel, négy XIV. Lajos stílusú lábon nyugvó talapzat hordja a kétajtós bronzveretes szekrényt. Felületén fehér alapon egy-egy színes kínai modorú jelenet. Az ajtó belső felületén vöröslakk alapon aranylakk díszítés. Vízparton álló lúdpár és tájkép épületekkel. Belseje több kisebb fiókra osztott vöröslakk alapon arany díszítéssel. 115 cm széles, 165 cm magas. Hollandia, XVIII. század első fele.
(Illusztrálva a XL. táblán.)

321. **Nagy füles karosszék,** faragott és aranyozott fa, barok díszítéssel, csigás hevederekkel, lábakkal és kartámlával, piros damaszt kárpitozással. Olasz, Louis, XIV.

322. **Füles karosszék,** faragott és aranyozott fabaluszteres Louis XVI. lábakkal, nagy mustrás, piros damaszt kárpitozással. Olasz, Louis, XVI.

323. **Karosszék,** faragott és aranyozott fa, négyzetes baluszteres lábakkal, akantuszleveles és csigás kartámlával, piros, nagymustrás damaszt kárpitozással. Olasz, Louis, XIV. stílus, 1850 táján.

324. **Empire bútorkészlet:** egy nagy kanapé, két kis kanapé, egy konzolasztal és nyolc szék. Fehérre festett fa, faragott és aranyozott díszítéssel. A kanapék kéksávos damaszt kárpitozással. Magyar. *(Illusztrálva a XXXIX. táblán.)*

325. **Hosszúkás asztal,** fehérre festett fa, faragott és aranyozott empire (palmettás) díszítéssel, lefelé keskenyedő, tagozott négy lábbal. (Lapja hiányzik.) Magyar, empire.

326. **Négyszögű asztal,** fehérre festett fa, faragott és aranyozott Louis XVI. díszítéssel, keskenyedő lábakkal. (Lapja hiányzik.) Magyar, Louis XVI.

327. **Hosszúkás konzolasztal,** faragott és aranyozott fa, empire díszítéssel, lefelé keskenyedő tagozott kerek lábakkal. (Lapja hiányzik.) Magyar, empire.

328. **Karosszék,** faragott és aranyozott fa, Louis XVI. díszítéssel. Piros damaszttal kárpitozva. Francia.

IV.

KÜLÖNFÉLÉK

(329—374.)

329. **Lovagi vértezet.** Kovácsolt vas, rákfarkas részletekkel. Teljes felszerelés. (A térdvért hiányzik.) Barnára pácolt négyzetes fatalapzaton. Német, XVI. sz. stílusában.

330. **Lovagi vértezet.** Kovácsolt vas. A mellvért alsórésze rákfarkas, a mell közepén egyenszárú kereszt van trébelve. Teljes felszerelés. Barnára pácolt négyzetes fatalapzaton. Német, a XVI—XVII. sz. stílusában.

331. **Lovagi tornavértezet.** Kovácsolt vas, bordázott felülettel, a mellvérten kampós lándzsatartóval. Teljes felszerelés. Barnára pácolt négyzetes fatalapzaton. Német, a XVI. század stílusában.

332. **Lovagi vértezet.** Kovácsolt vas. Teljes felszerelés. Mellvért több részből. Áttört, kiugró dísszel. Barnára pácolt négyzetes fatalapzaton. Német, XVI. sz. stílusában.

333. **Kupa,** ónfedővel és füllel, fajánsz, testén kóbaltkék színben Madonna alakja. Német, XVIII. század.

334. **Chanuka-mécses,** ezüst, négy hajlott lábon áll, hátlapján trébelve hétágú gyertyatartó két szarvassal. XVIII. század vége.

335. **Nagy kútcsoport,** öntött bronz, zöldes patinával, középen sárkánnyal küzdő férfialak, faunokból, nimfákból, szirénekből és tengeri lovakból álló mellékalakokkal és kagylókkal. Olasz, XIX. század. Eredetileg a tőketerebesi kastély parkjában volt felállítva, négykaréjos medencében, a főalak kiemelkedő oszlopos tálon állott, peremén négy faun volt elhelyezve, ülő helyzetben. Az oszlop körül csoportosult négy szirén, amelyek a vizet a kagylós csészébe folyatták, amely kagylókat négy tengeriló tartotta. A szökőkút peremén helyezkedett el hat nagyobb, ülő faun.

336. **Amorett-szobor,** öntött bronz, négyzetes talapzaton áll, barnás patinával. Olasz, XIX. század.

337. **Toldi Miklós a farkasokkal.** Talajt ábrázoló talapzaton, a farkasokkal küzdő, ruhátlan Toldit ábrázolja. Fadrusz János műve.

338. **Két császár** mellszobra, fehér márvány, babérkoszorúval övezett fejjel. Olasz, XIX. század első fele.

339. **Két allegórikus nőalak,** hársfaszobor, színezve és aranyozva. Az élénkmozdulatú egyik nőalak lábánál sárkány. Magyar, XVIII. század.

340. **Antik nőalak,** öntött bronz, kerek talapzaton, álló helyzetben, élénkmozdulatú kezekkel. Antik után. Olasz, XIX. század.

341. **Mária kíséretével a kereszt tövében.** Színezett hársfaszobor. Mária állóhelyzetben, fájdalomtól megtörten a kereszt felé fordul, két kezét összekulcsolva, mögötte egy tömbből faragva egy férfi és három nőalak. 73 cm magas. Délnémet, 1500 körül.
(Illusztrálva a XXX. táblán.)

342. **Krisztus sírbatétele.** Színezett és aranyozott hársfacsoport. Krisztusnak földön levő teste, sirató férfi és női alakokkal. Délnémet, 1520 körül. *(Illusztrálva a XXX. táblán.)*

343. **Madonna dombormű.** Színezett stukkó, a gyermekét tápláló Máriát ábrázolja ülő helyzetben. 77 cm magas. Firenze, XVI. század. *(Illusztrálva a XXX. táblán.)*

344. **Két ülő angyalka.** Fehér márvány. Kezükben egy-egy címerpajzsot tartanak. Német, Hans Daucher műve, XVI. század. *(Illusztrálva a XXXI. táblán.)*

345. **Címeres kartus,** faragott, színezett és aranyozott fa, közepén oroszlán és unikornis által tartott angol címerpajzs. HONI· SOIT· QUI· MAL· Y· PENSE· A térdszalagrend jelmondata.

346. **Két kandallódísz,** öntött bronz, Louis XVI. modorú díszítéssel. Francia, XIX. század.

347. **Állóóra,** öntött bronz és lakk, négyzetes aranylakkdíszű feketelakk alapon, két japán férfialak (ruházata lakkfestésű dísszel) tartja a dobalakú óraházat, tetején ülő nőalak. Az óraszerkezet jelzése: Etienne Le Noir A Paris. Az állvány japán munka, szerkezete francia. XVII. század.

348. **Nagyváza,** hársfa, festett fehér alapon, színes barokmodorú lakk díszítéssel. Hollandia, XVIII. század.

349. **Fegyverzet:** sisak, két lándzsa, kerek paizs és karvért, vasarabeszkes és figurális aranytausirozással. Zöldaplikációs bőrtokkal a kézvédő és a sisak rézsére. Perzsa, XVII—XVIII. század.

350. **Kerek pajzs,** kovácsolt vas, maratott díszítéssel, domború lapján lovagfelvonulás. Német, XVII. század stílusa.

351. **Kerek díszpaizs,** kovácsolt vas, maratott díszítéssel, sugaras mezőkben egy-egy lovag alakjával. Német, XVII. század stílusa.

352. **Kerek paizs,** kovácsolt vas, sugaras bordázattal. Német, XVI. század stílusa.

353. **Kerek díszpajzs,** kovácsolt vas, maratott díszítéssel, négy medaillonnal. Német, XIX. század.

354. **Csúcsos paizs,** kovácsolt vas, maratott díszítéssel, lovascsata jelenettel. Német, XVII. század stílusa.

355. **Csúcsos paizs,** kovácsolt vas, maratott ornamentális dísszel. XVII. század stílusa.

356. **Kartusidomú pajzs,** maratott indás díszítéssel, medaillonnal. XIX. század.

357. **Kerek paizs,** kovácsolt vas, maratott arabeszkes dísz közt lovas alakokkal. Perzsa.

358. **Kis kerek paizs,** kovácsolt vas, vésett díszítéssel, lovas alakokkal és felirattal. Perzsa.

359. **Mellvéd,** kovácsolt vas, maratott indás díszítéssel. Német, XVII. század stílusa.

360. **Mellvéd,** kovácsolt vas, maratott groteszk díszítéssel. Német, XVII. század stílusa.

361. **Mellvéd,** kovácsolt vas, bordás felülettel. XVII. század stílusa.

362. **Sisak,** kovácsolt vas, körteidomú, maratott díszítéssel. XIX. század.

363. **Tornasisak,** kovácsolt vas, síma taréjjal.

364. **Tornasisak,** kovácsolt vas, bordázott felülettel.

365. **Tornasisak,** kovácsolt vas, csavarosszélű tarajjal.

366. **Tornasisak,** kovácsolt vas, bordás felülettel.

367. **Különféle fegyverek.** 15 darab.

368. **Alabárd.** 10 darab.

369. **Alabárd.** 10 darab.

370. **Alabárd.** 13 darab.

371. **Különféle fegyverek.** 6 darab.

372. **Mély tálka,** porcellán, oldalán en camaieu festve alvó amorett pár. Meissen, 1765 körül.

373. **Két tűzbak,** kovácsolt vas, csigás díszítéssel. Olasz.

374. **Kupa,** ónfedővel és füllel, fajánsz, testén kék színben medaillon, épületekkel. Német. (Nürnberg) XVIII. század eleje.

I.

BILDER

(1—184).

Salomon Adler, XVIII. Jahrhundert

1. **Bildnis eines Geigenkünstlers.** Stehende Halbfigur, nach vorne gewendet. Der Kopf etwas nach links gerichtet. Offener brauner Mantel und auf der Brust geöffnetes weisses Hemd. Auf dem Haupte brauner Hut. Der linke Arm aufgestützt. In der Hand hält er die Geige. Der linke Arm herabhängend. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 36×29.

(Tafel XXIV.)

Englischer Maler, XVIII. Jahrhundert

2. **Landschaft mit Fluss.** Rechts im Vordergrunde, am Ufer Gebüsch. Links am langsam ansteigenden Ufer grosse Laubbäume. Vor ihnen Kühe und am Rande des Wassers ein Reiter, seinen Schimmel tränkend, im Gespräch mit dem neben ihm stehenden Hirten. Rechts am Ufer Mühle. Im Hintergrunde am Ufer Bäume. Sonniger Himmel mit leichten Wolken. Leinwand, 195×254. *(Tafel XIII.)*

In der Art des Evalista Baschinis, XVII. Jahrhundert

3. **Stilleben.** Auf einem mit Perserteppich bedeckten Tisch, in blauweisser Fayence-Schüssel, Fasan, Nautiluskelch, Weintrauben, in Silberschüssel halb aufgeschnittene Zitrone, in einem Korbe Aepfel und am Rande des Korbes ein Papagei. Dunkler Hintergrund. Leinwand, 90×112.

Wiener Schule, XVIII. Jahrhundert

4. **Feiertag.** Zu beiden Seiten des Mittelgrundes und im Hintergrunde die Gebäude des Dorfes. Links die Kirche. Im Vordergrunde und vor der Kirche eine grosse Anzahl von Männern, Frauen und Kindern. Hinter den Gebäuden Bäume. Wolkiger Himmel. Kupfer, 24×31.

5. **Winter.** In der Mitte ein sich gegen den Hintergrund schlängelnder zugefrorener Fluss. Rechts Bäume. Im Hintergrunde Kirche und Windmühle. Links Häuser und Turm. Auf dem Eisspiegel Schlittschuhläufer. Eichenholz, 16×23.

Wiener Schule, Anfang des XVIII. Jahrhunderts

6. **Wald.** Links grosse Gruppe von Laubbäumen Rechts, hinter einem Baume mit kahlem Stamme, Tannen. Davor laufender Hund. Etwas weiter hinten nach links Mann und Frau auf dem Boden sitzend, und ein Hund. Vorne links zwei Hirschböcke und eine Hirschkuh. Leinwand, 75×91.

Wiener Schule, Anfang des XIX. Jahrhunderts

7. **Blumenstrauss.** Auf einem braunen Tisch in einem Glase Orchideen, Nelken, Stiefmütterchen, Windlinge, blaue Hyazinthen, gelbe Lilien und auf diesen Schmetterling. Bräunlich-grauer Hintergrund. Leinwand, 47×38.

William Joseph J. C. Bond. Copie nach Simon Koster de (1767—1831)

8. a) **Bauermädchen.**

   b) **Schäferbub.**
   Färbige Mezzotinto. 51×39. Bezeichnet: Painted in grayons by S. De Koster. — Engraved by W. Bond.

Carlo Bononi
(geb. 1569, gest. 1632)

9. **Maria mit Heiligen.** Links im Vordergrunde der Hl. Marcus, sich mit dem rechten Arm an den Löwen lehnend, mit dem Evangelium. In der Rechten eine Schreibfeder. Hinter ihm zwei Mönche. Rechts ein kniender Mönch und ein Geistlicher mit Palmzweig, im Messgewand. Alle blicken in die Höhe, wo zwischen den Wolken Mariens sitzende Figur in weissem Gewande mit blauem Mantel sichtbar ist. Sie hält in ihrem Schosse das Kind, das in seiner Rechten zwei Skapuliere hält und die Linke zum Segen hebt. Um die Häupter der himmlischen Gestalten Licht und Cherubine. Leinwand, 270×126.
   (Tafel XXVII.)

Adrian Frans Boudewyns
(geb. 1644, gest. 1711)

10. **Station.** Im Vordergrunde Männer, Frauen, Kinder, ein Reiter, mit einem Schimmel bespannter gedeckter Karren. Weiter hinten unter einem Baum sitzende Figuren, abladender Heuwagen und dahinter Gebäude. Rechts Aussicht auf eine fernliegende Ortschaft. Kupfer, 22×18. *(Tafel XXII.)*

Art des Dionysius Calvaert
(geb. 1545, gest. 1619)

11. **Christi Geisselung.** Unter einem Steingewölbe steht, links der an die Säule gebundene Heiland, halb von vorne dargestellt. Von den rechts stehenden Schergen schlägt ihn der eine, rotgekleidete mit Peitsche, der andere, blaugekleidete mit Ruten. Vorne kniet ein dritter, der seine Ruten bindet. Rechts, in gelblich braunem Kleide ein Mann mit grauem Barte, der sich warnend zu den Schergen wendet. Hinter ihm eine Fackel. Kupfer, in einer bemalten Holzrahmen, 57×40.

Francesco Casanova (geb. 1727, gest. 1805) ?

12. **Reiterschlacht.** Drei Kurutzen galoppieren von rechts hervor. Zwei davon mit gezogenem Säbel, der hintere mit Standarte. Links vier Dragoner. Zwei davon gleichfalls nach links galoppierend. Der eine schiesst auf den angreifenden Kurutzen zurück. Im Hintergrunde rechts, hinter Rauchwolken der Turm einer Burg. Links Handgemenge und auf einem Hügel Turm. Leinwand, 36×46.

13. **Reitertruppen.** Im Vordergrunde links eine Truppe von gepanzerten Reitern mit roter Fahne. Vor ihnen ein Offizier auf dunklem Fuchs. Rechts ein sich dem Hintergrunde zu bewegender Hornist. In einiger Entferung gegen den Hintergrund ziehende Reitertruppe. Bewölkter Himmel. Links dunkle Rauchwolken. Leinwand, 35×46

Im Stile de Casanova

14. **Reiterschlacht** Zwei feindliche Schaaren in Handgemenge. Vorne rechts niedergebrochener Schimmel und sein jammernder Reiter. Hinter diesen auf einem dunklen Fuchs sein Gegner, nach links galoppierend. Ein Reiter schiesst vom Hintergrunde mit einer Pistole nach ihm. Links im Hintergrunde dunkle Rauchwolke. Leinwand, 29×35.

15. **Reiterschlacht.** Im Vordergrunde linkshin gewandter niedergebrochener Schimmel und sein Reiter. Dahinter ein nach links galoppierender Reiter in schwarzem Panzer, den ein anderer in rotem Waffenrock mit Pistole verfolgt. Im Hintergrunde Handgemenge. Dunkle Rauchwolken. Leinwand, 28×38.

16. **Reiterschlacht** Im Vordergrunde rechts ein niedergebrochener Fuchs und sein Reiter, gegen den die im Mittelgrunde sichtbaren drei feindlichen Reiter vordringen. Im Hintergrunde kämpfende Gruppen und dunkle Rauchwolken. Leinwand, 29×35.

17. **Reiterschlacht.** Im Vordergrunde ein niedergebrochenes scheckiges Pferd und sein Reiter. Hinter ihm nach links galoppierender Reiter auf einem Schimmel, auf den ein gleichfalls rach links galoppierender, einen Fuchsen reitender Krieger seine Pistole abschiesst. Im Hintergrunde kämpfende Massen und Rauchwolken. Leinwand, 26×35.

Valerio Castello (1625—1659) ?

18. **Raub der Proserpina.** Goldener Wagen, von zwei dunkelgraunen Pferden, die aus ihren Nüstern und dem Maule Feuer speien, von den Wolken herab nach links gezogen. Im Wagen Pluto mit braunem Haar, Bart und Schnurrbart und einem roten Mantel. In seinem Schoosse die fast ganz nackte, wehschreiende Proserpina. Um ihr rechtes Bein windet sich ein hellblaues Gewand und eine Girlande. In der Luft der fliegende Amor mit blumenbekränzter Gabel. Die Pferde werden von zwei Amoretten mit brennenden Fackeln angespornt. Dunkle Wolken, die links durch Feuer rot gefärbt werden. Leinwand, 122×160. *(Tafel XVII.)*

Schule des Giovanni Benedetto Castiglione (1616—1670)

19. **Der Hl. Hieronymus.** Auf der Spitze eines Hügels, in der Mitte, der schlafende Heilige. Neben ihm rechts der Löwe und links der aufgezäumte Esel. Hinter dem Löwen rechts,

zwischen Bäumen, Grabsteine. Im Hintergrunde eine felsige Landschaft mit Gebäuden. Am blauen Himmel weisse Wolken. Kupfer, 32×43.

Nachfolger des Correggio, XVII. Jahrhundert

20. **Christi Geburt.** Freie Kopie mit bedeutenden Aenderungen nach dem Christi Geburt darstellenden Bild des Antonio Allegri-Correggio in der Dresdener Gallerie, in einem vergoldeten Rahmen aus dem XVIII. Jahrhundert. Holz, 62×47. *(Tafel XV.)*

Charles Cottet

21. **Der Schimmel.** Im Vordergrunde, auf dem Rasen ein etwas nach links gewendeter weidender Schimmel. Im Hintergrunde der trübgrüne Meeresspiegel. Rechts eine vorspringende Halbinsel. Bewölkter Himmel. Bezeichnet links unten: Ch. Cottet. Pastell, 65×92.

Nach Lukas Cranach (1472—1553)

22. **Bildnis von Dr. Martin Luther.** Halb nach rechts gewendete Halbfigur in schwarzem Rock mit rotem Kragen und mit braunem Pelz verbrämten gelben Mantel mit weisser Kehrseite. Die Hände, die ein Buch halten, auf einer Brustlehne. Dunkelgrüner Hintergrund. Rechts in der unteren Ecke unleserliche Signatur. Leinwand, 65×63.

Ludwig Deák—Ébner

23. **Aus Szolnok.** Links die Theiss. Am Ufer ein Floss. Rechts am sandigen Ufer eine Frau mit einem Krug in der Hand. Im Hintergrunde die Vorstadt von Szolnok. Sonnenuntergang. Bezeichnet unten in der linken Ecke: Ebner L. Leinwand, 34×49.

24. **Arme Leute.** Auf dem Gange eines ärmlichen Hauses, rechts, längs der Wand, vier sitzende alte Frauen. Zwischen ihnen, in einer Tür, ein stehender ungarischer Bauer. Vor ihm ein kleiner Knabe vom Rücken gesehen und, sich an die Treppe des Dachbodens lehnend, ein alte Frau. Links am Geländer, auf einem Dreifuss, ein kupferner Kessel und weiter hinten, ein auf dem Boden sitzender Bauer. Bezeichnet links unten: Ebner L. Holz, 31×41.

Johann Georg Edlinger
(geb. 1741, gest. 1819)

25. **Der Trunk.** Halbfiguren-Komposition. Links ein sitzender alter Mann mit rasiertem Gesicht, in grauem Kleide mit Schirmmütze. Von rechts schmiegt sich ihm eine blonde Frau an, in grünem Kleide, mit rotem Tuch. Sie bietet ihm einen Glaskrug mit rotem Wein an. Rechts Steinkrug mit Deckel. Hintergrund: braune Wand. Leinwand, 62×80.
(Tafel XXIV.)

Franz Eisenhut
(geb. 1857, gest. 1903)

26. **Die neue Favoritin.** Im Inneren eines dunklen Saales, links Haremfrauen, teils sitzend, teils stehend oder auf Liegebetten ruhend. Rechts eine Frau in grünem Seidenkleid, in stolzer Haltung, an den Händen links von einem Neger-Eunuch und rechts von einer Frau hereingeführt. Diese küsst ihr die Hand. Unter den im Saale Befindlichen blickt die dem neuen Ankömmling am nächsten Sitzende, die von mehreren anderen umgeben ist, die

Gegnerin scharf an. Links im Hintergrunde, in einer sonnenbeleuchteten Nische mehrere Frauen am Boden sitzend, in vertraulicher Nähe. Bezeichnet unten in der linken Ecke: Eisenhut Ferenc. Leinwand. 138×212.

Anton Feistenberger
(geb. 1678, gest. 1722)

27. **Italienische Landschaft.** Felsige Berglandschaft. Rechts und links Bergabhänge und Baumgruppen. Im Vordergrunde beladenes Ochsengespann mit jubelnden Männer und Frauen, nach rechts ziehend. Vor ihm tanzende Paare. Im Mittelgrunde, über einem Bache Brücke. Darauf ein Mann und eine Frau. Rechts, zwischen den Ruinen, winkende Männer und Frauen. Im Hintergrunde, im Flusstale und rechts Gebäude und Ruinen. In der Ferne blaue Berge. Auf dem Himmel Wolken. Gegenstück des Folgenden. Leinwand, 170×223.
(Tafel IX.)

28. **Felsige Berglandschaft.** Rechts steile Felsen. Auf ihren Spitzen Ruinen. Im Vordergrunde rechts sich schlängelnder Weg mit Treibern, ruhenden und kegelspielenden Soldaten. Links Bach. An seinem Ufer Wäscherin und Mädchen mit Eimer. Im Mittelgrunde rechts Prozession nach dem Hintergrunde hinziehend. In der ferne eine Stadt, hinter der rechts Berge emporragen. Am Himmel Wolken. Gegenstück des Vorigen. Leinwand, 170×223.
(Tafel IX.)

Schule des Anton Feistenberger

29. **Berglandschaft.** Rechts Bergabhang mit Bäumen, Reitern und Fussgängern. Im Vordergrunde sitzender alter Bettler und ein kleiner Knabe. Vor ihnen eine stehende Frau. Weiter hinten nach links ein Fluss. Darüber Brücke. Am Ufer Angler. Im Mittelgrunde Gebäude. Links im Hintergrunde Berge. Am Himmel Wolken. Leinwand, 74×94.

Johann Christian Fiedler
(geb. 1697, gest. 1765)

30. **Der Arzt.** Im Vordergrunde eines Schlafgemaches, in der Mitte, in einem mit blauem Brokat überzogenen Lehnstuhl eine kranke Frau, in hellbraunem Rocke und weissverbrämtem weinroten Mantel. Rechts neben ihr steht der Arzt, in braunem Rocke, mit weisser Perücke und mit Degen. Seine Linke auf dem Pulse der Kranken. In der erhobenen Rechten das Reagenzglas. Links ein zum Frühstück gedeckter Tisch mit Geschirren, dahinter Fenster, in der Mitte, an der Wand das Selbstporträt des Künstlers (das Original im Besitze des Grossherzogs von Hessen). Rechts ein Himmelbett. Kupfer, 45×31. *(Tafel XXIII.)*

Flaemischer Maler, XVIII. Jahrhundert

31. **Fuchsjagd.** Im Vordergrunde zwei Hunde, einen Fuchs beim Felle zausend. Ein dritter läuft von rechts aus dem Walde heraus. Im Hintergrunde Bäume. Links mit Aussicht in die Ferne. Leinwand, 100×145.

Französischer Maler, XVII. Jahrhundert

32. **Die Königen Christine von Schweden.** Brustbild, halb nach rechts gewendet, mit braunen Locken, die auf die Schultern fallen. Ihre Ohrgehänge sind mit Perlen besetzt. Am Halse Perlenschnur, auf der Brust eine edelsteinbesetzte Nadel. Pastell, 43×35.

Französischer Maler, XVIII. Jahrhundert

33. **Das Brot.** Eine bis zu den Knien dargestellte, sitzende Frau, in rotem Miederleibchen, mit weissem Tuch, rechts hingewandt, Brot schneidend. Rechts im Hintergrunde weinender Knabe. Brauner Hintergrund. Leinwand, 34×20.

34. **Rosen.** Kleines Mädchen, sitzend, halb nach links gewandt, bis zu den Knien dargesellt, in rotem Rock, grünlichblauem Miederleibchen, mit Strohhut. In der Rechten, die sie im Schoosse ruhen lässt, Rosen. Ihr linker Ellenbogen auf einer Brüstung. Sie riecht die Rose, die sie in ihrer Hand hält. Bräunlich-grauer Hintergrund. Leinwand, 24×20.

35. **Gelehrter.** Halbfigur eines nach links gewandten glattrasierten Greises, über einen Tisch gebeugt, auf dem sich eine Landkarte befindet, die er mit einem, mit der Rechten vor die Augen gehaltenen Vergrösserungsglase prüft. Pelzverbrämtes schwarzes Gewand. Auf dem Haupte eine kleine rote Mütze. Dunkler grünlichbrauner Hintergrund. Leinwand, 24×20.

36. **Weinlese.** Halbfiguren von zwei, sich umschlingenden Knaben. Der vordere mit dem Rücken, der hintere, sich jenem zuneigend, hab nach rückwärts gewendet dargestellt. Er hält in der Rechten eine Traube. Seine Linke auf der Stirne seines Gefährten. Auf beiden braunes Gewand und Kappen. Ihre Schultern sind unbedeckt. Grünlich-brauner Hintergrund. Leinwand, 45×54.

Französischer Maler, XIX. Jahrhundert.

37. **Landschaft.** Links Bäume. Dahinter Bach. Am jenseitigen Ufer Weiden und hinter diesen Ebene. Bezeichnet unten in der linken Ecke: I. Dupré. Leinwand, 47×41.
(Tafel XXIX.)

Friedrich Heinrich Füger
(geb. 1751, gest. 1818.)

38. **Kaiserin und Königin Marie Luise Beatrix.** Ganze Figur, stehend, in weissem Seidenkleide, mit blauseidenem Miederleibchen und Schleppe und weissem Schleiermantel. Am Nacken breite Spitzenkrause. In ihren blonden Haaren perlenbesetztes Diadem aus Gold. Die in Handschuh gehüllte Rechte auf der Lehne des mit Purpur ausgeschlagenen goldenen Thrones. Sie berührt mit der Linken das Medaillon auf ihrem Busen. Hintergrund: Purpurvorhang, rechts auf der goldenen Tischdecke Krone. Leinwand, 206×140. *(Tafel VI.)*

39. **Totenbildnis einer Frau.** Auf dem links sichtbaren weissen Kissen ruht das mit einem weissen Tuche aufgebundene Haupt einer bejahrten toten Frau. Der übrige Teil der Leinwand ist ungedeckt. Leinwand, 53×68.

Abraham Govaerts
(geb. 1589, gest. 1626)

40. **Wildschweinhatz.** Im Vordergrunde eines dichten Waldes, rechts das fliehende Wildschwein. In der Mitte und links die hinterher stürmenden Treiber mit Stöcken, Gabeln und Horn. Vor und hinter ihnen Windspiele und Bluthund. Eichenholz, 28×37.
(Tafel XXII.)

41. **Waldlandschaft.** Links waldiger Berggipfel. Im Vordergrunde ruhender alter Mann. Vor ihm eine Frau mit Eiern im Korb und Krug, nach rechts schreitend. In der Waldestiefe zwei Hasen. Rechts im Hintergrunde Fluss mit Booten. Am jenseitigen Ufer, am Fusse der Berge, Stadt, Holz, 27×41. *(Tafel XX.)*

Nach Domenico Theotocopuli — El Greco (1548—1614)

42. **Männliches Bildnis.** Halb nach links gewandte Halbfigur eines älteren Mannes mit Spitzbart, in dunkelrotem Gewande und braunverbrämtem Mantel, mit gekraustem weissen Kragen. Dunkelgrüner Hintergrund. Eichenholz, 23×17.

Emerich Greguss
(geb. 1856, gest. 1910)

43. **Der verliebte Hussar.** Vorne in der Mitte eine Quelle. Darüber stehend eine junge Bäuerin mit nackten Füssen, die von einem von rechts auf ihn zuneigenden Hussaren umarmt wird. Rechts vorne ein besatteltes Pferd. Links Sonnenblumen. Hintergrund Wald. — Bezeichnet unten in der rechten Ecke: Greguss Imre, Buda-Pest. Leinwand, 45×34.
(Tafel XXIX.)

Jakob Philipp Hackert
(geb. 1737, gest. 1807)

44. **Landschaft.** Rechts und links Baumgruppen. Links ein Weg, an dessen Rand eine Frau und ein Mann einander gegenüber sitzen. Vor ihnen führt eine andere Frau ein klienes Mädchen. Um sie herum drei weisse Ziegen. Rechts ein Bach. Im Hintergrunde Berge. Zu ihren Füssen und auf der Spitze des einen Gebäude. Rechts Wasser. Am Himmel leichte Wolken. Rechts das Licht der untergehenden Sonne. Leinwand, 75×93.

Johann Georg Hamilton
(geb. 1672, gest. 1737)

45. **Das Lipicer Gestüt.** Im Vordergrunde das Gestüt mit stehenden, ruhenden und weidenden Pferden. Weiter links Hügel, auf dem ein Teil des Gestütes, im Gefolge eines Reiters in rotem Rock und eines Hundes nach links zieht. Im Hintergrunde Schloss, Kirche und Wirtschaftsgebäude. In der Ferne Berge. Am Himmel schwere Wolken. Links das Licht der untergehenden Sonne Leinwand, 182×300.

Art des Philipp Ferdinand Hamilton (1664—1750)

46. **Rebhühner.** Zwei Rebhühner an den Füssen auf einem Nagel hängend. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 37×27.

47. **Jagdstilleben.** Im Vordergrunde ausgeweideter Hase, Rebhühner, Nushäher, Drosseln, Wildente und anderes Wildbret. Dahinter links, auf den Baum gehängt, ein Rebhuhn und eine Drossel. Leinwand, 75×136.

48. **Jagdstilleben.** Vorne rechts erlegtes Reh, Wildenten, Schnepfe, Rebhühner, Fasan und andere Vögel, Jägertasche und Jägerhorn. Über ihnen, nach links gewandt, ein Hund, den anderen, ihm gegenüber stehenden die Zähne fletschend, anblickend. Vor diesem, links ein dritter schlafender Hund. Hintergrund: rechts Bäume, links Berglandschaft. Leinwand, 190×152.

Cornelis de Heem
(geb. 1631, gest. 1695)

49. **Stilleben** Am Rande eines Gesimses halb geschälte Zitrone, Pfirsich, Traube, Kirschen, Pflaumen, Mispeln, Blumen und Schnecken. Dunkelbrauner Hintergrund. Bezeichnet rechts auf dem Gesimse: C. de Heem. Holz, 37×28.

50. **Stilleben.** Auf einem Gesimse Pfirsiche, Mispeln, Trauben, Rosen, Rittersporn, Schmetterlinge, Schnecke und Hummel. Im dunkelbraunen hintergrunde eine Nische. Bezeichnet rechts auf dem Gesimse: C. de Heem. Holz, 37×28.

Holländischer Meister, XVII. Jahrhundert

51. **Karneval.** Auf dem Wasserspiegel der Lagune Gondeln und mit Männern und Weibern besetzte Kähne. Im Vordergrunde, am Ufer, Fisch- und Obstverkäufer und Maskierte. In der Mitte halb zerfallenes hohes Haus. Links und im Hintergrunde auf den Inseln Gebäude, Gärten und vor ihnen Passanten. Leinwand, 90×121.

Holländischer Maler, II. Hälfte des XVII. Jahrhunderts

52. **Männliches Bildnis.** Halbfigur, stehend, halb nach links gewendet, in schwarzem Kleide mit weissem Spitzenkragen, weissen, Stülpen. An der Seite Schwert, dessen über die Schulter führendes Band mit Silber gestickt ist. Augen und Bart des Dargestellten sind braun. Dunkler, bräunlichgrüner Hintergrund. Leinwand, 96×73. *(Tafel XXIV.)*

Holländischer Maler, XVIII. Jahrhundert

53. **Frau mit Rocken.** Halbfigur von vorne in rotem Gewande mit weissem Tuche. Ihre Ellenbogen ruhen auf einem Tisch, die rechte Hand auf die linke gelegt. Unter den linken Arm Rocken. Vor ihr ein Teller mit Speise. Grünlichbrauner Hintergrund. Leinwand, 31×25.

Nachahmer des Melchior Hondecoeters (1636—1695)

54. **Geflügel.** Rechts im Vordergrunde Hahn und zwei Hühner. In der Mitte Tongefäss mit Wasser. Links zwei Enten. Hinter ihnen, in der Mitte, auf einem Hügel ein Huhn mit vorgestrecktem Hals. Rechts im Hintergrunde gebogener Baumstamm und Bergabhang, links Aussicht auf fernes Gebirge. Am Himmel Wolken. Leinwand, 91×112.

Abraham Hulk
(geb. 1813, gest. ?)

55. **Meeresufer.** Rechts der flache Spiegel der See mit Segelbooten und Kähnen. Links, im Hafen, Segelschiff, zwei Boote und zwei ans Land gezogene Kähne. Dahinter Häuser und viereckiger Turm. Sonnenuntergang. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: A. Hulk. Leinwand, 63×91.

Janneck Franz Christof
(geb. 1703, gest. 1761)

56. **Ländliche Unterhaltung.** Im Vordergrunde einer Berglandschaft buntgekleidete Gesellschaft. In der Mitte rechts Klarinett spielender Mann und Tamburin schlagende Frau, nebeneinander sitzend. Links hinter ihnen Mann mit Krug. Links vor ihnen tanzendes Paar: eine Frau in weisser Seide mit Strohhut und ein barfüssiger Mann. Links im Vordergrunde berauschter Mann und Frau nebeneinander sitzend. Ihnen gegenüber, auf einem gestürzten Baumstamm, ein sitzender Hirt. Daneben kleiner Knabe, auf der Flöte spielend. Im Mittelgrunde in der Mitte ein Mann und eine Frau auf dem Boden

sitzend. Links Mann, Frau mit Säugling im Arme und ein kleiner Knabe mit Steckenpferd. Hintergrund: rechts Wald, links mit Häusern umgebene Burg. Davor vier Männer und zwei Frauen. Dahinter grüne Berge. Leinwand, 61×78.

(Tafel VIII.)

Bertalan Karlovszky

57. **Ruhe.** Nacktes Weib mit rotblonden Haaren, auf Seidenkissen ruhend; bei den Füssen weisses Tuch. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: Karlovszky Bertalan. Nussholz, 51×60.

Nándor Katona

58. **Oktoberstimmung.** Tiefebene. Im Vordergrunde Weg. Tüber Himmel. An seinem unteren Rande das rote Licht der untergehenden Sonne. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: Katona Nándor. Holz, 19×38.

Nils Kreuger

59. **Postwagen im Regen.** Auf der durch die Stadt führenden Strasse, in starkem mit Schnee gemischten Regen eine nach links fahrende, von zwei Schimmeln und einem Rappen gezogene, mit Plache bedeckte Postkutsche. Zur Linken des Kutschers in blauer Uniform eine brennende Wagenlampe. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: N. Kreuger, 1886. Leinwand, 90×125.

Nach Johann Kupetzky (1667—1740)

60. **Selbstbildnis,** Kopie nach dem Gemälde des Meisters. Leinwand, 79×68.

Jan Babtist Lambrechts
(geb. 1680, gest. 1731)

61. **Küchenszene.** Im Vordergrunde links, eine sitzende Frau, die ein neben ihr sitzender Mann, während sie Fische putzt, mit seiner Liebe verfolgt. Weiter hinten. rechts alte Frau und dahinter eine andere Frauengestalt. Stark gebräunter Hintergrund. Bezeichnung oben in der rechten Ecke: Lambrechts. Eichenholz, 26×22.

In der Art des Nicolas Lancret (1690—1743)

62. **Gesellschaft im Freien.** Im Vordergrunde in der Mitte eine Dame in weissem Seidenkleide mit dunkelblauem Sammetmantel und ein Herr in dunkelrotem Sammetmantel mit ähnlicher Kappe, tanzend. Hinter ihnen links, auf einer Bank, Dudelsackpfeifer und in der Mitte drei Damen und zwei junge Herren, im vertraulichen Nebeneinander. Vorne, in der linken Ecke, ein junger Herr und eine Dame, nebeneinander sitzend. Hinter der Bank Steingiebel. Weiterhin Laubwald. Rechts Aussicht auf eine Gruppe von Gebäuden und auf das ferne Gebirge. Leinwand, 48×75. *(Tafel XIII.)*

Pieter Peters Lastmann
(geb. 1583, gest. 1633)

62/a. **Auferstehung Christi.** Im Vordergrunde beim Grabe zwei schlafende Soldaten. Zwei andere Wächter aus dem Schlafe aufgeschreckt dargestellt. Ein Kommandant in rotem Rock und weissem Turban flüchtet sich vor der Erscheinung. Hinter ihnen, links, ein

Engel in weissem Gewande, den Steindeckel des Grabes aufhebend Darüber Christus, sich in den Himmel erhebend, in Lichtstrahlen, mit ausgebreiteten Armen. Um ihn herum, zwischen den Wolken, Cherubine. Rechts in dunklen Hintergrunde die drei heiligen Frauen. Eichenholz, 81×57½.

Polnischer Maler, XVIII. Jahrhundert.

63. **Brustbild eines Knaben.** Angeblich Jakob Sobieski in seinem zwölften Jahre. Von vorne dargestellt. Augen schwarz, Haare blond. Er trägt einen seidenbrokatenen Rock und hellblauen Mantel, mit silbernen Borten, dunkelbraune Pelzmütze mit edelsteinbesetzter Agraffe und weissem Reiher. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 43×32.

Jan Lievens
(geb. 1607, gest. 1674)

64. **Männliches Bildnis.** Brustbild. Halb nach links gewendete Figur in hellrotem Anzug, mit braunem Pelz verbrämten Mantel, mit buntem Halstuch und ähnlichem silbrigen Turban. Rötlicher Schnurbart und Spitzbart. Braune Augen. Dunkler Hintergrund. — Holz, 61×45. *(Tafel XIX.)*

Peter van Lint (1609—1690) ?

65. **Amors Pfeil.** Links im Vordergrunde kniender alter Mann in grauem Kleide, mit Sandalen. Er stützt die in seinen Schooss gesunkene, in weisses Hemd und blauen Mantel gekleidete Frau, deren Kopf ein Löwenfell bedeckt und die an den Füssen Sandalen mit blauen Bändern trägt. An ihrer rechten Seite eine Wunde, die von dem neben ihr liegenden Pfeile herrührt. Rechts ein ihr zugewendeter, gelbe Tunique und roten Mantel tragender Mann, der der Frau Pfeil und Bogen reicht, während er mit der Linken den Busen öffnet. Der oben in der linken Ecke schwebende Amor sendet einen Pfeil in die Brust des Mannes. Rechts zwei Hunde. Hintergrund: rechts und links Bäume, in der Mitte Gebäude und Berge. Leinwand, 120×168. *(Tafel XVII.)*

Viktor Madarász
(geb. 1830, gest. 1917)

66. **Die reuige Elisabeth Báthory.** Links, im Vordergrunde eines dunklen Saales, vor dem Kachelofen sitzt auf einem Tabouret ein Geistlicher vom Rücken gesehen, der aus einem Buche liest. Das aus dem Ofen herausströmende Licht fällt auf den vor dem Geistlichen stehenden bunten Lehnstuhl, neben dem, in prächtigen Gewand, Elisabeth Báthory steht, von vorne gesehen. Auf ihrem Gesichte der Ausdruck des Grauens. Ihre Augen sind zum Himmel gerichtet. Sie lässt den rechten Arm in seiner ganzen Länge auf der Stuhllene ruhen und greift zu ihrem Gesicht. Rechts, in dem durch die Fensterscheiben dringendes bläulich-grünen Mondlicht, eine sich nähernde weibliche Figur in weissem Gewande mit geschlossenen Augen, die Hände auf der Brust gekreuzt. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: 18 M. V. (verschlungen) 60. Paris. Leinwand, 260×340

Ungarischer Maler, XVIII. Jahrhundert

67. **Hussarenoffizier.** Halbfigur, stehend, etwas nach links gewandt, mit schwarzem Schnurbart, in papageigrünem Attila, Pelzrock und roter Hose. Er wendet den Kopf halb nach

rechts. Seine Linke auf dem Säbelgriff, die Rechte lehnt sich auf einen Stock. Leinwand, 78×60.

Ungarischer Maler (?), XIX. Jahrhundert

68. **Männliches Bildnis.** Kniestück. Sitzende Figur, halb nach rechts gewendet, mit kastanienbraunem Haar, Bart und Schnurbart, in violettem Mantel mit goldenen Schnüren und mit braunem Pelz verbrämt. Am Hals blau und rot gestreiftes Seidentuch. Grünlichbrauner, dunkler Hintergrund. Leinwand, 97×22.

George Maile (um 1800 — nach 1842). Copie nach Petrus Paulus Rubens (1577—1640)

68/a. a) **Selbstbildnis des Rubens.**

b) **Bildnis der Frau Rubens.** Färbige Mezzotinto. 43×31. Bezeichnet: Rubens Pinxt. — Goubaud Delt. — G„ Maile Sculpt.

Schule des Carlo Maratta (1625—1703), XVIII. Jahrhundert

69. **Maria und Elisabet.** Links im Vordergrunde steht Elisabet in grauem Gewande, mit gelbem Mantel und umarmt die auf sie zuschreitende Maria, die rotes Kleid und blauen Mantel trägt. Hinter den Frauen beiderseits Zacharias und Josef. Rechts Aussicht auf bergige Gegend. Am Himmel dunkle Wolken. Leinwand, 51×60.

Nachfolger des Martin Meytens (1696—1770) XVIII. Jahrhundert

70. **Weibliches Bildnis.** Halb nach rechts gewendete Halbfigur in diamantenbesetztem, mit Spitzen verziertem weissem Brokatkleide, mit Diamanten-Halsschmuck, Ohrgehänge und Kopfschmuck. Am Rücken hermelinverbrämter goldbrokatener Mantel. Am Haupte Spitzentuch. Teilweise graubrauner dunkler Hintergrund. Leinwand, 72×45.

Ernst Adolph Meissner

71. **Heimkehrende Herde.** Im Vordergrunde einer Ebene eine nach rechts ziehende Schafherde. Zwischen den Tieren wandert, auf seinen Stock gestützt, der alte Hirt, in abgenütztem schwarzen Mantel und Hut. Mit seiner Rechten drückt er ein Lämmlein an sich. Rechts Hügel. Untergehende Sonne. Bezeichnet unten in der linken Ecke: E. Meissner. 72. München. Leinwand, 63×103.

Anton Raffael Mengs (geb. 1728, gest. 1779)

72. **Amor mit Pfeil.** Halbfigur, halb nach rechts gewendet, über eine Brüstung gebeugt. Der Kopf zurückgewendet. Der Blick aufwärts gerichtet. In der Rechten ein Pfeil, dessen Spitze er mit dem Zeigefinger berührt. In der Linken Schleifstein. Passtel, 46×36.

Hendrik Willem Mesdag (geb. 1831, gest. 1915)

73. **Meer.** Stark bewegte, bräunich-grünlich-graue See. In der Ferne Segelbarken. Am Himmel rötlich-graue Wolken. Der Rand des Himmels sonnig. Möven im Fluge. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: H. W. Mesdag. Leinwand, 115×180.

(Tafel XXVIII.)

Claude Monet
(geb. 1840, gest. 1926)

74. **Landschaft.** Wiese, rechts mit einer blumenpflückenden Frau in blassblauem und einer anderen in weissem Kleide. Links Hügel. Darauf Baum und Gebüsch. Rechts im Hintergrunde, zwischen den Bäumen, Häuser mit roten Dächern. Auf dem blauen Himmel rosige Wolken. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: Claude Monet. Leinwand, 51×65. *(Tafel XII.)*

Frederic van Moucheron
(geb. 1633, gest. 1686)

75. **Berglandschaft.** Felsige Berglandschaft. In der Mitte ein Wildbach. Im Vordergrunde zwei Fischer. Links ein Kloster. Dahinter hohe Berge. Rechts am Felsen Baumgruppe. Wolkiger Himmel. Bezeichnet unten in der linken Ecke: F. Moucheron. Fecit. Leinwand, 49×64.

Adolf Gustav Müller, XIX. Jahrhundert

76. **Männliches Bildnis.** Kniestück. Sitzende Figur, halb nach rechts gewendet, in einem weinlila Kostüm des XVI. Jahrhunderts, mit schwarzem Hut mit gelber Straussenfeder. Die Rechte auf dem Griff des Schwertes, die in Handschuh gehüllte Linke in seinem Schooss. Blonde Haare, kurzer Schnurbart und Spitzbart. Braune Augen. Bräunlich-grünlichgrauer Hintergrund. Bezeichnet oben in der linken Ecke: A. V. (verschlungen) G. Müller. f. 1854. Leinwand, 104×82.

Robert Nadler

77. **Herbstmorgen.** Sumpfgegend. Im Vordergrunde zwei Hirten mit Schafherde und Hund. Wolkenhimmel, aufgehende Sonne. Bezeichnet rechts unten: Nadler R. 91. Leinwand, 44×55.

Napolitanischer Maler, XVII. Jahrhundert

78. **Jesus im Tempel.** Rechts im Vordergrunde, auf der Kanzel das Kind Jesus in rotem Gewande und dunkelblauem Mantel, nach vorne gebeugt, die Schriftgelehrten belehrend, die links und im Hintergrunde in der Mitte, um die Kanzel herumsitzed, das Kind mit Verwunderung anblicken, oder sich in ihre Bücher vertiefen. Der eine, links im Vordergrunde, auf das zu Boden geworfene Buch tretend. Ihm gegenüber ein kleiner Knabe, von rechts kommend, mit grossem Buche unter dem Arm. Links im Hintergrunde Maria und Josef. Rechts von ihnen Ausblick auf die mit Bauten belebte felsige Landwaldschaft. Leinwand, 120×160.

Deutscher Maler, XVIII. Jahrhundert

79. **Tändelei.** Vorne steht, sich an sein Ross anlehnend, ein Jäger in rotem Rock. Hinter ihm eine Dame in gelbem Kleid, wie einen Fuchs reitet. Sie wendet sich dem Manne zu In ihrer Hand eine Reitgerte. Um sie herum Hunde, Diener, ein Reiter und rechts eine Bauernfamilie. Links kahle Weiden. Im Hintergrunde Hügel. Bewölkter Himmel. Leinwand, 35×45.

80. **Der Nikolo.** Links ein Mann in braunem Rock mit Hut. Er macht mit seinen Händen, auf die schwarze Handschuhe gezogen sind, eine Bewegung der Überraschung. Weiter, in

der Mitte betender Knabe. Hinter diesem ein älterer Knabe mit erhobenem Haupt. Dahinter rechts die Mutter, über deren Kopf ein vornübergebeugter, mit rotem Tuch und Federn vermummter Kopf sichtbar ist. Brauner Hintergrund. Leinwand, 43×38.

81. **Stilleben.** Meerschwein. Vor diesem zwei Schlangen. Hinter ihm Weintrauben, in der rechten Ecke zwei Pfirsiche. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 31×39.

82. **Stilleben.** Rechts weisses Kaninchen. Links Pfirsiche, Weintrauben, Melone (?). Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 30×40.

83. **Obststilleben.** Aufgeschnittene Melone in drei Stücken. Weintrauben, Tomaten. Brauner Hintergrund. Leinwand, 36×45.

84. **Hirten.** Im Vordergrunde eine Felsenlandschaft. Ruhende Kühe, Schafe und Ziegen. Unter ihnen, in der Mitte, rechtshin gewandt und halb vom Rücken dargestellt, eine sitzende Hirtin, mit der ein vor ihr stehender Hirt spricht. Hinter diesen ein lasttragender Esel und ein Hund. Am Himmel rötliches Licht. Holz, 24×33.

85. a) **Jäger.** An einem Tische rechts ein stehender grüngekleideter Jüngling, mit Hut auf dem Kopfe und Gewehr in der Hand. Er schaut nach oben. In der Mitte weissgekleidete junge Dame. In ihrer Hand Käfig mit Vogel. Links eine junge Bäuerin, deren Rechte auf dem Tische ruht. Vor dem Jäger Krug und Gebäck. Wolkiger Himmel.

b) **Kartenspiel.** Beim Tisch, rechts und links, je ein Jüngling. Hinter diesen eine Frau, die den Mann umarmt und ihre Hand auf seine Schulter legt. In den Händen der Männer Karten. Auf dem Tisch Blätter und brennende Kerze.

c) **Marktszene.** Vorne grüner Hügel. Dahinter links, von einem Zaune, Mann mit braunem Rocke. In seiner Hand Käfig. In diesem zwei Hähne. Rechts, hinter dem Hügel, zwei Frauen. Auf dem Arm der einen Korb mit Eiern. Die andere hat eine Gerte in der Hand. Beide sprechen zu dem Manne.

d) **Karnevalszene.** In der Mitte eine blaugekleidete Dame. In ihrer Rechten die vom Gesichte heruntergenommene schwarze Maske; in der Linken Korb mit weisser Taube. Hinter der Dame links der hutziehende Harlequin mit einer Negermaske. Rechts eine Figur als alte Frrau vermummt mit schwarzem Tuch und Dreispitz. Mit Oelfarben übermalte Kupferstiche auf Leinwand gezogen. 26×37.

86. **Lucretia.** Am Rande ihres Himmelbettes sitzt die Dargestellte barfuss, in weissem Nachtgewande mit Spitzen. Sie ist eben im Begriffe, den Dolch mit der Rechten in ihre Brust zu stossen. Baldachin und Bettdecke sind dunkelblau, mit goldenen Stickereien und Perlen. Links verzierter Toilettentisch mit Spiegel, Juwelen u. s. w. Auf dem Fusse des Tisches eine unleserliche Inschrift. Rechts vor dem Bette zwei mit Perlen bestickte Pantoffel. Leinwand, 50×68.

87. **Zechende Bauern.** Drei sitzende Figuren in einem Zimmer. In der Mitte eine berauschte Frau mit Glas in der Hand. Rechts hinter ihr ein Mann mit einem Zinnkruge in der Hand. Links ein anderer, mit dem Rücken dargestellter Mann. Dunkler Hintergrund. Holz, 31×23.

88. **Hirtenszene.** In der Mitte zwei Kühe, Schafe und Ziege. Rechts im Vordergrunde schlafende Frau und Knabe. Links Gebäude mit Schilfdach. In der Tür ein mit Rücken dargestellter Mann. Am Himmel das rötliche Licht der Sonne. Holz, 29×31.

89. **Liegender Hund.** Im Vordergrunde, auf einem Hügel liegt ein gegen rechts gewandter scheckiger Jagdhund. Hinter ihm links Bäume. Rechts im Hintergrunde bewaldete Berge. Kupfer, 15×22.

90. **Interieur.** Im Vordergrunde eine Bauernstube. Links, um ein Fass, das als Tisch benützt wird, zwei sitzende Männer und ein Dritter, sich an die Stuhllehne anlehnend. Ein vierter, mit dem Rücken dargestellt, geht zur Türe hinaus. Auf dem Tische Karten. Rechts, mit dem Rücken dargestellte Frau. Im ihren Schoosse Kind. Holz, 13×20.

91. **Bluthund.** Im Vordergrunde, auf einem Hügel, das linkshin gewandte bellende Tier. Auf seinem Halse roter Kragen mit den Buchstaben P. H. Hinter ihm rechts ein Baum mit schrägem Stamm. Links im Hintergrunde Ebene und Berge. Holz, 16×23.

92. **Loth und seine Töchter.** Halbfigurenbild. Links der nackte Loth mit grauem Bart. In seiner Rechten Glas mit rotem Wein. Daneben die eine Tochter in blauem Miederleibchen mit weissem Hemde. Sie hält ihren Vater umarmt. Hinter ihr rechts die andere Tochter, von vorne dargestellt. Grünlich-brauner Hintergrund. Holz, 16×20.

93. **Waldige Berglandschaft.** Links der Rand eines dichten Waldes. In der Mitte Bach, darüber Brücke. Auf der Brücke Eselstreiber, zwei Ziegen und ein Hund nach rechts ziehend. Am Ufer und im Wasser Kühe. Hintergrund: rechts Berglandschaft mit Gebäuden und Wald. Bewölkter Himmel mit fliegenden Vögeln. Leinwand, 135×136.

94. **Landschaft.** Im braunen Vordergrund links höhere, rechts niedrigere Berge. In der Mitte, über einem Bache, Brücke, auf der Reiter und Fussgänger nach links ziehen. Im Mittelgrunde Gebäude. Im Hintergrunde Fluss. Dahinter grüne Berge; auf der Spitze des einen Schloss. Wolkiger Himmel. Leinwand, 73×94.

95. **Bildnis eines Mädchens.** Halb nach links gewendete Figur in einem Armstuhl, in blauem Kleide mit rotem Gurt, gekraustem Kragen und Stulpen. Am Halse rote Korallenschnur. In der Rechten Klapper. Rechts und links eine Puppe. Die von links stellt eine sitzende Frau, die von rechts eine vor einem Häuschen stehende Frau mit Rocken in der Hand dar. Dunkelbrauner Hintergrund, rechts mit dunkelgrünem Vorhang. Leinwand 63×48.

96. **Landschaftsbild.** Im Vordergrunde, links und rechts, Baumgruppen. Im Mittelgrunde ein zwischen felsigen Ufern dahinfliessender Bach mit schmaler Holzbrücke, auf dem eine Frau und hinter ihr ein Mann nach rechts schreiten. Im Hintergrunde felsige Berge und Gebäude. Sonnenuntergang. Leinwand, 68×83. *(Tafel XVI.)*

Deutscher Maler, XIX. Jahrhundert

97. **Bildnis einer Frau.** Kniestück, sitzend, halb nach links gewendet, in einem Kostüm aus dunkelrotem und schwarzem Sammet mit geschlitzten Aermeln und hohem Stuart-Kragen aus Pfauenfedern. Am Nacken zweireihige Perlenschnur. Braune Haare, graue Augen. Sie hat die in einen gelben Handschuh gehüllte linke Hand in ihrem Schoosse. In der Rechten, die sie zur Brust hebt, blaue Hyazinthen. Dunkelbrauner Hintergrund. Geschnitzter, vergoldeter Louis XVI. Rahmen. Leinwand, 94×73.

Niederländischer Maler, Anfang des XVII. Jahrhunderts

98. **Königin von Saba.** Links, unter einem roten Thronhimmel, der sitzende Salomon, in dunkelblauem Kleide, mit grünornamentiertem goldenen Mantel. Ihm gegenüber, in der

linken Ecke des Bildes, ein sitzender Offizier, mit einem Streitkolben in der Hand und dem Schwert an der Seite. Hinter dem König, im Hintergrunde, die Leibwache mit Lanzen. In der Mitte steht die Königin, sich dem Könige zuwendend, in grün- und rotgesticktem weissem Gewande, mit Juwelen um die Mitte, am Nacken und am Haupte. Sie legt die Rechte auf die Brust, während sie mit der Linken auf den hinter ihr stehenden Diener hinweist, der niedergebückt den mit edelsteinbesetzten Perlenschnüren gefüllten Goldkessel aufzuheben bestrebt ist. Hinter der Königin zwei Frauen, die Schleppe des goldenen Mantels haltend. Hinter diesen noch fünf Begleiterinnen. Vor den Stufen des Thrones kniet ein Page mit Perlen und Edelsteinen in einer Schüssel, die er dem Könige anbietet. Zur Linken der Königin ein Zwerg mit Falke. Im Hintergrunde, zwischen den beiden Gruppen, eine Uhr auf drei Füssen. Weiter hinten die dunkle Wand des Saales, rechts Ausicht auf Gebäude. Leinwand, 77×109.

Niederländischer Maler, XVII. Jahrhundert

98a. **Landschaft mit Hirtenszene.** Links Baumgruppe. In der Mitte Back. Rechts, am Fusse eines Felsens, drei Bauerinen. Die eine melkt eine Kuh. Die andere ist mit Marktwaren beladen. Die dritte tändelt mit einem Hirten. Um sie herum Schafe, Ziege, Hund. Weiter in der Mitte Eselstreiber, Reiter und ein Hund. Dahinter zwei Baumgruppen. Zwischen diesen Aussicht auf eine Stadt in der Ferne. Leinwand, 156×108. *(Tafel XX.)*

Niederländischer Maler, Anfang des XVII. Jahrhunderts

99. **Fasching.** Rechts in der Mitte eine sitzende Frau mit breitem Spitzenkragen, auf der Mandoline spielend. Links hinter ihr ein singender Mann mit weisser Halskrause, schwarzem Barett, das Notenbuch in der Hand. Im Schoosse der Frau gleichfalls ein Notenbuch. Rechts hinter ihr ein Maskierter mit roter Maske, Bart und Turban. In seiner Hand Glas mit Rotwein. Hinter dem Manne ein anderer mit schwarzer Maske, mit der Rechten vorgreifend und aus dem auf dem Tische gestellten Korbe Obst stehlend. Dunkelbrauner Hintergrund. Holz, 51×67.

Niederländischer Maler, XVII. Jahrhundert

100. **Ruhe auf der Flucht.** Rechts im Vordergrunde dichtbelaubter Baum, darunter Maria in rotem Kleide und blauem Mantel. In ihrem Schoosse das Kind, dem das vor ihm stehende Johanneskind einen Blumenstrauss reicht. Neben diesem das Lamm. Links im Vordergrunde sitzt der mit Rücken dargestellte Joseph, der aus einem Buche liest. Im Hintergrunde antike Ruinen. Hinter diesen waldige und felsige Berge. Eichenholz, 37×30. *(Tafel XXII.)*

Niederländischer Maler, Anfang des XVIII. Jahrhunderts

101. **Bildnis eines Geistlichen.** Halbfigur, stehend, halb nach links gewendet. Rasiertes Gesicht und in der Mitte gescheiteltes schwarzes Haar. In der Rechten ein Buch. Seine Linke ruht auf einem Brief, der auf einem vor ihm stehenden Tisch liegt. Hinter dem Buche ein Tintenfass und darin eine Feder. Im Hintergrunde links eine Bibliothek. Rechts braune Wand.

Niederländischer Maler, XVIII. Jahrhundert

102. **Der Liebesbrief.** Vor einem mit rotem Sammet bedeckten Toilettetisch steht eine nach links gewendete, vornehme blonde Dame, in weissem Seidenkleide und weissverbrämten

braunen Seidenmantel. Mit nach rückwärts gewandtem Haupte blickt sie auf den sich ihr von rechts mit gezogenem Hute nähernden Mann, der ihr einen Brief überreicht. Er ist mit braunem Anzuge, schwarzem Mantel und Stiefeln bekleidet. Vorn, links, auf einem mit dunkelblauer Seide überzogenem Tabouret, ein bellender Schoosshund. Im Hintergrunde ein Bett mit dunklem Baldachin. Kupfer, 50×39.

103. **Gelehrter.** Halbfigur mit verschränktem Arm, in grauem Mantel und roter Mütze. Er stützt die Ellenbogen auf einen grünen Tisch und liest aus einem vor ihm liegenden offenen Buche. Ganz vorne, auf einer Brustlehne Mörser, Tabak und Pflanzen in weissem Papier. Links Retorte. Dunkelbrauner Hintergrund. Eichenholz, 27×21.

104. **Arzt.** Eine bis zu den Knieen abgebildete sitzende Figur in blaugrauem Kleide und graugrünem Hute. In seinem Schoosse ein Buch, auf dem seine Rechte ruht. In der erhobenen Linken ein Regenzglas mit Urin. Vorne eine Brustlehne mit Zugebundenem Gefäss, Holzschachtel und flacher Flasche. Brauner Hintergrund. Eichenholz, 27×22.

105. **Der Blumenstrauss.** Zwei Frauen bis unterhalb des Busen sichtbar. Die linksstehende reicht einen Blumenstrauss der anderen. Jene trägt ein rotes Gewand, diese ein schwarzgestreiftes gelbes Kopftuch. Leinwand, 45×43.

Niederländischer Maler, Anfang des XIX. Jahrhunderts

106. **Küchenstilleben.** In einer dunklen Küche, links auf dem Tische, in einem umgeworfenen Korbe, Hase, Wildente und Fasan. Daneben Fische, Kraut und Geschirr. Vor dem Tische ein Fass. Darauf Tongeschirr. Auf dem Boden Besen, Eimer u. s. w. Rechts, an den Herd gelehnt,Spaten. Auf dem Balken Lampe. Links zwei Fenster. Im Hintergrunde, in der Mitte, offene Tür. Leinwand, 37×47.

Italienischer Maler, XVI. Jahrhundert

107. **Der gefallene Krieger** Links, am Fusse eines Felsens kniet ein nackter, brauner, bärtiger Mann, der den vor ihm liegenden, nach vorne gesunkene Toten aufheben will. Der Kopf des Toten ist mit einem Stahlhelm bedeckt, seine Linke ruht auf dem zur Erde gefallenen Schilde. Unter den Knieen des Toten roter Mantel. Rechts, im bergigen Hintergrund Ruinen. Dahinter, in der Ferne blauer Berg. Sonnenuntergang. Leiwand, 137×96.

108. **Madonna mit dem Kinde.** Maria sitzt, bis zu den Knieen dargestellt, etwas nach links gewendet und presst das in ihrem Schoosse sitzende Kind an sich. Dieses hält einen Vogel in der Linken, während es die Rechte auf der Brust seiner Mutter ruhen lässt. Hintergrund: links dunkelbrauner Bergabhang, rechts roter Himmel. Holz, 54×43.

Italienischer Maler, um 1600

109. **Der Hl. Hieronymus.** Knieende Figur, vor einer Felswand nach rechts gewendet, mit nacktem Oberkörper. Der Unterkörper mit rotem Mantel bedeckt. Vor ihm Kruzifix. In der Rechten Stein, die Linke auf der Brust. Rechts unten offenes Buch, Kardinalshut und Totenschädel. Holz, 17×9.

110. **Die Hl. Magdalena.** Die Dargestellte ist halb liegend, auf der auf den Boden gestreckten Matte sichtbar. Sie blättert mit der Linken in einem Buche und stützt sich auf den rechten Ellenbogen. Sie wendet den Kopf überrascht zum Himmel empor. Ihr Ober-

körper ist nackt. Der Unterkörper mit dunkelblauem Mantel bedeckt. Links hinter ihrem Haupte Baum. Rechts, zwischen den Wolken Licht. Holz, 17×9.

111. **Christus und die Frau von Samaria.** Links der sitzende Christus, nach rechts gewendet, in rotem Kleide. In seiner Rechten eine dunkelblaue Hülle. Vor ihm rechts die die Stufen des Brunnens hinabschreitende Frau von Samaria, in gelbem Kleide. mit einem weissen Hemde mit ausgenähten Aermeln. Um den Hals eine rote Korallenschnur. Am Kopfe ein farbenspielendes Tuch. In der herabhängenden Linken ein Krug. Im Hintergrunde die Gebäude der Stadt und Passanten. Leinwand, 130×100. *(Tafel XXIII.)*

Italienischer Maler, Anfang des XVII. Jahrhunderts

112. **Orpheus.** Nackter Jüngling, auf einem Felsen sitzend, von vorne dargestellt. In der erhobenen Rechten ein Szepter. Die Linke ruht auf seinem Schenkel. Auf dem Rücken Pantherfell, das den rechten Schenkel und den linken Arm zum Teile verdeckt. Links, auf einem Baumstamme hängend, die Leier. Dahinter Wasser. Hintergrund: dunkelbrauner Felsen; rechts Aussicht auf das ferne Gebirge; am Himmel Wolken. Holz, 50×29. *(Tafel V.)*

113. **Die Königin von Saba vor Salomon.** Rechts sitzt der König, der die auf ihn zuschreitende Königin mit gesenktem Schwerte begrüsst. Sie legt die Linke auf die Brust und streckt den rechten Arm aus. Auf dem König roter Rock und grüne Hose, goldbrokatener Mantel und gezackte krone. Auf der Königen roter Rock und grüne Jacke, goldbrokatener Mantel, Zackenkrone und Juwelen. Hinter dem König vier gepanzerte Männer. Über dem Kopfe Thronhimmel. Hinter der Königin zwei Negerknaben und vier Frauen. Im Hintergrunde Zelte. Leinwand, 132×143.

Italienischer Maler, XVII. Jahrhundert

114. **Pietá.** Maria sitzend, von vorne dargestellt, in rotem Kleide mit blauem Mantel. In ihrem Schoosse der tote Chdistus, dessen rechte Hand sie in ihrer Rechten hällt. Um die Lenden des Toten ein auf den Boden schleifendes weisses Tuch. Unten links kupferner Teller. Hintergrund: links dunkler Fels, sonst dunkler Himmel. Rechts am Rande roter Sonnenschein. Kupfer, 59×43. *(Tafel XV.)*

115. **Samson und Delila.** Links sitzt Delila. In ihrem Schoosse der Kopf des schlafenden Samson. Die linke Hand der Frau zwischen den Locken des Schlafenden. In ihrer Rechten Schere. Im dunkelbraunen Hintergrunde. rechts zwei vorsichtig hervorschleichende Philister. Leinwand, 102×126.

116. **Die Hl. Agatha.** Kniestück. Stehfigur von vorne dargestellt, in gelbem Kleide, mit rotem Mantel, der Kopf halb nach rechts gewendet. Die Linke ruht auf einer Brustlehne, auf der auch die Zange liegt. In der Rechten Palmenzweig. Dunkler Hintergrund. Leinwand, 96×72.

117. **Susanna und die Alten.** Links die halbnackte Susanna, das Gesicht zum Himmel emporhebend und mit der Rechten das weisse Hemd vor die Brust ziehend, bestrebt vor den Alten zu flüchten, von denen der eine, mit einem Turban auf dem Haupte, mit der Linken den blauen Mantel der Frau berührt, während die Rechte zu den Lippen gehoben, zum Schweigen auffordert. Rechts der andere Alte (in rotem Kleide, mit weissem Hemd) mit der Rechten auf den Himmel zeigend. Hintergrund: bewölkter Himmel; links Bäume. Leinwand, 108×85. *(Tafel XXIII.)*

Oesterreichischer Maler, Anfang des XIII. Jahrhunderts

118. **Weibliches Bildnis.** Halbfigur. Halb nach links gewendete, nach vorne blickende braune Frau, in einem in lebhaften Farben gestickten schwarzen Kleide, mit weissen Spitzenmanschetten, weissem Kragen und Haube. Ihr rechter Ellenbogen ruht auf einem Marmortische. In ihrer Rechten, deren Gelenk sie mit der Linken umspannt, ein Fächer. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 80×65.

Oesterreichischer Maler, XVIII. Jahrhundert

119. **Josef der Zweite.** Halbfigur, stehend, halb nach links gewendet, in dunkelgrünem Waffenrock mit roten Aufschlägen und dunkelgrüner Weste mit goldenen Tressen. Unter dem linken Arm ein Dreimaster. Die Rechte in der Westenöffnung. Am Halse der Orden des Goldenen Vliesses. Auf der Brust das Band des Maria Theresien-Ordens, das Grosskreuz dieses Ordens und der Stern des Hl. Stephansordens. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 89×70.

120. **Kürassieroffizier.** Halgfigur, stehend, halb nach rechts gewendet, in dunkelblauem Waffenrock mit goldenen Tressen und rotem Aufschlag und darunter Harnisch. Rasiertes Gesicht, weisse Perücke. Die mit Hirschlederhandschuh bedeckte Rechte auf dem Tisch, die Linke in die Hüfte gestemmt. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 86×70.

121. **Kürassieroffizier.** Halbfigur, stehend, nach links gewendet, mit rasiertem Gesicht und weisser Perücke. Er wendet den Kopf halb zürück. Dunkelblauer Waffenrock mit goldenen Tressen und rotem Aufschlag. Darunter Harnisch. Dunkler landschaftlicher Hintergrund. Leinwand, 87×69.

122. **Kürassieroffizier.** Halbfigur eines jungen Offiziers, etwas nach rechts gewandt, mit rasiertem Gesicht und weisser Perücke, in goldgetresstem dunkelblauen Waffenrock mit rotem Aufschlag, roter Hose und Harnisch. Auf der Hand Lederhandschuh, die Rechte in die Hüfte gestemmt. Der linke Arm aufgehoben. Brauner Hintergrund. Leinwand, 86×70.

123. **Kürassieroffizier.** Halbfigur eines älteren Offiziers, stehend, halb nach links gewendet, mit rasiertem Gesichte und langer Perücke, in goldgetresstem dunkelblauen Waffenrock mit rotem Aufschlag und Harnisch. Er wendet seinem Kopf zurück. Die Linke in die Hüfte gestemmt. Brauner Hintergrund. Leinwand, 86×70.

124. **Männliches Bildnis.** Kniestück, sitzend, halb nach links gewendet, in goldgetresstem hellblauen Anzug, mit rasiertem Gesicht und Allongeperücke. In der Rechten ein Gewehr. Die Linke etwas erhoben. Rechts vorne ein Hund. Hintergrund: nachgedunkelte Landschaft, rechts mit grossem Baume. Oben in der linken Ecke Wappen. Leinwand, 130×87.

125. **Weibliches Bildnis.** Kniestück, sitzend, halb nach rechts gewendet, mit gepudertem Haar, in goldgetresstem lichtblauen Kleide. Am Halse weisses Tuch. Sie hält mit der Rechten den Kragen ihres Hundes, der die Vorderfüsse in ihren Schooss legt. Hinter dem linken Arm Gewehr. Hintergrund: links Bäume, rechts, auf einem fernen Hügel, Schloss. Oben in der rechten Ecke zwei Wappen. Leinwand, 130×88.

126. **Kürassieroffizier.** Halbfigur, stehend, halb nach links gewendet, in goldgertesstem dunkelblauem Waffenrock mit roten Aufschlägen und roter Hose. Auf dem nach hinten

gewendeten Kopfe eine Bärenmütze mit goldgetersster roter Platte. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 97×70.

127. **Weibliches Bildnis.** Halb nach rechts gewendete Stehfigur, mit gepudertem Haar, in goldgetresstem dunkelgrünen Kleide. In der Rechten Gewehr. Der linke Arm auf einen Hügel gelehnt. Sie weist mit der linken Hand auf den vor ihr stehenden, braungefleckten weissen Spürhund hin, auf dessen schwarzem Halskragen die Buchstaben F. F. R. zu lesen sind. Im Hintergrunde links Baum, dahinter Burg. Oben in der rechten Ecke zwei Wappen. Leinwand, 130×90.

128. **Weibliches Bildnis.** Halbfigur einer etwas nach links gewendeten jungen Dame in weissem Spitzenkleide mit einer Schürze mit Goldspitzen, mit einer siebenreihigen Perlenschnur und edelsteinbestzten Goldkette am Halse. Auf dem Haupte goldene Haube. In der zum Busen gehobenen Linken Blumenstrauss. Dunkelbrauner Hintergrund. Oben in den linken Ecke Wappen. Leinwand, 88×73.

129. **Bildnis eines Mädchens.** Ganze Figur. Sie sitzt auf einem weissen Kissen, halb nach links gewendet, in weissem Kleide mit Haube. Auf dieser breite rosafarbene Masche. In der Rechten des Kindes ein Apfel. An ihrem Halse, auf einer Schnur, Medaille, Klapper usw. Auf dem linken Knie Stieglitz. Vorne, auf dem Boden, Obst. Brauner Hintergrund. Leinwand, 60×47.

130. **Männliches Bildnis.** Kniestück. Etwas nach links gewendete Figur, stehend, in silbergesticktem rosaroten Kleide, schwarzer Hose, Mantel und weissem Hemde. Die schwarzen Haare auf die Schultern fallend. Graue Augen. In der Rechten, die er auf die rote Tischdecke legt, schwarzer Hut mit Straussenfedern. Die Linke in die Seite gestemmt. An der Seite Schwert mit silbernem Griffe und goldgesticktem Doppelriemen. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 119×94.

131. **Männliches Bildnis.** Kniestück. Halb nach links gewendete sitzende Figur in dunkelgrünem Kleide mit goldenen Tressen. Er wendet seinen Kopf mit der grauen Perücke zurück. Rasiertes Gesicht. Braune Augen. In der Linken Flinte, an der Seite Standhauer. An sein rechtes Knie schmiegt sich ein Spürhund. Hintergrund: rechts Baum. Dunkler graublauer Himmel. Oben in der linken Ecke Wappen. Leinwand, 131×90.

132. **Männliches Bildnis.** Halbfigur, stehend, halb nach rechts gewendet, in hellblauem Wamms mit weissen Schnüren und brauner Pelzverbrämung, weisser Weste und Halstuch. Graue Haare. Rasiertes Gesicht. Er steckt die Rechte in die Westenöffnung. Die Linke in die Hüfte gestemmt. Links dunkelbrauner, rechts grauer Hintergrund. Leinwand, 74×54.

Ladislaus Paál (1846—1879) ?

133. **Waldesrand.** Links Wald. Rechts Ebene. Im Hintergrunde einige Bäume und waldige Hügel. Leinwand, 56×69. *(Tafel XII.)*

Jacopo (Giacomo) il Vecchio Palma
(geb. 1480, gest. 1528)

134. **Madonna mit dem Kinde und Heiligen.** Links sitzt die Madonna in rotem Kleide und blauem Mantel mit goldgelber Kehrseite. Auf dem Haupte weisses Tuch. In ihrem Schoosse das Kind, das auf die Mutter schaut, in der Linken eine Frucht hält und die Rechte dem sich mit gefalteten Händen ihm nähernden kleinen Johannes reicht. Hinter

dem Johanneskinde, gleichfalls nach links gewendet dargestellt, ein betender heiliger Bischof. Hinter der Madonna grüner Vorhang mit roter Kehrseite. Im Hintergrunde, hinter einem Gebäude, blaue Bergspitze. Darüber, am Rande des blauen Himmels, rote Wolke. Holz, 45×51. *(Tafel I.)*

Géza Peske

135. **Männliches Bildnis.** Ganze Figur, stehend, etwas nach rechts gewandt, in schwarzem Kleide, mit Kniehosen, weissen Spitzenstulpen und weisseingelegten geschlitzten Aermeln. Um den Hals breiter weisser Kragen, in der Rechten der Hut, in der Linken Handschuhe. Schwarze Haare, Augen, Schnurbart und Spitzbart. Bräunlich-grauer dunkler Hintergrund. Bezeichnet oben in der rechten Ecke: Peske Géza, München, 1881. Leinwand, 180×93.

Anton de Peters
(geb. 1723, gest. 1795)

136. **Vor dem Spiegel.** Junge Frau, sitzend, halb vom Rücken gesehen, ihr braunes Haar kämmend. Links vor ihr Toilettentisch mit Lackdosen, Puderquaste auf einer runden Platte und Spiegel, in dem das Gesicht der Frau halb nach rechts gewendet sichtbar ist. Bräunlich-grünlich-grauer dunkler Hintergrund. Leinwand, 78×62 *(Tafel XXIII.)*

G. Petrus, XVIII. Jahrhundert

137. **Bildnis des Oberleutnants Doneg.** Halbfigur, stehend, halb nach rechts gewendet, mit rasiertem Gesicht und weisser Perücke, im gemaltem ovalen Rahmen. Goldgetresster blauer Waffenrock, roter Aufschlag, Harnisch. Graulich-brauner Hintergrund. Bezeichnet auf der Rückseite: G. Petrus pinxit. Leinwand, 86×70.

Giovanni Battista Pittoni
(geb. 1687, gest. 1767)

138. **Wunder des Hl. Dominikus.** Im Vordergrunde Ufer. Links ein Mönch die Hände ringend und neben ihm fünf scheinbar aufgeregte Männer, deren Blick nach rechts gerichtet ist, wo die über das Wasser führende Brücke zerbrochen und von der Flut hinweggeschwemmt ist. Von dieser stürzen Wallfahrer in die Wellen. Vor diesen steht auf der Oberfläche des Wassers, in Mönchsgewand, der Heilige mit einem Kreuze in der Linken und mit der Rechten die Hand des ihm am nächsten stehenden Wallfahrers ergreifend. Links in Hintergrunde, auf der Spitze eines Felsens, Ruine. Rechts in der Ferne Segelboote. Leinwand, 125×166. *(Tafel XXV.)*

Nach Frans Pourbus (1545—1581)

139. **Weibliches Bildnis.** Halbfigur, etwas nach links gewendet, in schwarzem Kleide mit roten Aermeln und weisser Haube. Um die Taille goldene Kette. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 68×58.

Franz von Olgyay

140. **Im Park,** Links ein See. Darauf, am rechten Ufer Kahn. Darin zwei Damen. Die eine mit dem Rücken, die andere von vorne dargestellt. Diese trägt eine rote Bluse und einen lichtgelben Hut. Rechts und im Hintergrunde Laubbäume. Leinwand, 120×80.

Jean Babtiste Oudry
(geb. 1686, gest. 1755)

141 **Geflügel.** Im Vordergrunde links sich fiedernder Schwan. Vor ihm ein Küchlein. Dahinter rechts, am Fusse einer gestürzten Säule, roter Truthahn. Oben in der rechten Ecke, am Gesimse eine sich fiedernde Taube. Im Hintergrunde, zwischen Zweigen und welken Blättern, Baumstamm. Bezeichnet am Säulenfusse: Oudry. f:1723. Leinwand, 125×98. *(Tafel X.)*

Nachfolger des August Querfurt (1696—1761) XVII—XVIII. Jahrhundert

142. **Jagd.** Rechts zwei Herren und eine Dame im Galopp nach links. Vor ihnen ein Diener mit Hund. Im Hintergrunde rechts und in der Mitte je ein Hornist und Hirsch und Hirschkuh von Hunden gejagt. Bergige Gegend mit Baumgruppen und rechts mit einem Turm. Holz, 37×33.

In der Art des August Querfurt, XVIII. Jahrhundert

143. **Ruhe während der Jagd.** Vorne in der Mitte, linkshingewendeter fressender Schimmel. Vor ihm ein auf dem Boden sitzender Mann mit Pfeife. Daneben, auf einer Jagdtasche, ein erlegter Reiher. Dahinter, auf einem Fuchs, ein Jäger mit Falke, im Gespräch mit einem anderen, der vor ihm steht. Im Hintergrunde noch drei Männer; rechts und links Hunde. Links im Hintergrunde Haus. Rechts ist der Ferne Pferde. Wolkiger Himmel. Leinwand, 28×36.

J. G. Reinitius

144. **Frau beim Spinett.** Kniestück. Halb nach links gewendete sitzende Figur, in ausgeschnittenem blauen Sammetkleid mit Stulpen aus weissem Schleierstoff. Auf der Brust Jasminstrauss. Sie blättert mit der Rechten in den auf dem Spinett stehenden Noten und lässt die linke auf dem Halse eines Rehes ruhen, auf dessen Halskragen der Name: „Badine" zu lesen ist. Hintergrund: links Säule mit Vorhang, dahinter Laubwerk, rechts Aussicht auf Schloss, Kirche und Dorfhäuser. Leinwand, 116×93.

Nach Harmensz van Rijn Rembrandt (1606—1669), XVIII. Jahrhundert

145. **Selbstbildnis des Meisters.** Kopie nach dem Gemälde des Meisters von Balthasar Denner(?). Leinwandt, 64×50.

Nach Harmensz van Rijn Rembrandt (1606—1669), XIX. Jahrhundert

146. **Bildnis einer Dame.** Kopie nach dem Gemälde des Meisters im Kunsthistorischen Museum in Wien. Leinwand, 63×50. *(Tafel XIV.)*

Nach Harmensz van Rijn, (geb. 1606, gest. 1669) Rembrandt, XIX. Jahrhundert

147. **Bildnis eines alten Mannes.** Kniestück. Sitzende Figur einem Lehnstuhl. Von vorne dargestellt. Weisses Haar, Bart und Schnurbart. Pelzverbrämter schwarzer Sammetmantel, schwarzes Barett und am Halse goldene Kette. Die Rechte auf der Stuhllehne. Er stüzt

sich auf den linken Ellenbogen und streichelt mit der linken Hand seinen Bart. Rechts auf dem Tisch Decke aus Goldbrokat. Grünlich-brauner dunkler Hintergrund. Eichenholz, 51×42.

Johann Elias Ridinger (1698—1767) ?

148. **Jagdgesellschaft.** Links, vor einer dunklen Baumgruppe, auf dem Rücken eines braunen Schecks, grüngekleidete Dame mit Falken in der Hand. Vor ihr ein Jäger in rotem Rock, mit Gewehr und erlegtem Rebhuhn. Links, hinter der Dame, auf einem Fuchs ein vom Rücken gesehener Mann in rotem Rocke. Links, auf einem Rappen, ein Jäger in grünem Rocke, einen Fuchs führend. Rechts von den Hauptfiguren zwei Hunde. Hinter diesen, vom Rücken gesehen, ein Schimmel und ein Reitknecht zu Pferd. Links, auf dem Boden, neben einer roten Decke, erlegter Reiher. Im Mittelgrunde, in der Mitte, Falkner mit sechs Falken. Weiter nach hinten, rechts zwei Jäger zu Fuss. Hintergrund: bergige Gegend und bewölkter Himmel. Leinwand, 116×150. *(Tafel XVIII.)*

149. **Jagdbild.** Rechts im Voredrgunde, vor einer dunklen Baumgruppe, nach links schreitende vornehme Dame in blauem, mit bunten Blumen bestickten Kleide. Auf sie zuschreitend ein Mann in blauem Rock, mit gezogenem Hut und in der Linken mit Obst im Korb, das er der Dame anbietet. Neben der Frau Spürhund; hinter ihrem Rücken Negerknabe mit gezogenen gelben Turban. Rechts ein vom Rücken gesehener Jäger in rotem Rock, auf dem Boden sitzend. Ihm gegenüber Falkner in grünem Rock und im Hintergrunde Reitknecht auf einem Scheck, der den Schimmel der Dame führt. Links im Mittelgrunde vier Reiter mit Falken jagend. Im Hintergrunde Berge. Leinwand, 115×147. *(Tafel XVIII.)*

Johann Heinrich Roos (1631—1685)

150. **Hirtenszene.** Rechts im Vordergrunde zwei Ziegen und ein Hund. Links zwei Lämmer. Hinter ihnen Hirtin in blauem Rocke und rotem Miederleibchen, sitzend. In ihrer Hand ein Korb. Im Hintergrunde Ruine und Berg. Wolkiger Himmel. Leinwand, 33×45.

Josef Roos (Rosa)
(geb. 1726, gest. 1830)

151. **Hirten.** Im Vordergrunde einer waldigen Berglandschaft links zwei Kühe und ein Schaf, das aus dem Bache Wasser trinkt. Im Mittelgrunde rechts, Hirt, nach links schreitend und auf der Flöte spielend. Vor ihm Kühe und Schafe. Hinter ihm Hund. Weiter nach hinten dunkle Baumgruppe. Im Hintergrunde in der Mitte ein Reiter und ein Fussgänger Schafe treibend. In der Ferne Berge mit Gebäuden. Leinwand, 112×119.

Schule des Matteo Rosselli (1578—1651)

152. **Joseph und Putiphars Weib.** Rechts, auf dem Bette sitzend, die Frau im Nachthemde, mit der erhobenen Rechten gegen den Himmel zeigend und mit der Linken das von ihrem rechten Schenkel herabgeglittene rote Tuch haltend. Über ihrem Haupte ein blaues, seidenbrokatenes Baldachin und auf dem Bette eine Decke vom selben Stoffe. Links der fliehende Joseph in goldgelbem Rock mit Schnüren und roter Hose, mit den Händen eine abweisende Bewegung machend. Unten in der rechten Ecke, vor dem Bette zwei Pantoffeln und ein gefleckter Schoosshund. Links im Hintergrunde Ausblick in das andere Zimmer, aus dem zwei Dienerinnen hervoreilen. Leinwand, 196×236. *(Tafel XXI.)*

Nach Petrus Paulus Rubens (1577—1640), XVIII. Jahrhundert

154. **Ehepaar.** Kopie nach dem Gemälde des Meisters im Kunsthistorischen Museum in Wien. Leinwand, 98×78.

Francesco de Rossi il Salviati
(geb. 1510, gest. 1563)

155. **Männliches Bildnis.** Halbfigur, etwas nach rechts gewandt, mit rotem Bart und Schnurbart, in schwarzem Kleide. Auf dem Haupte schwarzes Barett. Hintergrund: dunkelgrüner Vorhang mit goldener Bordüre. Holz, 62×50. *(Tafel IV.)*

Max Josef Schinnagel
(geb. 1694, gest. 1761)

156. **Landschaft.** Rechts Wald mit Fussgängern, Reitern, Wagen, Tieren usw. Links im Vordergrunde Bach. Im Hintergrunde das Tal eines Flusses mit Gruppen von Gebäuden. In der Ferne Berge. Sonnenuntergang. Leinwand, 48×75. *(Tafel XI.)*

157. **Landschaft.** Links Wald, vorne mit Bach. Rechts Aussicht auf Ebene, die im Hintergrunde von Bergen umgeben ist. Im Walde und an seinem Rande, wie auch rechts im Mittelgrunde, vor den Gebäuden eines Klosters (?), Reiter, Fussgänger und Tiere. Leinwand, 48×74. *(Tafel XI.)*

Béla Spányi
(geb. 1852, gest. 1914)

158. **Ungarische Landschaft.** Sumpfige Tiefebene, mit weidenden Kühen und einem Hirtenmädchen. Im Hintergrunde Baumgruppe. Welkenhimmel. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: Spányi B. Leinwand, 42×32.

Jakob van Strij (1756—1825) ?

159. **Viehmarkt.** Im Vordergrunde stehende und liegende Kühe und Ochsen, an Pfahle gebunden. Im Hintergrunde, zwischen den Bäumen, Häuser und Kirche. Rechts Marktleute. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: I. K. Holz, 38×46. *(Tafel XVI.)*

Székely Bartolomäus von
(geb. 1835, gest. 1910)

159a. **Weiblicher Studienkopf.** Brustbild. Etwas nach rechts gewandt, mit linkshin gewandetem Kopf. Ausgeschnittenes weisses Spitzenkleid. Auf die linke Schulter fallendes blondes Haar. Rotbrauner Hintergrund. Leinwand, 60×48.

Franz Szikszay
(geb. 1871, gest. 1908)

160. **Meeresstrand.** Im Vordergrunde, auf dem Sande, von vorne sichtbarer Karren mit einem Schimmel, der von einem Greise gelenkt wird. Im Hintergrunde der grünlich-blaue Meeresspiegel. Rechts Hügel. In der Luft zwei Möven. Bewölkter Himmel. Bezeichnet unten in der linken Ecke: Szikszay. 1900. Leinwand, 54×65.

161. **März.** Vorfrühlingsstimmung. Ebene. Links kahle Bäume, hinter ihnen ein Meierhof. Auf dem vor den Blumen sich schlängelnden Weg mit Rücken dargesellte Frau. Am Himmel das rosige Licht der Sonne. Bezeichnet unten in der rechten Ecke: Szikszay, 98. Leinwand, 53×38.

Nach David Teniers d. J. (1610—1690)

162, **Zechende Gesellschaft.** Vorne in der Mitte ein auf einem Fasse sitzender Geiger, von vorne dargestellt. Rechts im Hintergrunde die sitzenden Figuren von drei singenden Männern. Links steht ein Mann in blauem Rocke. In seiner Hand ein Glas. Eichenholz, 20×15.

Domenico Robusti Tintoretto (geb. 1562, gest. 1637)

163. **Männliches Bildnis.** Kniestück. Halb nach rechts gewendete Stehfigur mit braunem Haar, Bart und Schnurbart, in violettem, mit grauem Pelz verbrämten Sammetmantel. Hinter dem Rücken roter Sammetvorhang. Hintergrund: braune Wand. Rechts Aussicht auf ferne Gebäude, Berge und den rotbeleuchteten bewölkten Himmel. Leinwand, 121×84.
(Tafel II.)

Schule des Jacopo Robusti Tintoretto (1512—1594)

164. **Männliches Bildnis.** Halbfigur, halb nach rechts gewendet, mit rotblondem Haar, Bart und Schnurbart, in blutrotem Sammettalar. Auf der linken Schulter ein Stück Goldbrokat. In den Händen Buch mit rotem Deckel. Hintergrund: grüner Vorhang. Rechts Aussicht auf die Berge und den wolkigen Himmel. Leinwand, 90×70. *(Tafel XIX.)*

Nach Tintoretto, XIX. Jahrhundert

165. **Venus, Amor und Vulkanus unter einem roten Zelt.** Kopie nach dem Bilde des Meisters. Leinwand, 82×197.

In der Art des Alessandro Turchi (1582—1648)

166. **Madonna mit der Kinde.** Maria, beim Tische dargesellt, umarmt das vor ihr liegende Kind mit der Linken und hält sein Füsschen in der Rechten. Mutter und Kind blicken einander an. Auf jener farbenspielendes Kleid und grünlich-blauer Mantel. Um die Mitte des Kindes weisses Tuch. Dunkelbrauner Hintergrund. Marmor, 43×34.
(Tafel XXVII.)

Charles Turner (1773—1857), Copie nach T. St. Clair

166a. a) Episod aus dem Spanisch-Französischen Kriege. Überlandung des Marquis Wellington und Marsall Berresford am Flusse Mondego.

b) Episod aus dem Spanisch-Französischen Kriege. Überlandung des Marquis Wellington und Marshall Berresford am Tajo.
Kolorierte Stiche. 41×58. Bezeichnet: Painted by Major T. St. Clair. — No. 1. — No. 2. — Engraved by C. Turner.

Nachahmer des Anthonis van Dyck (1599—1641)

167. **Das Jesuskind und Johannes der Täufer.** Das Jesuskind steht, halb nach rechts gewendet, auf einem felsigen Ufer. Auf dem linken Arme und dem Rücken ein roter Mantel, wel-

cher den Körper vorne gänzlich nackt lässt. Vor ihm kniet am Uferrande der kleine Johannes, der den Heiland zu umarmen schient. Links auf der Erde die Weltkugel. Im dunklen Hintergrunde, unten rechts ein Lamm, darüber Bäume, in der Mitte Wolken und oben rechts Cherubinenköpfe. Leinwand, 134×33.

Paul Vágó
(geb. 1854, gest. 1930)

169. **Junger Italiener.** Halbfigur stehend, halb rückwerts gewendet, die Rechte in die Hüfte gestemmt. Rote Brokatjacke mit aufgestülpten Aermeln, weisses Hemd. Auf dem Kopfe rote Sammetmütze. Am Hals goldene Kette. Auf den Schultern und der Hüfte brauner Mantel. Dunkler graubrauner Hintergrund, rechts mit einem der Hauptfigur zuschauenden Kopf mit Schnurbart. Bezeichnet auf der Rückseite: Vágó. Leinwand, 88×63.

170. Vier Farbenzeichnungen zum Millennar-Festzug. 485×44, 386×44, 285×44, 445×44. Papier, auf leinen gezogen.

Pietro della Vecchia
(geb. 1605, gest. 1678)

171. **Mars und Venus.** Rechts kniet Mars. Auf seinem Oberkörper Harnisch. Auf den Beinen rot und gelb gestreifte Hose. An der Seite Schwert. Er reicht einen Harnisch der sich von links auf ihn zuneigenden Venus, deren Mitte, Unterkörper und Rücken von einem braunen und goldgelben Mantel bedeckt ist. Im rostroten Haare der Göttin Perlen und blauer Kopfputz. Links vorne, auf der steinernen Brüstung, stehendes Amorett mit Schild und ein zweites, halbliegend, mit Helm. Leinwand, 136×180. *(Tafel XXI.)*

Venezianischer Maler um 1480.

172. **Madonna mit dem Kinde.** In der Mitte die thronende Madonna. Sie faltet die Hände und blickt auf das Kind, das auf einem roten Kissen steht, das auf das rechte Knie der Mutter gelegt ist. Das Kind erhebt die Rechte zum Segen, während es in der linken eine Rolle hält. Maria hat ein weichselfarbenes Gewand mit Perlenborten und grünlich-blauen Mantel, am Halse des Kindes Perlenschnur mit Amulett. Auf der Thronenlehne blutrote Sammetdecke. Auf dem Sitze Teppich. Hügeliger landschaftlicher Hintergrund mit Gebäuden und links mit Fluss. Holz, 69×53. *(Tafel III.)*

Venezianischer Maler um 1510.

173. **Maria mit den Heiligen Rochus und Cäcilie.** In der Mitte die thronende Madonna mit dem Kinde, das auf ihrem linken Knie steht. Mariens Blick ist auf den links stehenden Rochus gerichtet. Sie weist mit ihrer Hand auf den Heiligen hin. Der Heilige legt seinen linken Fuss, mit dem verwundeten Schenkel, auf die Stufe des Thrones. Ihm gegenüber, am Boden, ein sitzender Hund mit Brot im Maule. Das Kind reicht der rechts stehenden Hl. Cäcilie seine Linke. In der Linken der Heiligen ein Buch, in ihrer Rechten Palmenzweig mit roten Beeren. Holz, 53×57.

Venezianischer Maler, XVI. Jahrhundert

174. **Die heiliges Magdalene.** An Tizians Flora erinnernde Halbfigur mit auf die Schultern fallenden goldblonden Haaren. Weisses Hemd. Halbnackte Brust und Schultern. Das Hemd

zum Teile mit schwarzem Mantel bedeckt. Links eine Brüstung. Darauf Ölgefäss und roter Kissen. Auf dem Letzteren ruht die Rechte der Dargestellten, die den Kruzifix und eine goldene Kette hält. Auf dem linken Handgelenk die Dornenkrone. Schwarzer Hintergrund. Leinwand, 74×59.

175. **Die Hl. Familie, mit dem Kinde Johannes und der Hl. Catharina.** In der Mitte sitzt die Madonna in rotem Kleide mit blauem Mantel und weissem Schleier, halb nach links gewendet. In ihrem Schoosse liegt auf einem weissen Tuch das Kind, nach links gebeugt und den Kopf des Lammes streichelnd, das vom Johanneskinde zu ihm geführt wird. Dieses wird von der hinter ihm knieenden Hl. Catharina gestützt. Rechts, auf dem Boden liegend, Josef, der sein Haupt auf seinen rechten Ellenbogen stützt und so das Kind anblickt. Hintergrund: links Ruine, rechts Aussicht auf eine Berglandschaft. Zwischen blauen Wolken gelbes Licht. Leinwand, 80×104.

Venezianischer Maler, II. Hälfte des VXII. Jahrhunderts

176. **Die Allegorie des Friedens.** Kniestück. Halb nach rechts gewendete Figur in blauem Sammetkleid mit kurzen Aermeln, weissen Hemd, goldenen Miederleibchen und hermelinverbrämtem Purpurmantel. In der Rechten mit Silber beschlagener goldener Kelch. In der Linken Palmenzweig und unter dem Mantel halbverstecktes Schwert. Im Hintergrunde links eine Bastei; rechts Aussicht auf eine Berggegend. Oben zwischen den Wolken hervorbrechende Sonnenstrahlen. Leinwand, oval, 150×117.

Venezianischer Maler, Anfang des XVIII. Jahrhunderts (Schule des Canaletto)

177. **Venedig.** Ein Teil des Canal Grande. Links der Dogenpalast und seine Umgebung. Auf dem Wasser Schiffe, Gondeln, Barken und Kähne. Leinwand, 115×183.

Wilhelm Velten
(geb. 1847, gest. ?)

178. **Marktleute.** Im Vordergrunde, auf einer Hügellandschaft zwei Zeltwägen nach vorne fahrend. Der vordere mit drei Pferden bespannt, von denen das eine beritten wird. Im Wagen eine Frau. Hinter dem Wagen ein Fohlen und ein Reiter. Links ein Reiter mit Rücken dargestellt, der sich dem Wagen zuwendet. Rechts im Hintergrunde die Gebäude einer Ortschaft. Links Tannenwald. Nussholz, 16×24.

Nach Paolo Veronese. Italienischer Maler, XVII. Jahrhundert

179. **Heilige Legende.** Figurenreiche Komposition. Kopie nach dem Gemälde des Meisters in der Kirche San Sebastiano in Venedig. Leinwand, 118×63. *(Tafel XXVI.)*

David Vinckeboons
(geb. 1578, gest. 1629)

180. **Der verliebte Alte.** In dichtem Walde, links im Vordergrunde sitzt eine junge Frau, die von einen Mann mit weissem Bart und roter Jacke umarmt wird. Er setzt seine Rechte von Hinten auf die Schulter des Weibes. In seiner Hand Blumenstrauss. Seine linke Hand tändelt mit der Linken der Frau. Während ein Affe mit Brille auf der Nase aus der

Tasche des Mannes ein Tuch herausstielt, schickt sich im Hintergrunde der Tod an, den alten Hofmacher mit einem Pfeile niederzustrecken. Links der am Rücken liegende, schlafende Gatte, den vom Walde her Amor mit Pfeil und Bogen zueilt. Im Vordergrunde, in der Mitte vor den Füssen der Frau, ruhender weisser Hund und braune Katze. Ganz vorne in der Mitte, auf einem grossen Buch, brennende Kerze. Links zerbrochener Krug. Im Hintergrunde, in der Mitte ruhende dunkle Figur (Weib ?) und ein sich darüber beugender Amor. Eichenholz, 38×56. *(Tafel VII.)*

James Webb

181. **Schriffbrüchige.** Stürmische See. In der Mitte ein Floss mit Schiffbrüchigen, von denen der eine mit einer roten Fahne Signale gibt. Rechts im Hintergrunde Segelschiff. Am Himmel, rechts, gelbes Sonnenlicht. In der Mitte dunkle graublaue und rote Wolken. Links Mondsichel. Bezeichnet unten in der linken Ecke: James Webb, 1855. Karton, 44×42.

Nachfolger des Philipp Wouvermanns (1619 1668), XVIII. Jahrhundert

182. **Jagdszene.** Vorne in der Mitte, auf einem linkshin gewendeten, sich bäumenden Schimmel ein Jäger mit Falke. Rechts hinter ihm, auf einem Fuchs, Dame mit Schirm. Links im Mittelgrunde, auf einem isabellenfarbigen Pferde, ein Hornist. Vorne, in der rechten Ecke Diener mit Hund. Hinter ihm Fels. Im Hintergrunde Berge. Wolkiger Himmel Leinwand, 28×36.

Michael Zichy

(geb. 1827, gest. 1906)

183. **Rausch.** Links, auf einem mit Teppich bedeckten Sophia ein liegender und sich im Traume wälzender Mann. Um ihn herum Traumgestalten: in der Mitte über dem Herd der Tod als Koch gekleidet, ein Getränk rührend, daneben Luzifer ins Getränk ein rotes Pulver werfend. Rechts ein auf dem Rücken liegender Affe, den Wein aus einer Flasche in sich schüttend. Weiter hinten ein anderer Affe, mit zwei Flaschen unter dem Arm. Hinter dem Tode zwei raufende Männer; der eine mit Messer in der erhobenen Rechten, das er in den anderen stossen will. Hinter ihnen ein alter Mann mit Brille, der sie mit Wein begiesst. Links auf dem Rücken ein strampelnder Hummer. Dahinter ein Liebespaar, sich berauscht küssend, und ein Mann auf dem Rücken liegend und das Bein hoch hinaufhebend. Lavierte Kohlenzeichnung, 112×158. *(Tafel XXVIII.)*

Januarius Zick (1734—1812) (?)

184. **Mann mit Turban.** Brustbild. Halb nach rechts gewandte Figur mit blondem Schnurbart. Der Kopf zurückgewendet. Brauner Mantel mit edelsteinbesetzter Kette. Auf dem Haupte ein Turban aus gelber und grüner Seide. Dunkelbrauner Hintergrund. Leinwand, 47×35. *(Tafel XIV.)*

II.

TEXTILIEN

(185—232).

185. **Wandbehang,** Gobelintechnik. Im Vordergrund zwei Säulen mit Gewinde und Draperien, Prunkkrug, Schild und Affe; im Hintergrund Parkansicht. In schmalen, vergoldeten Holzrahmen. Französisch, Louis Philippe. *(Tafel XXXVII.)*

186. **Wandbehang,** Gobelintechnik. Im Vordergrund zwei Säulen mit Blumengirlande und Vorhang, Punkkrug und Reiher, im Hintergrund Schlossansicht mit Park. In schmalen vergoldeten Holzrahmen. Französisch, Louis Philippe. *(Tafel XXXVII.)*

187. **Wandbehang,** Gobelintechnik. Im Vordergrund links ein Baum, rechts Säule mit Girlande geschmückt, dazwischen Blume, Geige und Goldfasan, im Hintergrund Berge. In schmalen, vergoldeten Holzrahmen. Französisch, Louis Philippe. *(Tafel XXXVII.)*

188. **Wandbehang,** Gobelintechnik. Im Vordergrund zwei Säulen mit Girlanden und Vorhang, Ente, Papagei und Blumenvase; im Hintergrund Säulenpavillon in mitten eines Parkes. In schmalen, vergoldeten Holzrahmen. Französisch, Louis Philippe. *(Tafel XXXVII.)*

189. **Gobelin,** mit antiker Szene, eine tronende Frauenfigur mit stehendem Gefolge. Im Hintergrund Berglandschaft mit Gebäude. (Im oberem Teil sind 20 cm. zurückgebogen.) In geschnitzter Holzrahmen. Brüssel, XVII. Jahrhundert.

190. **Gobelin,** Madonna mit dem Kind in farbigen Kranz, in den vier Ecken je eine Kartusche, darin die Steinplatte je einer Sonnenuhr dargestellt. In geschnitzten Holzrahmen, im Renaissancestil. 137×110. cm. Brüssel, XVII. Jahrhundert. *(Tafel XXXVI.)*

191. **Samtbrokat,** auf rotem Seidensamtfond Goldbrokatmuster mit orientalischem Einfluss Darauf genäht ein schildförmiger Samt mit Granatmuster. 182×87 cm. Venedig, XV. Jh.

192. **Samtbrokat,** auf rotem Seidensamtfond in simmetrischer Rankenumrahmung grosses Granatapfelmuster. (Aus mehreren Stücken zusammengenäht.) 208×95 cm. Venedig, Ende XV. Jh. *(Tafel XXXV.)*

193. **Gemusterter Samt,** mit Teppichmuster, im roten Spiegel Arabesken, in der Bordüre auf lilafarbigem Fond Wolkenband. 186×136 cm. Persisch, XVI. Jh. *(Tafel XXXV.)*

194. **Samtbrokat,** grossgemustert. Zwischen gewellte Ranken grosse Palmetten auf rotem Fond. 102×119 cm. Florenz, Anfang XVI. Jh. *(Tafel XXXV.)*

195. **Kula Gebettepich,** mit zwei Säulen, in der roten Gebetnische Blumenstrauss herabhängend, das Bogenfeld grün, in der weissen Bordüre kleine stilisierte Blumen reihweise nebeneinander. 120×160 cm. Um 1700.

196. **Kulateppich,** im bräunlichen Spiegel stilisierte Blumenreihe, beiderseitig stilisierte Bäume und Grabsteine, in der Bordüre schwarzweisse Streifen in abwechselnder Reihenfolge. 130×185 cm. Um 1700.

197. **Kula-Gebetteppich,** die dunkelblaue Gebetnische decken Blumenreihen, mit bräunlichen Bogenfeld, auf weissem Grunde, wiederholendes Blumendekor. 120×178 cm. XVIII. Jahrhundert.

198. **Kulateppich,** grün und braun, im Spiegel stilisierte Blumen in drei Reihen. In der Bordüre Blumensträusse. 118×190 cm. XVIII. Jh.

199. **Kula-Gebetteppich,** in der dunkelblauen Gebetnische rote hängende Blumenreihe, in der Bordüre auf weissem Fond Blumenmuster. 117×159 cm. Ende XVII. Jh. *(Tafel XXXII.)*

200. **Kulateppich** mit zwei Säulen, braune Gebetnische, türkisblaues Bogenfeld, gestreifte Bordüre. 122×170 cm. Anf. XVIII. Jh.

201. **Gebetteppich** mit zwei Säulen in der roten, arabischen Bogennische hängende Blüte, im gelblichen Bogenfeld hängende Ranken, darüber ein Fries auf blauen Fond, in der Bordüre herater Muster auf Braun. 128×152 cm. Ghiordes, XVII. Jh.

202. **Ghiordesteppich** mit barocken Muster, im Spiegel auf weissem Fond Gewölbe mit braunem Fond und zwei Säulen, mit Weinranken umsäumt. 115×190 cm. XVIII. Jh.

203. **Ghiordesgebetteppich,** die blaue Nische mit Blumen umsäumt, im Bogenfeld auf bräunlichem Fond stilisierte Nelkensträusse, in der Bordüre stilisierte Blumen. 144×200 cm. Anf. XVIII. Jh.

204. **Gebetteppich** mit zwei Säulen, in der roten Gebetnische hufeisenförmiger Bogen mit herabhängender Kanne und Blumen. Das lichtblaue Bogenfeld ziert Blumenranke, in der dunkelblauen Bordüre Ranken und Palmetten. 128×170 cm. Ghiordes, XVII. Jh.

205. **Gebetteppich** mit zwei Säulen, die Gebetnische rot, im Bogenfeld auf braunem Fond Blumenranken, in der Bordüre geometrischer Dekor. 118×160 cm. Ghiordes, XVII. Jh.

206. **Ghiordes Gebetteppich,** mit grünlicher Gebetnische, über dem gestreiftem Bogenfeld Wolkenbandfries in Rot, die Bordüre gestreift. 145×203 cm. Ende XVII. Jh.

207. **Gebetteppich** mit zwei Säulen, die Nische weiss, am Bogenfeld auf blauem Fond Arabesken, in der Bordüre herater Muster auf Rosa. 106×136 cm. Ghiordes, XVII. Jh.

208. **Ghiordes Gebetteppich,** mit kleiner grünlicher Nische, im weissen Bogenfeld stilisierte Blumen, mit zwei Friese und gestreifter Bordüre. 110×152 cm. XVIII. Jh.

209. **Ghiordesteppich** mit zwei Säulen, drei Nischen mit gelblichem Fond, unter der mittleren achteckiges Wasserbecken mit Fische, in den seitlichen Nischen Weinranken. Die Bordüre mit dunkelblauem Fond. 152×205 cm. XIX. Jh. *(Tafel XXXII.)*

210. **Kleiner Usakteppich,** im weissen Spiegel blaurotes Medaillon, in den blauen Zwickeln Arabesken in Rot, die Bordüre zeigt auf weissem Fond stilisierte Dreiecke. 120×146 cm. XVII. Jahrhundert.

211. **Weisser Usakteppich,** sog. Vogelteppich, im Spiegel stilisierte Rosetten und vogelförmige Blätter. Die Bordüre mit Wolkenbänder und Rosetten. 132×184 cm. Klein-Asien, XVI. Jahrhundert.

212. **Usakteppich** mit Sterne, im roten Spiegel auf blauem Fond Sternarabeske und zwei kleinere Medaillone, in der Bordüre auf blauem Fond Wolkenband und Rankenmuster. 125×208 cm. XVI. Jh. *(Tafel XXXIII.)*

213. **Siebenbürger Teppich,** im roten Spiegel Medaillon in Blau mit Blumendekor, in den Zwickeln Rosetten auf blauem Fond, mit charakteristischer siebenbürger Bordüre auf Braun. 109×168 cm. Usak, XVIII. Jh. *(Tafel XXXII.)*

214. **Siebenbürger Teppich,** im roten Spiegel stilisierte Blumen, in den Zwickeln Rosetten mit blauem Fond. Die Bordüre zeigt charakteristische siebenbürger Zeichnung — weisse Medaillone auf rotem Fond. 116×174 cm. Usak, XVII. Jh. *(Tafel XXXIV.)*

215. **Usakteppich mit Arabesken** (sogenannter Holbein). Den roten Spiegel deckt Arabeskendekor mit Palmetten in Gelb, in der Bordüre reihen sich rote Medaillone auf Blau. 102×150 cm. XVI. Jh.

216. **Kubateppich** im dunkelblauen Spiegel farbige Rosetten und Palmetten mit verschlungene Ranken, dazwischen Blumen mit Hacken. In der schmalen Bordüre drei Streifen mit Ranken. 162×88 cm. XVII. Jh. *(Tafel XXXIV.)*

217. **Kubateppich,** im dunkelblauen Spiegel Rosetten mit Ranken und Palmetten, dazwischen Blumen mit Hacken, in der Bordüre auf rotem Fond abwechselnd je eine Rosette und Vogel. 118×275 cm. Ende XVII. Jh.

218. **Sennéteppich,** im Spiegel auf Schwarz stilisiertes Blumenmuster, in der Bordüre Rosetten. 120×160 cm. XVIII. Jh.

219. **Kleiner Boccharateppich,** im roten Spiegel geometrische längliche Rosetten in sechs Reihen, mit geometrischem blauen Dekor. 110×136 cm. XVIII. Jh.

220. **Grosser Sultanteppich, (Mittelteil).** Auf rotem Fond die ganze Fläche bedeckend Rosetten, Palmetten und Ranken mit sichelförmige Blätter, dazwischen kleinere und grössere Medaillone mit blauem Grund. In den grossen Medaillonen dem Fond ähnlicher Dekor, in den kleinen Medaillonen Tulpen, Rosetten und Nelken. Türkisch Hofmanifaktur. 297×402 cm. XVI. Jh.

221. **Schirvanteppich,** mit bräunlichem Muster, im Spiegel zwei viereckige Medaillone mit Hackendekor, in der Bordüre Rosetten. 108×200 cm. Mitte XIX. Jh.

222. **Herater Teppich,** im Spiegel auf dunkelblauem Fond Palmetten mit Ranken verschlungen, in der Bordüre auf gelbem Fond Palmettenreihe, zwischen sichelförmige Blätter. 98×116 cm. Persisch, XVII. Jh. *(Tafel XXXIV.)*

223. **Persischer Tierteppich,** auf dunkelblauem Fond zwischen stilisierte Bäume Tierfiguren und Vögel, in der schmalen Bordüre auf rotem Fond stilisiertes Muster. 120×222 cm. XVII. Jahrhundert. *(Tafel XXXIII.)*

224. **Gebetteppich mit vier Säulen,** die dreifache Nische rot, im weissen Bogenfeld sichelförmige Blätter, in der Bordüre Medaillone mit Nelkendekor. 120×174 cm. Ladik, XVII. Jahrhundert. *(Tafel XXXII.)*

225. **Kleiner Sumakteppich,** im Spiegel zwischen Blumendekor drei Medaillone mit vier Arme, in der schmalen Bordüre Rosetten auf Rot. 72×132 cm. Kaukasus, XVIII. Jh.

226. **Samarkandteppich,** im Spiegel auf rotem Fond zwischen blaue, chinesische Arabesken reihen sich Rosetten mit weissem Muster, in der Bordüre auf dunkelblauem Grund Ranken mit Rosetten verschlungen. 175×310 cm. Ende XVIII. Jh.

227. **S. g. Polenteppich,** auf rosenrotem Seidenfond mit Gold und Silber durchwirkt Palmettendekor. Mit schmaler, stilisierter Bordüre. 85×138 cm. Persisch, XVII. Jh. *(Tafel XXXV.)*

228. **Heraterteppich,** im kleinen Spiegel auf schwarzem Fond Ranken und Palmetten. Teil eines grossen Teppich's. In der breiten Bordüre kleinere und grössere Palmetten. 162×268 cm. Um 1600. *(Tafel XXXIV.)*

229. **Tierteppich,** im roten Spiegel zwischen grosse Palmetten laufender Löwe und Zebu, zweimal sich wiederholend, in der Bordüre auf braunem Fond Ranken und Palmetten. 138×200 cm. Ispahan, um 1600. *(Tafel XXXI.)*

230. **Gebetteppich mit barocken Muster,** auf rotem Fond Nische mit zwei Säulen, und einer Hängelampe. In der Bordüre Blumenmuster. 100×164 cm. Ende XVIII. Jh.

231. **Kasel.** Am Mittelstreifen auf weisser Seide farbige Application: ein Blumenkorb, die Seitenteile spätere Zeit. Ungarisch, Anfang des XVIII. Jahrhunderts.

232. **Verdur.** Im Mittelfelde zwischen Bäumen, Festung und stilizierte Tierfiguren. In der Bordüre abwechselnd Blumendekor und Figuren. 332×312 cm. Flämisch, XVI. Jh.

III.

MÖBELN

(241—328).

241. **Tisch,** Eiche, reich geschnitzt. Mit vier Bockfüsse in Balusterform. Im Stil der niederländischen Möbel. XIX. Jh.

242. **Niedriger Schrank,** ungarische Esche, teilweise Nussholz. Auf der eintürigen Stirnseite architektonische gliederung und vier Säulen. Mit zwei geschnitzte Medaillone. Im unteren Teil drei Laden. Süddeutsch. Anfang XVII. Jh.

243. **Konsolschrank,** Lindenholz, geschnitzt, mit zwei Pilaster und zwei Kasetten, die Türe gegliedert. Deutsch, XVII. Jh.

244. **Waschschrank,** der obere Teil ruht auf einer Console. Nussholz, mit Arabeskenintarsia. Tirol, Anfang XVII. Jh.

245. **Hoher Waschschrank,** Esche mit Intarsia aus verschiedenem Holz. Die dreiteilige, architektonisch gegliederte Stirnseite zeigt im Mittelteil eine vertiefte Nische. Mit Jahreszahl 1619. Tirol, Anfang XVII. Jahrhundert.

246. **Länglicher Tisch,** Nussholz, mit Accanthusblätterdekor und maskengeschnitzte Bockfüsse. Am Steg Schnitzerei. Italienisch, XVII. Jh.

247. **Truhe,** Lindenholz, mit Intarsia, auf der Stirnseite in vier Nischen Arabesken. A. C. G. Buchstaben, Jahreszahl 1685 und darüber ein Rankenfries: Hunde einen Hirsch jagend. Tirol, zweite Hälfte XVII. Jh. *(Tafel XXXIX.)*

248. **Speiseschrank,** Nussholz, mit Schnitzerei und Vergoldung. Die architektonisch gegliederte Stirnseite ziert ein Giebel und vier Hermen, dazwischen drei Türen, zwei davon mit Löwenkopfmaske, auf der einen Wappenschild. Über die Türen je ein kleines Fiale. Bologna, XVII. Jh.

249. **Etagenschrank,** Nusholz, mit Schnitzerei, die Stirnseite zieren Pilaster, zwei Hermen, Adler und zwei Kinderfiguren. Mit zwei Türen übereinander. Venedig, im Stil des XVII. Jhdts.

250. **Etagenschrank,** Nusholz, reich geschnitzt. Aehnlich zu Nr. 249.

251. **Kommode,** Piramidenmahagoni, politiert, reich mit vergoldete Bronzbeschläge in Rokokostil, und vier Laden. Französisch, Louis Philippe.

252. **Armstuhl,** Nusholz, politiert, Biedermeier.

253. **Truhe,** Eichen und Fichtenholz, mit Arabeskenintarsia. Die Stirnseite dreiteilig, mit Pilastern, architektonisch gegliedert. Jahreszahl 1663. Im unteren Teil drei Laden. Tirol, XVII. Jh.

254. **Schmaler, niedriger Schrank,** Nussholz, mit zwei intarsierte Pilaster. Tirol, im Stil des XVII. Jhdts.

255. **Schmaler, niedriger Schrank,** Fichte reich intarsiert, die architektonisch gegliederte Tür ziert ein Doppeladler. Im Inneren inmitten von 12 Laden Nische mit Türe. Jahreszahl 1701. Tirol, 1701.

256. **Speiseschrank,** Eiche, mit gewundene Säulen, vier Türen und zwei Laden mit Schnitzwerk. Niederländisch, XVII. Jh.

257. **Salonschrank,** Nussholz, mit vergoldete rokoko Bronzebeschläge. Die bauchige Stirnseite ist zweitürig, darüber eine Lade. Deutsch, XVIII. Jh.

258. **Ovaler Salontisch,** Mahagoni, mit Bronzebeschläge. Empirestil. XIX. Jh.

259. **Niedriger Schreibschrank,** Nussholz, mit Blumenranken in Beineinlage und Bronzebeschläge. Italienisch, XVIII. Jh.

260. **Prunkschrank,** Nussholz, mit Schnitzerei, zweitürig, ein Schrank auf zwei Löwen ruhend, mit abklappbarer Türe, darauf Schlachtszene in Relief, zu beiden Seiten aus Figuren gebildete Pfeiler. Im Inneren Nischen und Laden. Italienischer Renaissancestil.

261. **Etagen Prunkschrank,** Nussholz, reich geschnitzt, der untere Teil zweitürig, mit drei Hermen geziert. Auf der herabklappbarer Türe des Aufbaues Reliefszene: Die Übergabe der Stadtschlüsseln. Zu beiden Seiten Pfeiler mit figuraler Schnitzerei. Italienisch, im Spätrenaisseance Stil.

262. **Tisch,** Eiche, mit geschnitztem, vergoldeten, barocken Accanthusblätterdekor, die vier geschweiften Füsse endigen in Hufe. Ungarisch, Zeitalter Maria Theresia. XVIII. Jh.

263. **Zweitüriger niedriger Schrank,** aus verschiedenem Hartholz, mit Intarsia. Die architektonisch gegliederte Stirnseite säumen gebuckelt gegliederte Säulen. Österreich, XVII. Jh.

264. **Speiseschrank,** Nussholz, mit Intarsia. Den unteren Teil der architektonisch gegliederten Stirnseite zieren drei Hermen, inzwischen zwei Türen. Den ähnlich gezierten Aufbau unterstützen zwei kugelig gegliederte Säulen. Österreich, Spätrenaissance, XVIII. Jh.

265. **Etagen Prunkschank,** Eichenholz, reich geschnitzt. Der untere Teil mit drei Hermen ist zweitürig. Den Aufbau mit drei Türen unterstützen bärtige Hermen. Niederländischer Renaissancestil.

266. **Paravent,** vierteilig, in Goldlackumrahmung, auf schwarzem Lackfond chinesische Landschaft und Blumendekor in Goldlack. Mit vergoldetem Bronzebeschlag. Holländisch, XVIII. Jahrhundert.

267. **Zwei Konsoltische mit Spiegel,** Lindenholz, mit geschnitztem, vergoldeten Rokokodekor, die Platte grünmarmoriert gestrichen. Venedig, XVIII. Jh.

268. **Lackschrank,** ein zweitüriger Schrank auf vier geschweifte Füsse ruhend, das Innere mit Laden. Die Oberfläche ziert chinesische Landschaft in Gold auf schwarzem Lackfond. Mir Bronzebeschlag. Im Stil der holländischen Lackschränke des XVIII. Jhts.

269 **Lackschrank,** zweitürig, auf vier geschweifte, chinesische Füsse ruhend. Mit einfachem schwarzem und Goldlackdekor. Im Stil der niederländischen Lackschränke.

270. **Prunkschlitten,** Holz, geschnitzt teilweise vergoldet. Der Fuss mit Delphinkopf, den muschelförmigen Korb unterstützen zwei Syrenen. Italienisch, XVIII. Jh.

271. **Lacktisch,** auf der länglich viereckigen Platte auf schwarzem Lackfond chinesische Landschaft in Gold. Auf vier geschweifte Füsse. Holländisch, XIX. Jh.

272. **Grosser, zweitüriger Kleiderschrank,** Nussholz, intarsiert, mit drei spiralförmige Säulen. Auf der Tür in intarsierter Kartuschenumrahmung Löwe und Tiegerpaar. Österreich, XVIII. Jahrhundert. *(Tafel XL.)*

273 **Niedriger, zweitüriger Schrank,** aus verschiedenem Hartholz, mit Intarsia und Schnitzerei. Auf der architektonisch gegliederten Stirnseite drei, auf Konsolen ruhende Säulen und zwei Engelköpfe. Süddeutsch, XVII. Jh.

274. **Konsoltisch,** Lindenholzschnitzerei, blauweiss bemalt, die mit Ranken geschmückten Zargen unterstützt eine Konsole mit Palmenblätter. Venedig, Ende XVIII. Jh.

275. **Schmaler Konsoltisch,** Tanne und Lindenholz, geschnitzt, teilweise vergoldet, die beiden vorderen Füsse hermenförmig. Die Platte mit rotem Samt bezogen. Venedig, um 1800.

276 **Zwei Stühle,** Eichenholz, mit gedrechselte Füsse und geschnitzter Lehne. XIX. Jh.

277. **Zwei Armstühle,** Mahagoniholz, mit grünem Ledersitz. Manir Chippendale.

278. **Zwei Armstühle,** Lindenholz, die Lehne mit Barockschnitzerei, am Sitz grüngemusterte Tapezierung. Italienischer Barockstil des XVII. Jhts.

279. **Zwei Lehnstühle,** ähnlich zu Nr. 278.

280. **Ovaler Tisch,** Ahornholz, die beiden Balusterfüsse politiert in Nussholzfarbe. Biedermeier.

281. **Schreibtisch,** schwarzer Lack, Golddekor in chinesischer Manir, in der Front sieben Laden, die Platte mit Leder überzogen, darauf Aufsatz mit Laden. Wien, um 1850.

282. **Tisch,** Holz, schwarz gebeizt, mit Beineinlage. Die viereckige Platte ruht auf zwei leierförmige Bockfüsse. Italien, Spätrenaissance Stil.

283. **Luster,** Holzschnitzerei vergoldet, darauf sechs Hermen 12 Leuchtkörperhaltend. Ital. Empire.

284. **Konsolvitrine,** schwarzes Holz, teilweise mit geschnitztem, vergoldeten Dekor im Barockstil. Österreich.

285. **Grosser Paravent** aus Stäbe, auf schwarz gebeiztem Holzfond chinesische Landschaft in Goldlack.

286. **Konsoltisch,** weisse Marmorplatte, geschweifte, vergoldete Holzfüsse mit Accanthusblätterschnitzerei. Ital. Barock.

287. **Wandkonsol,** Holzgeschnitzt, vergoldet. Aehnlich zu Nr. 286.

288. **Viereckiger Salontisch,** die schwarze Marmorplatte mit farbiger Marmoreinlage in florentiner Manir. Das Gestell aus schwarzem Holz, reich mit Bronzebeschläge im Louis XVI. Stil. Italienisch.

289. **Eintüriger Schrank,** Nussholz, mit Ahornintarsia. Aus der Werkstätte Steindl. Pest, Biedermeier.

290. **Kommode,** Nussholz, mit gleichzeitigem reichgeschnitzten Accanthusblätterdekor. Vier Laden mit Messingknöpfe. Oberitalien, XVII. Jh.

291. **Kleine Kommode,** Nussholz, mit geschweifter Front und Rokoko Bronzebeschläge. Im mitteren Teil zwei Türen. Ital. XVIII. Jh.

292. **Spieltisch,** ungarische Esche, die Platte viereckig auf vier Füssen, mit vier kleine Schubladen. Ungarisch, Biedermeier.

293. **Tisch,** Eichenholz, geschnitzt, mit vier Balusterfüsse, darauf Accanthusblätter. Holländer. Spätrenaissancestil.

294. **Niedriger Schrank,** Eichenholz, geschnitzt, mit zwei Hermen. Auf den Türen je eine Ritterfigur.

295. **Grosser Kleiderschrank,** Nussholz, mit Intarsia. Auf der Tür in intarsierter Rokokoumrahmung Schäfer u. Schäferin. Auf den abgestumpften Ecken je eine Nische mit allegorischer Frauenfigur. Österreich, XVIII. Jh.

296. **Etagenschrank,** Nussholz, mit Bandintarsia. Die Front concav, unten drei Laden, im Aufbau zwei Glastüren. Ungarisch, zw. H. XVIII. Jh.

297. **Salongarnitur,** weiss bemaltes Holz, teilweise vergoldet, mit Schnitzerei und Aubussontapezierung. Ein grosses Kanapee, 4 Armstühle, 4 Stühle, ein Tisch, mit weisser Marmorplatte, 2 Konsoltische. Louis Philippe. *(Tafel XXXVIII.)*

298. **Salongarnitur,** weiss bemaltes Holz, teilweise vergoldet, mit Schnitzerei und Aubussontapezierung. Ein grosses Kanapee (ohne Aubusson), 2 Armstühle, 2 Stühle, ein Tisch mit weisser Marmorplatte. Louis Philippe.

299. **Zwei Kandelaber,** Messing, der kugelige Schaft profiliert, mit runden Fuss und Teller. Elektrisch montiert. Deutsch.

300. **Runder Tisch,** geschnitzt, vergoldet, der säulenartige Fuss übergeht in einen Tripos. Neu Barock.

301. **Grosser runder Tisch,** Hartholz, reich geschnitzt. Der Rand durchbrochen, mit Weinranken. Die runde Platte ruht auf geschnitztem Balusterschaft, der Fuss ist kreuzförmig. Indien.

302. **Breites Bett,** Eichenholz, mit gewellte Leisten und geschnitzte Engelköpfe. Deutsch, Stil des XVII. Jhts.

303. **Breites Bett,** Nussholz, teilweise schwarz bemalt, mit barocker Kopfleiste.

304. **Armstuhl,** Nussholz, die Armstütze mit Accanthusblätterschnitzerei, am Steg Volutendekor. Die Lehne aus Seidenbrokat. Italienisch, XVII. Jh.

305. **Zwei Armstühle,** Buchenholz, ähnlich zu Nr. 304., mit grüngemustertem Samt tapeziert. Italienisch.

306. **Zwei Armstühle,** Buchenholz, ähnlich zu Nr. 304. Mit grüngemustertem Samt tapeziert. Italienisch.

307. **Zwei Armstühle,** Buchenholz, ähnlich zu Nr. 304. Mit braunem Samt tapeziert. Italienisch.

308. **Lehnstuhl,** Eichenholz, mit spiralförmig gedrehte Füsse, an der Lehne ein Engelkopf. Der Sitz mit grünem Samt, die Lehne mit gelber Seide gepolstert. Italienisch, Stil des XVII. Jhrts.

309. **Armstuhl,** schwarz bemaltes Holz, teilweise vergoldet. Die ovale Lehne und der Sitz mit grün fondierter Seide bezogen. Italienisch, Louis XVI.

310. **Nachtschrank,** Nussholz, mit Zinneinlage, am Aufsatz spiralförmig gedrehte Säulen. Italienisch, XVIII. Jh.

311. **Zwei grosse Armstühle,** mit frühbarocker Schnitzerei, Accanthusblätter und Voluten. Der eine Stuhl mit Löwenmuster, der andere mit grünlicher gestreifter Tapezierung. Venedig, XVII. Jh.

312. **Grosser Tronstuhl,** Nussholz, mit X Füsse. Löwenkopf und Accanthusblätterdekor. Der Sitz aus Leder. Italienisch Renaissancestil.

313. **Prunkschlitten,** aus Holz geschnitzt. Schwarz gestrichen, teilweise vergoldet, mit Rokokodekor. Auf der Wandung mithologische Szenen in der Manir Vernis Martin. Deutsch, XVIII. Jh.

314. **Truhe,** Nussholz, die Front reich geschnitzt mit Rankenwerk. Oberitalien, Ende des XVII. Jhts.

315. **Truhe, Nussholz,** mit Spätrenaissance Schnitzerei. An den Ecken Pilaster mit Accanthusblätter, dazwischen drei runde und zwei kleinere Rosetten. Italienisch, XVII. Jh.

316. **Schreibschrank mit Aufsatz,** Nuss- und Pappelholz, mit Bandintarsia und Bronzebeschläge. Im unteren Teil vier Laden, darüber schräge, aufklappbare Schreibplatte. Im Aufsatz Laden und zwei Glastüren. Italienisch, Ende XVIII. Jh.

317. **Armstuhl,** Eichenholz, mit geschnitztem Barockdekor und spiralförmig gedrehte Füsse, die Lehne mit Rohrgeflecht. Englisch.

318. **Standspiegel,** Lindenholz, geschnitzt, mit Sockel, zwei Hermen und drehbarem Rahmen. Italienisch, Spätrenaissance Stil.

319. **Kredenz mit Baluster,** Eichenholz, geschnitzt, zwei Laden mit Blätterdekor und eine Etagére. XIX. Jh.

320. **Salon Prunkschrank**, mit farbigem Lackdekor. Auf vier Füssen ruhenden Sockel im Louis XIV. Stil, ruht der zweitürige, bronzebeschlagene Schrank, mit farbige chinesische Szenen auf weissem Grund. Auf der Tür einen auf rotem Lackfond Goldlackdekor: Gänsepaar und Landschaft mit Gebäude. Im Inneren mehrere kleine Laden, darauf Goldlackdekor auf rotem Lackgrund. Breite 115 cm. Höhe 165 cm. Holländisch, erste Hälfte des XVIII. Jh. *(Tafel XL.)*

321. **Grosse Bergére**, Holz geschnitzt, vergoldet, mit Barockdekor, der Steg, die Beine und die Armstütze mit Voluten. Mit rotem Damastüberzug. Italienisch, Louis XIV.

322. **Bergére**, Holz geschnitzt und vergoldet, mit Louis XVI. Balusterfüsse und grossgemustertem, roten Damastüberzug. Italienisch, Louis XVI.

323. **Armstuhl**, geschnitzt, vergoldet, mit Balusterfüsse, auf der Armstütze Accanthusblätter und Voluten, mit rotem, grossgemustertem Damastüberzug. Italienisch, Louis XIV. Stil, um 1850.

324. **Empire garnitur**, ein grosses Kanapee, zwei kleine Kanapee, ein Konsoltisch, acht Stühle. Weiss bemalt, geschnitzt und vergoldet. Die Kanapee mit blau gestreiftem Damast bezogen. Ungarisch, Empire. *(Tafel XXXIX.)*

325. **Länglicher Tisch**, weiss bemalt, geschnitzt, vergoldet, mit Palmendekor, ohne Platte. Ungarisch, Empire.

326. **Viereckiger Tisch**, weiss bemaltes Holz, geschnitzt, vergoldet, mit Louis XVI. Dekor. Ohne Platte. Ungarisch, Louis XVI.

327. **Länglicher Konsoltisch**, geschnitzt, vergoldet, mit Empiredekor, mit profilierte Füsse. Ohne Platte. Ungarisch, Empire.

328. **Armstuhl**, geschnitzt, vergoldet, mit Louis XVI. Dekor und rotem Damast. Französisch.

IV.
VERSCHIEDENES
(329—374).

329. **Ritterrüstung**, Schmiedeisen, mit Krebsschwanzteile. Das Knieteil fehlt. Auf viereckigem, braun gebeizten Holzsockel. Deutsch, Stil des XVI. Jhts.

330. **Ritterrüstung**, Schmiedeisen. Der untere Teil des Brustpanzers ist krebsschwanzförmig, in der Mitte des Brustpanzers ein Kreuz getrieben. Auf braun gebeiztem, viereckigen Holzsockel. Deutsch, Stiel des XVI—XVII. Jhts.

331. **Turnirrüstung**, Schmiedeisen, gerippt; am Brustpanzer Hacken für Lanze. Auf braun gebeiztem, viereckigen Holzsockel. Deutsch, Stil des XVI. Jhts.

332. **Ritterrüstung**, Schmiedeisen. Der Brustpanzer aus mehreren Teilen. Mit durchbrochenem Dekor. Auf braun gebeiztem, viereckigen Holzsockel. Deutsch, im Stiel des XVI. Jhts.

333. **Humpen**, mit Zinndeckel und Henkel, Fayance, auf der Wandung Madonnafigur in Kobaltblau. Deutsch, XVIII. Jh.

334. **Chanuka Lampe,** Silber, auf vier geschweifte Füsse, auf der Rückplatte getrieben ein siebenarmiger Leuchter, mit Hirsche. Ende XVIII. Jh.

335. **Grosse Brunnengruppe,** Bronze, mit grünlicher Patina, als Hauptfigur mit Drachen kämpfender Mann, als Nebenfiguren Faune, Nymphen, Syrenen und Seepferde mit Muscheln. Aus dem Schlosspark von Tőketerebes. Italienisch, XIX. Jh.

336. **Amorettfigur,** Bronze, auf viereckigem Sockel, mit bräunlicher Patina. Italienisch, XIX. Jahrhundert.

337. **Toldy Miklós mit den Wölfen.** Stellt den unbekleideten Toldy im Kampf mit den Wölfen dar. Arbeit von Johann Fadrusz.

338. **Zwei Kaiserbüsten,** weisser Marmor, mit Lorbeerkränze. Italienisch, erste Hälfte des XIX. Jhts.

339. **Zwei allegorische Frauenfiguren,** Lindenholzfiguren, bemalt und vergoldet. Zu Füssen der einen Figur mit lebhafter Bewegung, ein Drache. Ungarisch, XVIII. Jh.

340. **Antike Frauenfigur,** Bronzeguss, auf rundem Sockel, stehend, mit bewegte Hände. Nach der Antike. Italienisch, XIX. Jh.

341. **Maria mit Nebenfiguren,** farbige Lindenholzgruppe. Maria stehend, vom Schmerz gebeugt, gegen das Kreuz gewendet, die Hände ineinandergeschlungen, hinter ihr aus einem Stück geschnitzt eine Männer und drei Frauenfiguren. Höhe 73 cm. Süddeutsch, um 1500. *(Tafel XXX.)*

342. **Grablegung Christi,** farbige und vergoldete Lindenholzgruppe. Die Beweinung Christi. Süddeutsch, um 1520. *(Tafel XXX.)*

343. **Madonna Relief,** Stucco farbig, stellt Maria sitzend dem Kinde die Brust bietend dar. Höhe 77 cm. Firenze, XVI. Jh. *(Tafel XXX.)*

344. **Zwei sitzende Engelchen,** weisser Marmor, in den Händen je ein Wappenschild haltend. Deutsch, Arbeit von Hans Daucher. XVI. Jh. *(Tafel XXXI.)*

345. **Kartusche mit Wappen,** Holzschnitzerei farbig und vergoldet, in der Mitte ein englisches Wappenschild von Löwen und Unikornis gehalten. HONI . SOIT . QUI . MAL Y PENSE. Wahlspruch des Hosenbandordens.

346. **Zwei Kaminböcke,** Bronze, mit Louis XVI. Dekor. Französisch, XIX. Jh.

347. **Stutzuhr,** Bronzeguss und Lack, auf viereckigem schwarzen Lackfond mit Goldlackdekor zwei Japanerfiguren (ihre Kleidung in Lackmalerei) das trommelförmige Gehäuse haltend, obenauf sitzende Frauenfigur. Das Werk signiert Etienne Le Noir A. Paris. Das gestell japanische Arbeit, das Werk französisch. XVII. Jh.

348. **Grosse Vase,** Lindenholz, auf weiss bemaltem Fond farbiger Lackdekor in Barockmanir. Holländisch, XVIII. Jh.

349. **Rüstung:** Helm, zwei Lanzen, rundes Schild und Armschiene, Eisen, mit Arabesken und figuralem Dekor in Goldtauschierung. Mit Lederetui. Persisch, XVII.—XVIII. Jh.

350. **Runder Schild,** Schmiedeisen, mit geätztem Dekor und Relief, Ritter darstellend. Deutsch, Stil des XVII. Jhts.

351. **Runder Prunkschild,** Schmideisen, mit geätztem Dekor, in radialgestellte Felder je eine Rittergfigur. Deutsch, Stil des XVII. Jhts.

352. **Runder Schild,** Schmideisen, mit strahlenförmige Rippen. Deutsch, Stil des XVI. Jhts.

353. **Runder Prunkschild,** Schmiedeisen, mit geätztem Dekor. Deutsch, XIX. Jh.

354. **Dreieckiger Schild,** Schmideisen, geätzt mit der Darstellung einer Reiterschlacht. Deutsch, Stil des XVII. Jhts.

355. **Dreieckiger Schild,** Schmideisen, mit geätztem ornamentalem Dekor. Stil des XVII. Jahrhunderts.

356. **Kartuschenförmiger Schild,** mit geätztem Rankendekor und Medaillon. XIX. Jh.

357. **Runder Schild,** Schmiedeisen, zwischen geätztem Arabeskendekor Reiterfiguren. Persisch.

358. **Kleiner, runder Schild,** Schmiedeisen, mit gravierte Reiterfiguren und Inschrift. Persisch.

359. **Brustpanzer,** Schmiedeisen, mit geätzte Ranken. Deutsch, Stil des XVII. Jhts.

360. **Brustpanzer,** Schmiedeisen, mit geätzte Grotesken. Deutsch, Stil des XVII. Jhts.

361. **Brustpanzer,** Schmiedeisen, gerippt. Stil des XVII. Jhts.

362. **Helm,** Schmiedeisen, mit geätztem Dekor. XIX. Jh.

363. **Turnierhelm,** Schmiedeisen, mit glatten Kamm.

364. **Turnierhelm,** Schmiedeisen, gerippt.

365. **Turnierhelm,** Schmiedeisen, mit Kamm.

366. **Turnierhelm,** Schmiedeisen, gerippt.

367. **Verschiedene Waffen,** 15 Stck.

368. **Hellebard,** 10 Stck.

369. **Hellebard,** 10 Stck.

370. **Hellebard,** 13 Stck.

371. **Verschiedene Waffen,** 6 Stck.

372. **Kleine tiefe Schüssel,** Porzellan, auf die Wandung en camaieu schlafendes Amorettenpaar. Meissen, um 1765.

373. **Zwei Kaminböcke,** Schmiedeisen, mit Voluten. Italienisch.

374. **Humpen mit Zinndeckel** und Henkel. Fayence, auf der Leibung Medaillon mit Gebäude in Blau. Deutsch (Nürnberg). Anf. XVIII. Jh.

THE METROPOLITAN
MUSEUM OF ART

Thomas J. Watson Library